

Sanoista kuviksi, kuvista kansiksi

– leynkansien suunnittelu palautteen avulla

Opinnäytetyön raportti
Arvo Halme | KVA8SG
Kuopion Muotoiluakatemia
Kevät 2012

Sanoista kuviksi, kuvista kansiksi

– levynkansien suunnittelu palautteen avulla

Arvo Halme

Opinnäytetyö

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma Graafinen viestintä	
Työn tekijä(t) Arvo Halme	
Työn nimi Sanoista kuviksi, kuvista kansiksi – levynkansien suunnittelu palautteen avulla	
Päiväys 26.4.2012	Sivumäärä/Liitteet 99 / 3
Ohjaaja(t) Jouko Kivimäki, Heli Reinikainen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t) Band of Shysters (www.bandofshysters.com)	
<p>Tiivistelmä</p> <p>Projektin tavoitteena oli suunnitella ja viimeistellä levynkannet ja kansilehti Band of Shysters yhtyeelle. Kansilehti koostuu pääosin levyille tulevien kappaleiden kuvituksista, joista 10 tehtiin aiemmassa vaiheessa ja viimeiset 2 osana opinnäytetyötä. Projektin osana tehtiin myös kaksi kuvankäsittelytutoriaalia kuvitustöiden pohjalta.</p> <p>Työn toimeksiantaja oli pääosin kuopiolainen Band of Shysters yhtye, jonka esikoispitkäsoittoa varten tarvittiin visuaalinen ilme. Jatkossa saatetaan toteuttaa muuta oheis- ja promootiomateriaalia suunniteltujen töiden pohjalta. Levyn julkaisuajankohta arvioitiin keväälle 2012.</p> <p>Työn toteutusta varten kehitettiin palautealusta, jonka avulla kerättiin runsaasti vapaamuotoista palautetta kuvitustöistä. Palautteen avulla pyrittiin tekemään kuvitustöistä laajalle yleisölle ymmärrettäviä, sen lisäksi että ilmenneet epäkohdat korjattiin.</p> <p>Työn tuloksina syntyi kaksi täysin uutta kuvitustyötä ja aiemmin tehdyt kuvitukset hiottiin lopulliseen muotoonsa. Lisäksi yhtyettä valokuvattiin kahden otteeseen ja kuvauksista saatiin myös käyttökelpoisia kuvia yhtyeen promootiokäyttöön. Tutoriaalit on julkaistu internetissä ja niihin on linkitetykset raportin liiteosiossa.</p>	
Avainsanat levynkansien suunnittelu, kuvankäsittely, kuvittaminen, yhdistelmäkuva, irlantilainen musiikki, kansanmusiikki	

Field of Study Field of culture			
Degree Programme Graphic design			
Author(s) Arvo Halme			
Title of Thesis Words to Images, Images to Album Art			
Date	26.4.2012	Pages/Appendices	99 / 3
Supervisor(s) Jouko Kivimäki / Heli Reinikainen			
Client Organisation /Partners Band of Shysters (www.bandofshysters.com)			
<p>Abstract</p> <p>The project's primary objective was to design the cover art and booklet for the group Band of Shysters. The cover booklet consists mainly of illustrations for each of the forthcoming album's tracks, of which ten were designed previously and two more as part of this project. Two image manipulation tutorials were also written based on the illustrations.</p> <p>The client, Band of Shysters, is a group mainly from Kuopio, who required help with the design of their debut full-length album. In the future, this design work may contribute to designing other promotional or otherwise related merchandise. The album was set to be published in spring 2012.</p> <p>A portal was constructed to gather feedback regarding the illustrations. The illustrations were modified according to the feedback received, so as to appear more comprehensible and appeal to a larger audience.</p> <p>Two completely new illustrations were completed and previously designed illustrations were finalized. The band was photographed during two sessions from which usable promotional material was also obtained. The tutorials have been published on the internet and there are links pointing to them in the report's appendices.</p>			
<p>Keywords</p> <p>album art, cover design, image manipulation, illustration, Irish music, folk music</p>			

Sisälllys

Johdanto	8
Sanasto	9
Aihevalintaperusteita, tavoitteita ja taustaa	11
<i>Osa 1: Palautetta ker(j)äämässä..</i>	<i>12</i>
1.1. Paneelin synty	13
1.1.1. KYSYMYKSET	14
1.1.2. PANEELI	15
1.1.3. PALAVERIKESKUSTELUA	15
1.2. Mihin pyrin kuvituksissa?	19
1.2.1. SAVOLAISEN LAULU	19
1.2.1.1. Palautteen analyysi	20
1.2.2. THE IRISH ROVER	20
1.2.2.1. Palautteen analyysi	21
1.2.3. FIELDS OF ATHENRY	21
1.2.3.1. Palautteen analyysi	23
1.2.4. GIRL FROM THE NORTH	23
1.2.4.1. Palautteen analyysi	24
1.2.5. PADDY'S LAMENT	24
1.2.5.1. Palautteen analyysi	25
1.2.6. THE FOGGY DEW	25
1.2.6.1. Palautteen analyysi	26
1.2.7. JOE McDONNELL	27
1.2.7.1. Palautteen analyysi	28
1.2.8. WILD ROVER	28
1.2.8.1. Palautteen analyysi	29
1.2.9. THOUSANDS ARE SAILING	29
1.2.9.1. Palautteen analyysi	30
1.2.10. DUBLIN	30
1.2.10.1. Palautteen analyysi	31
1.3. Mitä tästä opimme?	33

Osa 2: Kädet täynnä töitä 35

2.1. Yhtyeen valokuvaus.	36
2.1.1. KUVAUSPÄIVÄN LÄHESTYESSÄ...	36
2.1.2. GIRL FROM THE NORTH.	37
2.1.3. JOE McDONNELL	37
2.1.4. WILD ROVER	38
2.1.5. KANSILEHDEN KANSIKUVA	38
2.1.6. KILKELLY	38
2.1.7. CAST OF PLAYERS	39
2.2. Kuvituksiin tehdyt muutokset	41
2.2.1. SAVONIAN'S SONG	41
2.2.2. THE IRISH ROVER	41
2.2.3. FIELDS OF ATHENRY	42
2.2.4. THE GIRL FROM THE NORTH	42
2.2.5. PADDY'S LAMENT	42
2.2.6. THE FOGGY DEW	42
2.2.7. JOE McDONNELL	42
2.2.8. WILD ROVER	43
2.2.9. THOUSANDS ARE SAILING	43
2.2.10. DUBLIN	44
2.2.11. MORSEKOODIT	44
2.2.12. JATKOSUUNNITELMAT	44
2.3. Uudet luonnokset	45
2.3.1. KILKELLY	45
2.3.2. THE CAPTAIN'S LAMENTATION	48
2.4. Se Kuuluisa Kakkosvaihe.	51
2.4.1. KILKELLY	51
2.4.2. THE CAPTAIN'S LAMENTATION	52
2.5. Painatus	53
2.5.1. PAINOLAITOSTEN ALUSTAVA LUOTAUS	53
2.6. Ns. Vapautusehdokkaat	55
2.6.1. TEKSTIN TAITTO	55

2.6.2. UUSI KUVITUS: THE CAPTAIN'S LAMENTATION	55
2.6.3. UUSI KUVITUS: KILKELLY	56
2.6.4. KANSILEHDEN KANSI	57
2.7. Testitulostusta...	59
2.8. Levyn esiversio	59
<i>Osa 3: 1 month later</i>	61
3.1. Viivästyksiä.	62
3.1.1. LISÄKUVIUS.	62
3.1.2. PAINOLAITOSRUMBA	63
3.1.3. MUUTTUVAT SUUNNITELMAT	63
3.1.4. IHAN OHIMENNEN...	64
3.2. Ja mitä vielä...	65
3.3. Valmiit kuvitukset	66
3.4. Tutoriaalit	81
3.4.1. MITÄ, MIKSI, MITEN?	81
3.4.2. TUTORIAALIEN VALMISTELU.	82
3.4.3. TEKSTIPOHJAINEN OHJEISTUS	82
3.4.4. KUVANKÄSITTELYTUTORIAALIN TESTAUTUS	82
3.4.5. LOPULLISEEN MUOTOON	83
3.4.6. HYVIN SE EHTI!	84
3.5. (itse)Kriittisyys on hyve!	85
3.5.1. ITSEKEHUA	86
3.5.1.1. Hienoja tutoriaaleja	86
3.5.1.2. Vaikuttavia kuvitustöitä	87
3.5.1.3. Huojumatonta asiakasyhteistyötä	88
3.5.1.4. Hurmaava palautealusta	89
3.5.2. HEIJASTUKSIA	90
3.5.2.1. Valoisa tulevaisuus	93
3.5.3. SE SUURI KYSYMYS.	94
3.6. Kuvaluettelo	95

3.7. Aineistoluettelo (vähän tuhdimpi)	97
3.8. Lähdeluettelo (melko niukka).	98
3.9. Liitteet	99

Johdanto

Minun osaltani tämä projekti alkoi jo vuosia sitten. Opinnäytetyön yhteydessä tekemäni työ oli vain jatkoa aiemmille projektin vaiheille, mutta tämä raportti keskittyikin juuri sarjan viimeisimpään vaiheeseen. Sisältä löydät tarkan selonteon siitä, miten projekti eteni ja mitä matkan varrella on saatu aikaiseksi.

Toimin yhteistyössä pääosin paikallisen Band of Shysters yhtyeen kanssa, joka omien sanojensa mukaan soittaa savolais-irlantilaista folkpunkia. Sen tunnetuimmiksi hengenheimolaisiksi voisi mainita The Pogues, Flogging Molly ja Dropkick Murphys yhtyeet, sekä hieman perinteisempää linjaa edustavan The Dubliners. Yhteistyöni bändin kanssa alkoi pian sen perustamisen jälkeen (vuonna 2006), ja on jatkunut ajoittaisena tähän päivään asti.

Band of Shysters on julkaisemassa esikoispitkäsoittonsa, jonka visuaalisen ilmeen suunnittelu lankesi kontolleni. Tämän aineiston viimeistely on yksi merkittävä osa opinnäytetyötäni, mutta tein lisäksi myös kaksi kuvankäsittelytutoriaalia, joiden toteutuksesta koostuu toinen isompi kokonaisuus. Levynkannen ja kansilehden suunnittelu toteutettiin tiiviissä yhteistyössä asiakkaan kanssa, mutta tutoriaalien tekeminen oli henkilökohtainen tavoitteeni. Kansilehden suunnittelusta teki työlään se, että siihen piti tulla kuvitukset kaikille levyn sisältämille kappaleille. Kaksikymmentäkahdeksansivuinen kansilehti ei ole ennenkuulumaton omituisuus, mutta silti harvinainen. Moisen toteutus on sen verta työlästä, että se kenties selittää, miksei niitä tavata useammin.

Projekti ei tullut vielääkään aivan valmiiksi, johtuen aikataulun viivästyisestä. Sen takia mm. lopullista levyä ei ole pystytty arvioimaan. Palautteen kerääminen on yksi prosessin tärkeimmistä osista, ja rakensinkin sitä helpottamaan verkkopohjaisen alustan, jonka välityksellä sain runsaasti palautetta työn eri vaiheissa. Jos levy olisi valmistunut ajoissa, olisin kerännyt palautetta vielä sen herättämistä mielikuvista ja kokonaisvaikutelmasta.

Tämän raportin liitteistä löytyy myös aiemmat kirjoittamani työharjoitteluraportit, joista löytyy lisätietoa projektin aiemmista vaiheista. Liitteenä on myös projektin aikaiset tuotokset: tekemäni palautealusta ”Paneeli”, joka sisältää myös laatimani tutoriaalit. Paneelia kannattaakin konsultoida ahkerasti lukemisen ohessa, sillä se sisältää paljon mielenkiintoista sälää hiukan interaktiivisemmassa muodossa, kuin raportti sallii.

Raportti jakautuu kolmeen pääosioon, joista ensimmäisessä analysoin omaa, aiempaa työskentelyäni tai sen jälkeä, sekä kerron palautealustan rakentamisen eri vaiheista. Analysoin myös saamaani palautetta osion loppuvaiheessa. Toisessa osiossa ollaan täydessä työn touhussa; tehdään kuvitustöitä ensin luonnoksina ja sitten palautteen pohjalta jatketaan niitä lopulliseen muotoon. Kolmannessa osiossa kerron projektin loppuvaiheista, käännteistä ja matkaan tulleista mutkista. Kerron myös tutoriaalien suunnitteluprosessista, ja osion lopussa on jonkinlaisia päätelmiä ja pienimuotoista itsearviointia

Pidemmittä puheitta – kiitän kiinnostuksesta ja toivotan antoisia lukuhetkiä!

Sanasto

Seuraavat termit esiintyvät raportin aikana. Sanojen selityksiin voi tutustua joko varmuuden vuoksi nyt heti tai sitten palata myöhemmin tutustumaan vieraampiin ilmaisiin törmätessään niihin raporttia lukiessaan.

AIHIOLAKKAUS

Aihiolakkauksella tarkoitetaan sitä, että koko painopinnan sijaan lakataan vain tietty alue tai jätetään jokin alue lakkaamatta. Tällä voidaan saavuttaa erilaisia (ja hyvin erikoisia) vaikutelmia ja sitä voidaan käyttää myös niin, että lakatut/lakkaamattomat alueet eivät toistu grafiikassa muuten, jolloin kyseiset alueet erottuvat painetusta tuotteesta vain siten, että ne heijastavat valoa eri tavalla tai tuntuvat erilaiselta kädessä.

CODEC

Digitaalisen videon puitteissa puhutaan käytetyistä tiedostoformaateista ja codeceista. Tiedostoformaatit voivat sisältää eri codeceilla käsiteltyä videota. Käytetty codec vaikuttaa videon laatuun ja tiedostokokoon sekä siihen, miten raskas video on pyörittää (eli esittää) tietokoneelle/laitteelle.

DROPTBOX

Tiedostojen jakamiseen ja varmuuskopiointiin käytetty internet-pohjainen työkalu. Dropbox toimii niin, että se varmuuskopioi automaattisesti sille osoitetut kansiot verkkoserverille (tai pilveen) ja myös kopioi ne sieltä kaikille koneille, joille on itse asentanut ohjelman.

EASTER EGG

Easter egg-viestit tai muut elementit ovat tahallisesti piilotettuja, mutta käyttäjän löydettävissä olevia lisäsisältöjä. Niitä tavataan internetissä kuviin piilotettuina klikattavina alueina (linkkeinä), dvd-elokuviissa piilotettuina valikkoina tai lisäsisältöinä ja tietokonepeleissä ne voivat olla esimerkiksi pelin grafiikkaan piilotettuja viestejä pelien tekijöiltä. Ne ovat tarkoituksenmukaisesti piilossa, mutta jokin vihjaa niiden olemassaolosta, tai sitten ne voi löytää vain sattumalta.

FLASH

Flash on ohjelmointisovellus ja sisällön muoto, jota käytetään yleisesti internetissä. Se mahdollistaa interaktiivisten elementtien luomisen ja on äärimmäisen hyvin tuettu rajapinta (lukuunottamatta mobiililaitteita, joissa sen tuki on vähäisempää). Sillä saa rakennettua monimutkaisiakin animaatioita tai esimerkiksi kokonaisia pelejä ja sovelluksia.

FONTTI

Fontti on käytännössä yleistynyt nimitys ja synonyymi kirjaintyyppille. Se tulee englanninkielisestä sanasta ”font”. Kirjasintyyppi on sanana vanhentunut, koska varsinaisten kirjasinten käyttö on nykyään äärimmäisen harvinaista, mutta kirjaintyyppi olisi suomenkielen vastine font-sanalle.

LAYOUT

Graafisen viestinnän alalla tätä termiä käytetään sommitelmista ja erityisesti web-suunnittelussa luonnoksista. Web-layout tai vielä tuttavallisemmin -leiska on visuaalinen luonnos sivuston ilmeestä, josta näkyy käyttöliittymä, kaikki graafiset elementit ja sivun perusrakenne. Leiskakuvat jaetaan useampiin kuviin ja kootaan verkkosivuksi. Sivun interaktiivisia toimintoja tai animaatioita voidaan tuoda esille vaihtoehtoisilla luonnoskuvilla.

LOREM IPSUM

Täytetekstiä käytetään paikkaamaan taittoluonnoksissa puuttuvia tekstejä tai muuten demonstroimaan tekstin asettelua. Ehkä kuuluisin täyteteksti on mukamas-latinankielinen (munkkilatina) lorem ipsum, jota esimerkiksi InDesign osaa generoida itse käskettäessä, ja jota myös löytää internetistä halutessaan sivutolkulla. Lorem ipsum pyrkiä simuloimaan oikeaa tekstiä esimerkiksi sanojen pituuden ja lauseenrakenteiden muodossa.

NETTITUTORIAALI

Verkkosivun muotoon taitettu tutoriaali-ohjeistus. Nettitutoriaalit ovat useimmiten tekstien ja kuvien vuorottelua ja niiden aiheena on yleensä jonkin tietokoneohjelman käyttö tai johonkin yksittäiseen tekniikkaan perehdytys. Myös

videomuotoisia tutoriaaleja löytyy esimerkiksi YouTube-videopalvelusta hyvin paljon.

PANEELI

Annoin rakentamani palautealustan nimeksi Paneeli. Se on itse koostamani verkkosivusto, jonka suunnittelussa on käytetty hyväksi erästä nettitutoriaalia (linkki löytyy aineistosta). Käytin paneelia palautteen keräämiseen ja lopulta myös julkaisin suunnittelemani tutoriaalit sen kautta.

PHOTOSHOP

Hyvin yleisesti kuvankäsittelyyn käytetty tietokoneohjelma. Adoben Photoshop on siinä mielessä alan standardi, että sitä käytetään verbinä niin suomeksi ”photaroida” kuin englanniksi ”to photoshop”, vaikka todellisuudessa käytettäisiinkin jotain muuta ohjelmaa joko pelkästään tai itse Photoshopin ohella.

SUPERKALANTEROITU

Eräs paperilaatujen mitattavista ominaisuuksista on sen sileys. Paperista saadaan sileämpi puristamalla kahden telan välissä. Superkalanteroitu tai -kalenteroitu paperi on erityisen sileää ja kiiltävää.

TUTORIAALI

Tutoriaali on tietynlainen opetusmenetelmä, joka tukeutuu esimerkkien kautta ohjeistamiseen. Ne ovat yleensä pikaista ohjeistusta laajempia ja kattavampia ja saattavat tarjota käytännönohjeistuksen lisäksi myös taustatietoja.

Aihevalintaperusteita, tavoitteita ja taustaa

Alunperin suunnittelin opinnäytetyöni aiheeksi jotain kuvankäsittelyyn ja erityisesti tunnelman luomiseen liittyvää. Tuolloin ajattelin, että tekisin työtä täysin itsenäisesti, riippumatta kenestäkään muusta tai erityisesti muiden aikatauluista – toki jos sopiva asiakastyö olisi sopivana ajankohtana sattunut sopivasti kohdalle, olisi sitä voinut harkita sisällytettäväksi opinnäytetyöhön. Niinhän siinä sitten kävi.

Yhteistyö Band of Shysters -yhtyeen kanssa alkoi jo joitakin vuosia sitten. Ensimmäinen työ, jonka heille tein, oli logon suunnittelu. Seuraava oli verkkosivuston ulkoasun suunnittelu ja toteutus keväällä 2009 ja samassa yhteydessä myös kohensin aiemmin suunnittelemani logon ilmettä. Reipas vuosi tästä eteenpäin aloin suunnitella levynkantta heidän tulevalle esikoispitkäsoitolleen. Nyt, melkein pari vuotta myöhemmin, levy on sitten valmistumassa.

Suunnittelin kansia ja kansilehteä bändille alun perin työharjoitteluun kuuluvana itsenäisenä asiakasprojektina, ja tämän tiimoilta on liitteenä kaksi työharjoitteluraporttia. Projektin jälkimmäisessä osassa opinnäytetyö alkoi olla ajankohtainen, ja kun eräessä silloisessa palaverissa ohimennen tuumattiin, että kansilehteen voisi tulla kuvitukset kappaleille, tuumasin että tästähän se projekti löytyi opinnäytetyöhön kytkettäväksi.

Levyille tulevasta kahdestatoista kappaleesta ehdin työharjoittelun aikana kuvittaa kymmenen. Näistä päätin kerätä palautetta, ennen kuin alkaisin tehdä kahta puuttuvaa kuvitusta. Palautteen tarkoitus on saada hiottua kuvat sellaisiksi, että ne ovat helposti mahdollisimman suuren ihmismäärän ymmärrettävissä – että niistä välittyisi haluttu tunnelma tehokkaasti. Uusista kuvituksista tekisin ensin luonnoksia, joista keräisin palautetta, ennen kuin työstäisin lopullisia kuvituksia. Lisäksi tekisin tutoriaalit, joiden avulla muutkin voisivat tehdä samanlaiset kuvitustyöt. Nämä asiat siis käsittelem perusteellisesti tässä raportissa – lue eteenpäin niin saat tietää, mikä sujui odotusten mukaisesti, ja mitä mutkia tuli matkan varrella vastaan.

Alkuperäiset tavoitteet tunnelman luomisen eri keinojen tutkimisesta, roikkuivat mukana jonkin aikaa, mutta vähitellen ne alkoivat hälvetä ja korvaantua

konkreettisemmilla, käytännönläheisemmilla tavoitteilla. Halusin tehdä levyn ilmeestä mahdollisimman kutsuvan, houkuttelevan ja tunnelmallisen. Kansilehden kuvituksista halusin tehdä mahdollisimman universaaleja viestejä välittäviä, vaikken tutkiskiaan miten mitkäkin tunnelmat käytännössä syntyvät ja miten ne saa välitettyä muille.

Projektin tavoitteet olivat siis ensisijaisesti levynkannen ja kansilehden ilmeen onnistuminen, kiinnittäen erityisesti huomiota kahteen uuteen kuvitustyöhön ja niiden tunnelman välittämiseen, ja toissijaisesti tutoriaalien osoittautuminen hyödyllisiksi ja selkeiksi työkaluiksi niistä kiinnostuneille henkilöille. Henkilökohtaisia tavoitteita minulla ei ole muuta kuin nuo samat yllä mainitut, koska niiden onnistuessa olen myös saanut vietyä omaa osaamistani eteenpäin ja toivottavasti tuonut alalle jotain merkittävää ja uutta. Palautteen kerääminen on periaatteessa samalla henkilökohtainenkin tavoite, koska mielestäni palautetta (niin hyvää kuin huonoa) ei koskaan voi saada liikaa, ja opiskelun aikana on väliä tuntunut siltä, että sitä on tullut melko nihkeästi.

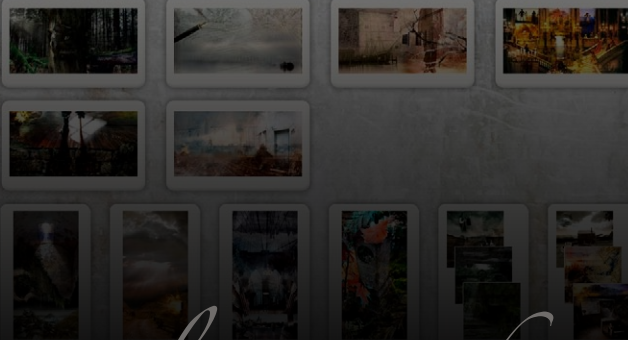
Työn tekemisen tukena en ole käyttänyt lainkaan lähdeoteoksia. Työ perustuu aiemmin itse tekemiini kuvitustoihin ja muuten omaan ammattitaitooni, joten en missään vaiheessa kaivannut ulkopuolisia lähteitä pohdintojeni tueksi. Aineistosta löytyvät ne materiaalit, joita olen työtä tehdessäni hyödyntänyt. Kaksi aiempaa työharjoitteluraporttia liittyvät myös olennaisesti työhön ja suosittelenkin vilkaisemaan niitä jos asia kiinnostaa (liite 2). Tässä raportissa on tavallaan vain tarinan lopetus; alku ja keskivaihe löytyvät aiemmista raporteista.

Työskentely alkoi Paneeliksi nimeämästäni palautealustasta, jonka toteutin palautteen keräämistä varten aiemmista kuvituksista, sekä jatkossa myös uusien luonnosten palautetta varten, ja voisinpa sinänsä julkaista tutoriaalitkin sen kautta. Seuraavassa osiossa aloitan kertomalla Paneelin synnystä, ja raportti etenee pitkälti kronologisesti siitä eteenpäin. Tervetuloa matkalle, toivottavasti viihdyt!

Tällä sivulta pääsee tutkimaan kuvia lähempäinkin. Kuvien alarunasta löytyy toimintoja, jolla voi zoomailla kuvaa, sitä voi siirtellä hiirellä raahasamalla ja halutessaan sen voi myös suurentaa koko näytölle – joskin tällöin kuvan laatu voi heiketä. Numerovalikosta voi siirtyä kuvien välillä siinä laissa, kuin sivuston HTML-versiossa. Myös alla olevien pienokuvien kautta pystyy navigoimaan.

Palautteen antaminen toimii samalla tavoin sivuston kummasakin versiossa, ja kysymykset ovat samat kaikilla sivuilla. **Tutkikaa kuvia kaikessa rauhassa!** Pieniäkin yksityiskohtia pystyy erottamaan kun ensin vähän zoomailee suuremmaksi.

Klikkaille joko numeroita tai pikkukuvista päätöksesi tutkimaan kuvituksia!

Osa 1: Palautetta ker(j)äämässä

1.1. Paneelin synty

Työsuunnitelmaseminaarini aikana oli keskustelua siitä, miten toteuttaisin suunnittelemani palautealustan. Yhtenä pointtina esitettiin blogin helppo luonti ja päivitettävyyys, sekä avoimen kommentoinnin mahdollistama rehevä keskustelu. Vastakohtainen pointti oli taas se, että juuri avoin kommentointi voi pahimmassa tapauksessa vähentää kommenttien sisältöä; liian helposti sopeudutaan mielipidejohtajien ajatuksiin, eikä uskalleta olla eri mieltä asioista, jos joku esittää mielipiteensä hyvin vahvasti. Lisäksi palautteen antaminen nimettömästi ei ole välttämättä niin helppoa blogissa.

Alun perin olin siis aikonut rakentaa alustan itse käsin staattiseksi sivustoksi, jossa palaute lähtisi eteenpäin vanhanaikaisella, mutta edelleen toimivalla sähköpostilla. Lopulta päädyin pitäytymään tässä suunnitelmassa, koska tavoitteenani oli kerätä nimenomaan kunkin henkilön subjektiiviset näkökulmat ja myös antaa heidän toimia halutessaan nimettömästi. Sen sijaan, kohdatessaan haasteellisen kuvan, johon ei osaa antaa palautetta, voi sen halutessaan sivuuttaa ja siirtyä seuraavaan. Jos käy ilmi, että jokin kuvitus ei saa juurikaan palautetta, se itsessään kertoo mielestäni jo aika paljon, ja tarpeen mukaan voin pyytää vastaamaan (helppotaviin) lisäkysymyksiin kyseisen kuvan kohdalla.

Tutkin palautekyselyiden teoriaa ja löysin hyviä ideoita kirjelomakekäytännöistä. Näistä päätin hyödyntää itse ainakin saatekirjettä ja hyvää työstä saatavaa palkintoa. Tiesin, että saatekirjeen tulisi kertoa paljon, mutta ei välttämättä vielä aivan kaikkea, joten sivustoon tulisi erillinen info-sivu, jossa olisi sitten tarkemmat tiedot esillä. Porkkanaksi keksin neuvotella kyselyyn vastanneille ilmaiset kappaleet levystä, ja ilokseni bändi myös sitoutui tähän ajatukseen. Yleensä, ja näin myös todettiin tutkimassani teoramateriaalissa ([A SELECTION FROM SURVIVAL STATISTICS](#)), palkintona kyselyyn osallistumisesta tarjotaan osallisuutta arvon-taan, josta voi voittaa jotain palkintoja. Mielestäni tällainen on alan standardiksi jokseenkin heikko esitys; itse ottaisin mieluummin varmasti jotain pientä, kuten heijastimen tai kynän, kuin ehkä – hyvässä lykyssä – jotain merkittävämpää. Toki sellaisiakin käytänteitä epäilemättä on, mutta ne lienevät harvinaisempia.

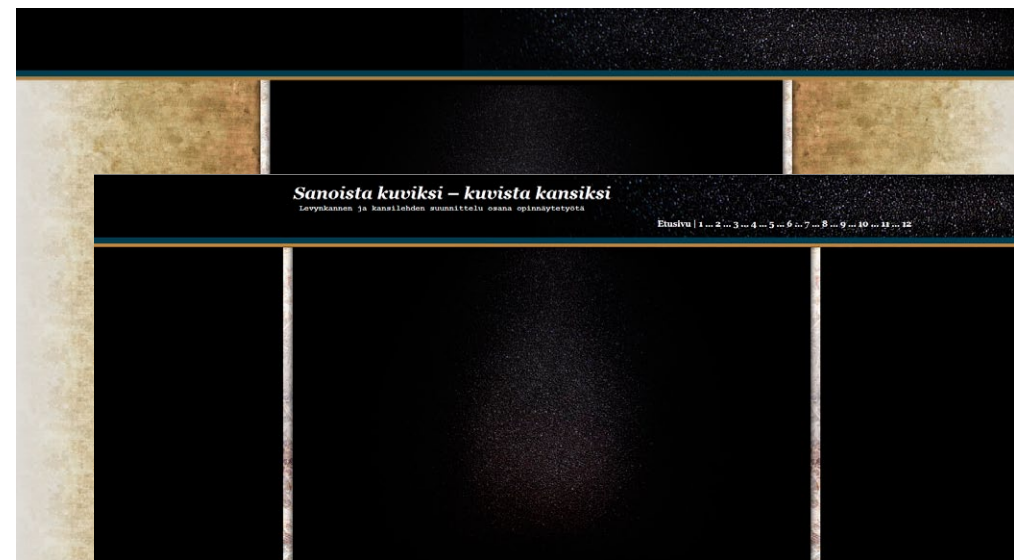
Ikioma uuittuore levy ei ole mitätön lupaus, ja toivon mukaan lisää mielenkiintoa ainakin sen verran, että kuviin perehtyy ja vastauksiinsa panostaa. Aivan

vaivattomasti palautteenantajat eivät urakasta selviä, sillä jokaisen kuvan kohdalla on kolme avointa kysymystä. Toki näihin voi halutessaan vastata vain muutamalla sanalla kuhunkin, mutta olettaisin, että luvattu palkinto myös kertoo jotain siitä, että tällaista ei heiltä kaivata. Halusin myös tehdä selväksi, kuinka tärkeä osa prosessia palaute on, ja porkkana on sen mukainen.

Alustan suunnittelu lähti hyvin yksinkertaisen sisällönkartoituksen jälkeen ulkoasun suunnittelusta. Halusin luoda ilmeestä visuaalisesti miellyttävän, mutta silti värimaailmaltaan suhteellisen neutraalin. Sivuston pitäisi myös näyttää sillä tavalla houkuttelevalta, että sen selaaminen on mielenkiintoista myös tekstisivuilla. Saateviestiin (jota lähetin osalle facebookin ja osalle sähköpostin välityksellä) laitoin linkit niin sivuston etusivuille, kuin myös suoraan infisivulle, ja kehotuksen käydä vähintään katsomassa sivustoa, ennen kuin jättää asian sikseen. Tällä ajatuksella siis panostin myös sivuston houkuttelevuuteen ja ulkoasuun niin, että vaikka asia ei kovin merkittävästi alun perin kiinnostaisi, voisi siitä innostua sivustoon päästyään. Saateviestin päällimmäinen tavoite oli siis houkutella käymään sivustossa.

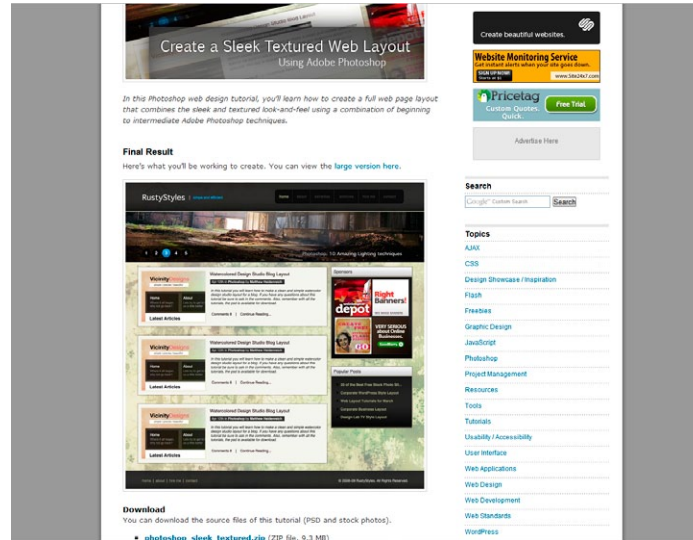
Ensimmäiset luonnokset sivuston ulkoasusta eivät oikeastaan tuottaneet tulosta. Yritys oli mielestäni kömpelö, sisälsi turhaa kikkailua, ja päättyi suorinta tietä roskakoriin (ei kirjaimellisesti). Se ei vastannut omaa visiotani, eikä mitään asettamistani tavoitteista. Otin avuksi erään nettitutoriaalin, ja lähdin sen

KUVA 1: ENSIMMÄINEN LAYOUT, LUONNOS JA HTML TESTIVERSIO

opastamana uudelleen liikkeelle lähes puhtaalta pöydältä. Tutorialissa osoitettiin olevan hyviä vinkkejä ja päädyin käyttämään monia elementtejä siitä lopulliseen layoutiin. Toiseen luonnokseen olin huomattavasti tyytyväisempi, ja se pysyikin pitkälti sellaisenaan toteutetussa sivustossa.

KUVA 2: WEB-SIVUN SUUNNITTELUTUTORIAALI

1.1.1. Kysymykset

Kysymykset halusin pitää avoimina, jotta saisin mahdollisimman rehellisiä vastauksia. Niiden muotoileminen oli jossain määrin haaste, koska en halunnut, että niitä olisi liikaa, sillä jokainen kertautuisi kuitenkin kymmenellä. Päädyin kolmeen, ja ensimmäisen sisällön osan lyödä lukkoon melko pian.

1. ”Miten kuvailisit kuvan tunnelmaa?” Kysymyksessä avainsanat ovat ”kuvailisit” ja ”tunnelmaa”. Se kertoo selvästi, mitä palautteentantajilta toivon, ja miten avoimesti heidän tulisi kysymykseen vastata. Lisäksi toivottu subjektiivinen näkökulma on ilmeinen. Tämänkin kysymyksen voisi jakaa useampaan, mutta tällä tavoin on käyttäjästä kiinni, paljonko hän palautetta antaa, enkä halua missään nimessä pakottaa erittelemään kuvan eri piirteitä ja puolia. Toki olisin voinut luoda kysymyksen erikseen värimaailmalle, sommittelulle ja vaikkapa symboliikalle,

mutta jollain tavoin ne eivät edes ole oleellisia, vaan tunnelman välittymisen selvittäminen on minulle pääasia.

2. ”Kohtaako kuvan tunnelma mielestäsi tekstin (ja musiikin)? Mitä niillä on mielestäsi yhteistä?” Kysymys oli alun perin toisenlainen, ja hioutui vielä tälläkin sisällöllä pariin otteeseen. Ensimmäiseksi keksimäni kysymys liittyi epäkohdrien etsimiseen kuvasta. Seuraavassa inkarnaatiossa kysyttiin millainen tunnelma tekstistä välittyi, ja siitä sitten kehittyi tämä lopullinen muoto. Lopulliseen muotoon vaikutti merkittävästi luokkatovereilta ja ohjaavilta opettajilta saatu palaute ja erilaiset parannusehdotukset. Oleellista oli, että selvitin itselleni, mitä halusin saada aikaiseksi kysymällä tämän kysymyksen, ja nykymuodossaan toteutus vastaa juuri sitä. Välivaiheet oli hyvä käydä läpi, koska niiden myötä asia selkeni myös itselleni. Ensimmäinen ja toinen kysymys tukevat toisiaan, ja pyrin palautetta analysoidessani jollain tavalla summaamaan ne yhteen.

3. ”Mitä kuvasta jää päällimmäisenä mieleesi? Tämä voi olla jokin tietty yksityiskohta tai kokonaisvaikutelma.” Kolmannen kysymyksen merkitys on vähäisempi, mutta siitä huolimatta se on oleellinen. Vastaukset kertovat esimerkiksi, onko kuvassa jotain häiritsevää – jos jokin epäoleellinen asia tuntuu yleisesti jäävän mieleen – tai erityisen onnistunutta. Kummatkin näistä auttavat määrittelemään sitä, mitkä elementit kuvassa ovat vastuussa onnistuneesta/epäonnistuneesta tunnelmasta. Tavallaan tämäkin siis lisää oman osuutensa ensimmäisen kahden kysymyksen summaan.

Kaiken kaikkiaan kerään kuvituksista saadut palautteet ja koostan niiden pohjalta yhteenvedot, joita sitten vertaan omiin tavoitteisiini ja tutkin, kuinka hyvin olen minkäkin kuvan kohdalla ne saavuttanut. Kuvat eivät ole minulle suoraan subjektiivista ilmaisua, josta ei varmastikaan haluaisi ottaa vastaan palautetta samalla tavalla, vaan ne ovat eräänlaista objektiivista subjektiivisuutta, tai kenties subjektiivista objektiivisuutta, en ole aivan varma kumpi vastaa paremmin tavoittelemääni mielikuvaa.

Subjektiivisessa kuvitustyössä toisin esille vain oman näkemyseni kappaleen tunnelmasta, joka olisi sitten käyttäjän tulkittavissa hyvin vapaasti, eikä hänen ajatusmaailmansa välttämättä kohtaisi omaani. Näissä töissä koetan pikemminkin tavoittaa jonkinlaisen hataran ajatuksen siitä, millainen on yleiskäsitys halutusta tunnelmasta, ja tuottaa sen sitten nähtäville. Sen takia työ on mielestäni

enemmän graafista suunnittelua kuin suoranaista taiteentekemistä, ja tämä lähtökohta on minun itse tärkeää pitää mielessä. En tiedä, voisiko jopa käyttää termiä ”demokraattinen taide”?

1.1.2. Paneeli

Henkilöt, joilta pyytäisin palautetta, valitsin tuttava- ja perhepiiristä, luokkatovereista, opettajista ja bändin jäsenistä. Pyrin keräämään joukkoon eri verran taiteesta ja kuvallisesta ilmaisusta tietäviä ja ymmärtäviä henkilöitä, jotka toimivat jossain määrin eri aloilla. Monia yhdistää musiikki joko työnä tai harrastuksena, minkä uskoisin auttavan lähtökohtaista kiinnostumista projektia kohtaan. Yksi kriteeri oli myös vaikutelmani näiden henkilöiden sanavalmiudesta ja palautteenantokyvystä. Joukossa on joitakin, jotka saattavat olla hyvin kriittisiä, ja taas toisia, jotka ovat taipuvaisempia kehumaan. Kysymyksissä ei kuitenkaan ole kyse siitä, pitävätkö he kuvitustöistä, vaan siitä mitä itse kukin niissä näkee ja millaisia mielleyhtymiä hänelle syntyy.

Lähetin saateviestin alun perin kahdellekymmenelle henkilölle. Tämä määrä on mielestäni riittävä myös siinä mielessä, että vaikka kaikki eivät vastaisi kaikkien kuvien kohdalla, saisin kuitenkin jotain palautetta jokaiseen. Saateviestin kirjoitin lopulta ohjaavien opettajien ja myös asiakkaan ehdotuksesta hyvin puhuttelevaan muotoon. Varmastikin se on tehokas tapa herättää kiinnostus, tosin massajulkaisuissakin viedään tällainen paljon pidemmälle nimiöidyillä viesteillä; omani alussa oli hyvin yksinkertaisesti ja neutraalisti ainoastaan ”Terve!” ilman sen kummempia osoituksia nimityksin.

Sivuston tekstisisällöt halusin kuitenkin pitää yleisemmällä ”te”-asteella, koska minusta itsestäni tuntuu, että puhuttelun voi viedä liian pitkälle, ja se on silloin täysin läpinäkyvästi yritys vaikuttaa, manipuloida käyttäjää. Itse ainakin koen sen joskus sellaisena. Jälkikäteen tuli myös sellainen olo, että koska ihmiset, joille viestin lähetin, ovat kaikki jossain määrin tuttuja, heistä voi tuntua oudolta vastaanottaa niin persoonattoman oloinen viesti kuitenkin tutulta henkilöltä. Mietin myös, luoko viesti sellaisen käsityksen, että vastaanottaja on ainut, jolle se on lähetetty, ja onko tämä välttämättä hyvä asia. Siinäkin mielessä ehkä käyttäjän oloa helpottaa, kun sivustossa puhutellaankin useampaa henkilöä, eikä hänen harjeillaan olekaan niin valtavat suorituspainet.

Palautetta voi antaa joko omalla nimellään tai vapaasti valitsemallaan nimerkillä. Olen kehottanut sivustossa, että kukin pitäytyisi jommassakummassa, etten saa palautetta ikään kuin useammalta henkilöltä kuin on tarkoitus, ja että pystyn ryhmittämään vastaukset palautteenantajien mukaan. Minun ei tarvitse tietää kuka on vastannut mitään, mutta voi olla merkittävää tietää, mitä joku henkilö on vastannut minkäkin kuvan kohdalla. Lupasin myös info-sivulla, että kenenkään antamaa palautetta ei sellaisenaan siteerata esimerkiksi tässä raportissa ilman erillistä lupaa. Se, miten selvitan nimikerkillä kirjoittaneen henkilön henkilöllisyyden kysyäkseni tätä lupaa, onkin sitten asia erikseen. Ratkaisen sen sitten jos kyseinen ongelma ilmenee.

Ajankohdaltaan tämä sivuston julkaisu osui joulukuun puoliväliin, ja deadlineksi mainitsin (info-sivulla) vuoden lopun tai viimeistään 9.1. Loma-aika soveltuu hyvin tällaisen projektin toteuttamiseen, joten halusin ehdottomasti saada alustan valmiiksi hyvissä ajoin ennen joulua, ja onnistuinkin siinä. Sen työstäminen siten kyllä edellytti pitkiä iltoja ja viikonloppuhommia, mutta onneksi kuitenkin aloitin ajoissa.

1.1.3. Palaverikeskustelua

Pidimme asiakkaan kanssa palaveria kuvauksiin liittyen. Läsnä oli bändistä Aapo Halme, ja hänen tuttavansa ja tässä yhteydessä hovivalokuvaajansa [MARKUS ASPEGREN](#). Puhuimme erilaisista kuvausideoista sekä yleisesti mahdollisesta kuvausaikataulusta.

Jaottelimme kuvausideat loppukäytön mukaan. Kuvia on tarkoitus yhdistää parin eri kappaleen kuvituksiin, sekä tehdä oma aukeama ryhmäkuvalle, jonka tarkoitus tulla kansilehden keskiaukeamaksi. Eri käyttötarkoituksiin tarvitaan jokseenkin erihenkisiä kuvia, joten kuvaus oletettavasti järjestetään muutamassa osassa.

The Girl From the North – kuvaan olisi tarkoitus lisätä bändin jäseniä ikään kuin trubadureiksi juhlaan miljööseen. Kuvauksen kannalta oleellista on lähinnä, että valon suunta on enemmän yläpuolelta kuin suoraan kohti, ja että henkilöt myös kuvataan yläviistosta. Loput voi hoitaa ja huomioida jälkikäsitellyssä. Tämä on siis kuvauksellisesti helpoin tapaus, koska se voidaan toteuttaa melkein missä tahansa sisätalossa, kunhan paikalle saadaan sopiva tarjotin bändiläisiä malleiksi. Lyhyesti siis: soittajia soittiminen, rekvisiittaan sonnustautuneena ja

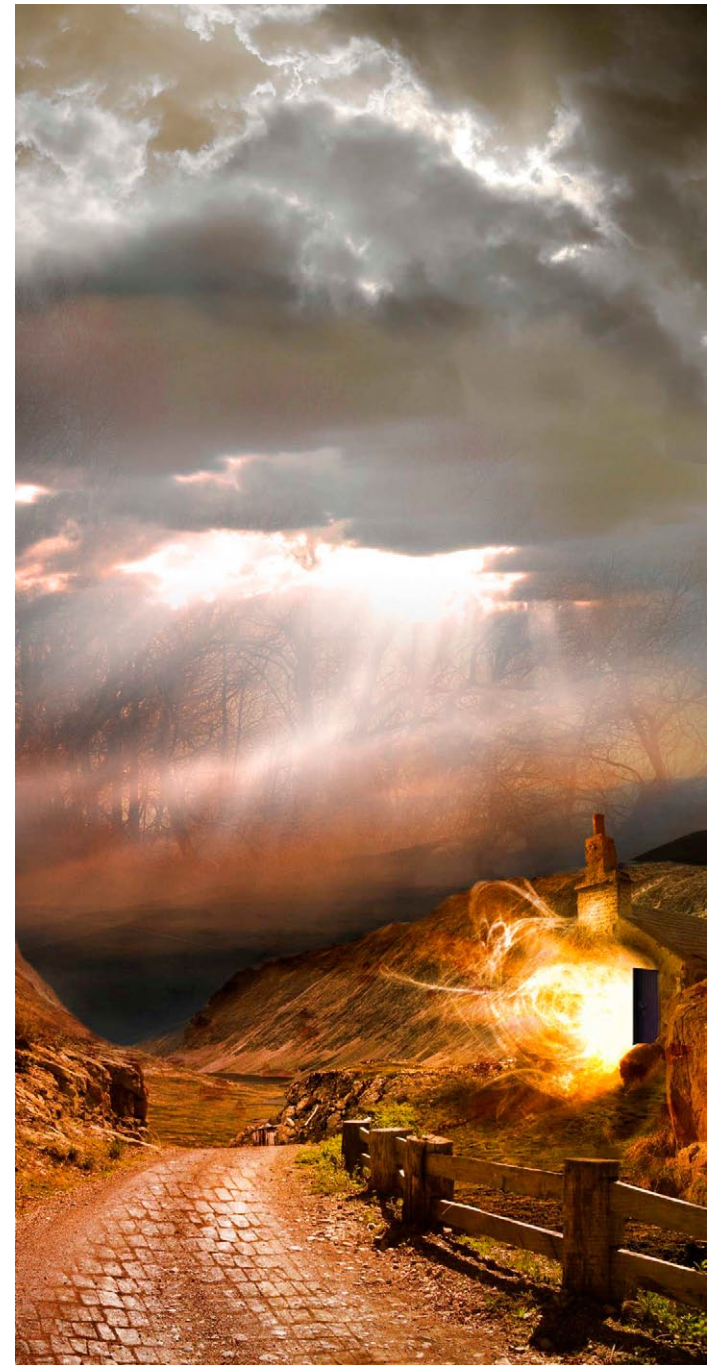
KUVA 3: THE GIRL FROM THE NORTH KUVITUS PANEELISSA

yläviistosta kuvattuna. Tarkkaa kuvauspaikkaa tai aikaa ei vielä sovittu.

Wild Rover – kuvaan olisi tarkoitus tulla bändi tai edes osa joukkueesta kävelemässä mäkeä ylös niin, että taemmat näkyvät vähemmän kuin etummaisat. Valaisulla ei ole juurikaan merkitystä, koska kuvan valoilmiot edellyttävät joka tapauksessa lisäsäätöä, mutta etuviistosta, esimerkiksi 45 asteen kulmasta suunnattu valo olisi ainakin oikean suuntainen. Lyhyen ideoinnin aikana esitettiin, että portaikossa kuvaaminen auttaisi maaston muotojen hahmottamisessa. Nämä kuvat voisi luultavasti ottaa samalla kertaa kuin The Girl From the North kuvitusta varten kuvattavat.

Kansilehden kansi – toistaiseksi olen käyttänyt kansilehden kannessa samaa kolmikkokuvaa kuin itse levyn kansissa. Tarkoitus olisi, että kansilehden tulisi hyvin samankaltainen kuva, mutta suuremmalla otannalla yhtyeen jäsenistä. Alkuperäinen kuvattiin melko pilvisellä säällä ulkosalla niin, että kolmikko käveli katua eteenpäin kamerasta pois päin; samaa kaavaa voitaisiin noudattaa nytkin. Kuvanmukaisia valaistusolosuhteita ei ulkosalla sydäntalvella löydy, eikä niitä olisi aivan yksinkertaista toteuttaa studiovalaistuksellakaan, joten tässäkin valaistus ja sävytys toteutettaneen pitkälti jälkikäsitteilyn voimin. Tämäkin kuvaus olisi mahdollista toteuttaa samaan aikaan kahden edellisen kanssa.

”Cast of Players”, eli bändin esittelysivu – tähän kuvaan on otettu lähtökohdaksi vanhat sotilasloikkokuvat, erityisesti sellaiset jotka on kuvattu luonnossa, ja joissa joukkueen asetelma on hieman hajanaisempi. Jotain näiden kuvien sisältämää henkeä ja tunnelmaa tavoitellaan, joskin hieman pienemmällä

KUVA 4: WILD ROVER KUVITUS, PANEELIN VERSIO

KUVA 5: SOITTOKUNTA KESKEN BIISIN

porukalla. Kantavia ajatuksia lienee ainakin se, ettei kaikkien tarvitse olla selkeästi samassa rivissä, ja meininki saa olla jokseenkin rennonpuoleinen. Kuvassa etuna olisi myös suhteellisen pieni syväterävyysalue, niin että bändin jäsenten tausta (kuvassa) voisi ainakin paik

KUVA 6: ULKOSALLA KUVATTU SOITTOKUNTA

koitellen sumeutua. Tähän mietittiin ulkosalla kuvaamista, jolloin taustaan saisi sumeuden lisäksi eri välimatkojen päähän elementtejä. Tätä kuvaa varten tarvitaan paikalle koko pataljoona, ja vieläpä rekvisiittojen kera. Rekvisiittoista oli ollut sen verran puhetta ennen palaveria, ja mainittiin toistamiseen vielä sen aikankin, että ei haeta mitään kovin monimutkaista ja extravaganttia, vaan että vaatetus olisi sellaista, että sen etenkin mustavalkokuvassa voisi helposti kuvitella sopivan 1900-luvun alun ajankuvaan. Periaatteessa kukin bändiläisistä esiintyy kansissa jonkinlaisena itseensä perustuvana hahmona, jonka nimi ja ulkoasu vastaa toivottua ajanhenkeä ja ehkä myös merirosvoromanttista yleisilmettä. Lisätietoa näistä hahmoista voi lukea aiemmin koostamastani työharjoitteluraportista (liite 2).

Ryhmäkuvauksille ei luultavimmin löydy sopivaa ajankohtaa ennen kuin vasta alkuvuodesta, mahdollisesti bändin studiosessioiden yhteydestä 3.-5. tammikuuta. Lisäksi ryhmäkuvaa voidaan mahdollisesti hyödyntää myös julistekäytössä.

Killkelly – tämän kappaleen kuvitus on siis toinen niistä kahdesta, joita en ole vielä lainkaan tehnyt. Minulla on karkea visio, ja valokuvat otetaan oikeastaan

sen mukaisesti. Voi olla, etten edes käytä kuvaa lopullisessa kuvituksessa, mutta se kuvataan joka tapauksessa, ettei ainakaan tarvitse jälkeensä järjestää uutta kuvaussessiota, ja se olisi tarkoitus kuvata samaan aikaan ryhmäkuvan kanssa.

Karkea visio on ikään kuin dekonstruoitu perhepotretti. Dekonstruoinnilla tarkoitetaan ainesosien erittelemistä. Potretin ainesosat olisivat tässä tilanteessa kuvattavat henkilöt, tausta ja miljöö johon heidät on kuvassa asetettu, sekä kuvaaja vanhanaikaisine kuvauspöytäineen ja luonnollisesti hupulla peitettyinä. Eli tavallaan esittäisin samasta asiasta useamman puolen – jopa hieman kubiimin periaatteita noudattaen – samassa kollaasissa. Perhepotretti, jota lähdetään purkamaan, edustaa jälleen 1900-luvun alkua tai edellisen vuosisadan loppua, eli valokuvauksen hyvin varhaisia vaiheita. Valotusajat olivat pitkiä, jolloin paikallaan pönöttäminen oli aivan ehdotonta, ja sen seurauksena tämän ajan potreiteissa näkee yleensä hyvin vakavia, jopa nyrpeähköjä naamoja. Vakavia ilmeitä vaalittaisiin tässäkin tapauksessa, mutta muuten voidaan sisällön osalta poiketa tästä lähtökohdasta. Koska kuvaan tulee yhteen jäseniä, jotka ovat suhteellisen pienen ikähaitarin sisään lukeutuvia ihmisiä, ei kuvaan saada kovin helposti näkymään eri sukupolvia – tyyppillistä ”vanhemmat lapsineen” näkymää. Jonkin verran voidaan kuitenkin esimerkiksi nuorentaa osaa ja taas vanhentaa toisia kuvattavia henkilöitä.

KUVA 7: TYYPILLINEN PÖNÖTYSKUVA, VUOSI EI TIEDOSSA

Lähtökohta Kilkellyn kuvitukselle, tai se mistä alun perin sain ajatuksen, on kappaleen tekstissä, jossa mainitaan kirjeen mukana toimitettu potretti. Mieltäni se tuo erinomaisesti esille yhden kappaleen kantavista teemoista, joka on ajan kuluminen ja sukupolvien kierto. Oleellisinta kuvituksessa on varmastikin, että otetun kuvan mieltää tätä vastaavaksi perhepotretiksi, koska muuten yhteys tekstiin ei tule selväksi. Ja kuten jo mainitsinkin, kuva ei välttämättä ole ainakaan suuressa roolissa kuvituksessa, mutta se on kuitenkin tämänhetkisessä visiossani tärkeä elementti, joten se on hyvin järkevää kuvata.

Palaverin aikana heitettiin sellaisiakin ajatuksia, että tästä kuvasta tekisi parodian alkuperäisistä lähtökohdista, mutta itse olin asiasta sitä mieltä, että se ei tukisi kappaleen sisältöä, mikä on kuitenkin itselleni tärkein tavoite. Oikeastaan on myös tavallaan haasteellisempaa saada taltioitua autenttinen ajan henki, kuin räävitön irvikuva siitä, mutta uskon että onnistuessaan se on hyvin tehokas lopputulos.

Vanhan ajan henki ja pitkän valotuksen myötä korostuva valon tasaisuus voidaan huomioida jo kuvattaessa, ja tehostaa jälkikäsitellyssä. Kuvasta on helppo tehdä jälkikäteen vanhan näköinen, päinvastainen on haasteellista. Ja toisaalta koska kuva ei niinkään esitä perhepotrettia, vaan tilannetta jossa se on otettu, ei sitä välttämättä tarvitse edes muuttaa harmaa- tai seepiasävyiseksi.

KUVA 8: REKVISIITAKAMERA, HUPUN ALLA ANTTI RAERALLIO, KUVAANUT MARKUS ASPEREN

1.2. Mihin pyrin kuvituksissa?

Tässä osiossa käyn läpi kuvitetut kappaleet, ja vastaan itse jokaisen kohdalla samoihin kolmeen kysymykseen, tosin hieman laveammin kuin mitä odotan saavani vastauksi. Mainitsen myös mitä tiedän haluavani vielä korjata tai muuttaa kuvista, tai jos niihin on vielä tulossa jotain elementtejä esimerkiksi bändin valokuvauksista.

Omien vastausteni jälkeen analysoin jokaisen kuvan palautteen ja pohdin, mitä muutoksia minun pitää tehdä niihin, jotta ne vastaisivat paremmin omaa näkemystäni. Joitakin muutoksia olen miettinyt jo ennen palautteen keräystä, ja näitäkin mainitsen paikoitellen.

1.2.1. Savolaisen laulu

Maakuntalauluissa teksti antaa periksi erilaisille tulkinnoille. Kokonaisvaltainen tunnelma vaihtelee laajalti sovituksen ja kokoonpanon mukaan. Mieskuoroversio voi olla hyvin jäykkä, marssin kaltainen ja säntillinen, kun taas yksinlaulettuna kappale muodostaa hyvin erilaisia mielikuvia. Kyse on kaikesta siitä, mitä laulusta halutaan korostaa ja tuoda esille.

Band of Shystersin versio – heidän itse englannin kielelle kääntämänsä – Savolaisen laulusta alkaa rauhallisista mutta enteilevistä tunnelmista, ja yltyy rivakaksi lausunnoksi, eikä hellitä ennen kuin loppuu. Versioksi maakuntalaulusta se on siis hyvin omintakeinen ja aika kaukana totutusta. Marssillisia elementtejä on mukana, mutta rivakamman tempon ja vähemmän säntillisen sovituksen johdosta ne luovat pikemminkin punk- tai ska-henkisen vaikutelman. Punkin kapina korvataan isänmaallisella paatoksella, mutta samalla tavalla se hehkuu musiikissa.

Tavallaan tekstin merkitys tällaisessa kappaleessa on toimia pohjana tulkinneille, eikä sen sisältämä tarina ole välttämättä pääasia. Tekstin tarkoitus on kuvailla kyseistä maakuntaa monimuotoisesti ja kertoa kuinka paljon sitä arvostetaan ja kunnioitetaan. Tavallaan laulun nimi kertoo jo enemmän kuin teksti, vaikka sitä alkuperäisessä versiossa onkin yhdenoista säkeistön verran. Hieman samaan tapaan kuvitus pyrkii kuvastamaan kappaletta, katsomatta sen lyriikoita kovinkaan tarkasti. Aivan suoria viittauksia tekstiin ei ole, vaikka kasvollinen puu dominoivana elementtinä onkin selkeästi keskimmäisen säkeistön inspiroima.

Itse kuvailisin kuvan tunnelmaa hämyiseksi ja satumaiseksi. Siinä on jotain enteilevää ja samalla myös jotain kotoisan tuttua. Tehdessäni kuvaa pyrin luomaan tunnelman joka olisi jossain mystisen ja vinksahaneen välimaastossa. Kokonaisuus on myös jollain tavalla mytologisen oloinen, mikä mielestäni tukee hienosti maakunnan ihannoitinta. Yhteys tekstiin voi olla haasteellista selvittää välittömästi, mutta se on ajatuksen tasolla olemassa, vaikkei konkreettisesti näkyisikään.

Uskoisin, että parhaiten kuvasta jää mieleen puun kasvot, mutta

KUVA 9: SAVOLIAN'S SONG KUVITUS SELLAISENA, KUIN SE ON PANEELISSA

nimenomaan omituisen virneensä vuoksi, eivätkä pelkästään yleisluontonsa takia. Kasvoissa on hieman savolaista pilkettä silmäkulmassa, jos näin voi sanoa. Tavaltaan kasvojen mieleen jääminen on siis toivottua.

1.2.1.1. PALAUTTEEN ANALYYSI

Kuvan tunnelmaa luonnehdittiin pitkälti mystiseksi ja salaperäiseksi, jotkut myös satumaiseksi. Paikoitellen sitä pidettiin hieman pelottavana, joku jopa mielsi sen sotaiseksi. Päällimmäiseksi kuitenkin nousi jännittävä, salaperäinen tunnelma, eikä ainut tekijä ollutkaan puun kasvot, vaan ne nähtävästi vain antoivat pohjan tällaiselle tulkinnalle ja puhalsivat vähän tuulta sen purjeisiin.

Tekstin ja kuvan yhteys tuntuu päällisin puolin onnistuneen mainiosti, mutta puun virneestä oli vähän kahdenlaista palautetta. Toiset mielsivät sen vahvasti savolaiseksi ja savolaisten ilkkurisuudeksi, toiset taas pitivät sitä kuvan ja tekstin tunnelmaan sopimattomana. Jotkut palautteenantajat, joille Band of Shytersin versio kappaleesta on tutumpi, ymmärsivät tämän myös viittaavan bändin jokseenkin poikkeavaan versioon kappaleesta. Yksi monia palautteita yhdistävä

ajatus oli viittaus vanhaan ja mystiseen, sekä yleisesti luontoon.

Yleisesti parhaiten mieleen tuntuivat jääneen puun kasvot. Jotkut mielsivät mielenpainuvimmaksi kuvan valaistuksen: joko sen tumman ilmeen, tai sitten oikealla puolella latvuston läpi tulevat valonsäteet.

Nähtävästi kuva onnistuu siis välittämään niitä ajatuksia ja tunnelmia, mihin pyrinkin. Se, että sitä on pidetty pelottavanakin, ei ole tarkoituksellista, mutta voisin kuvitella, että tämä johtuu siitä mystisyydestä, jota yleisemmin on koettu. Toisaalta joku piti pelottavuutta oikein sopivana koska teksti (ja historialliset tapahtumat joihin se pohjautuu) sisältää myös sotaisia teemoja.

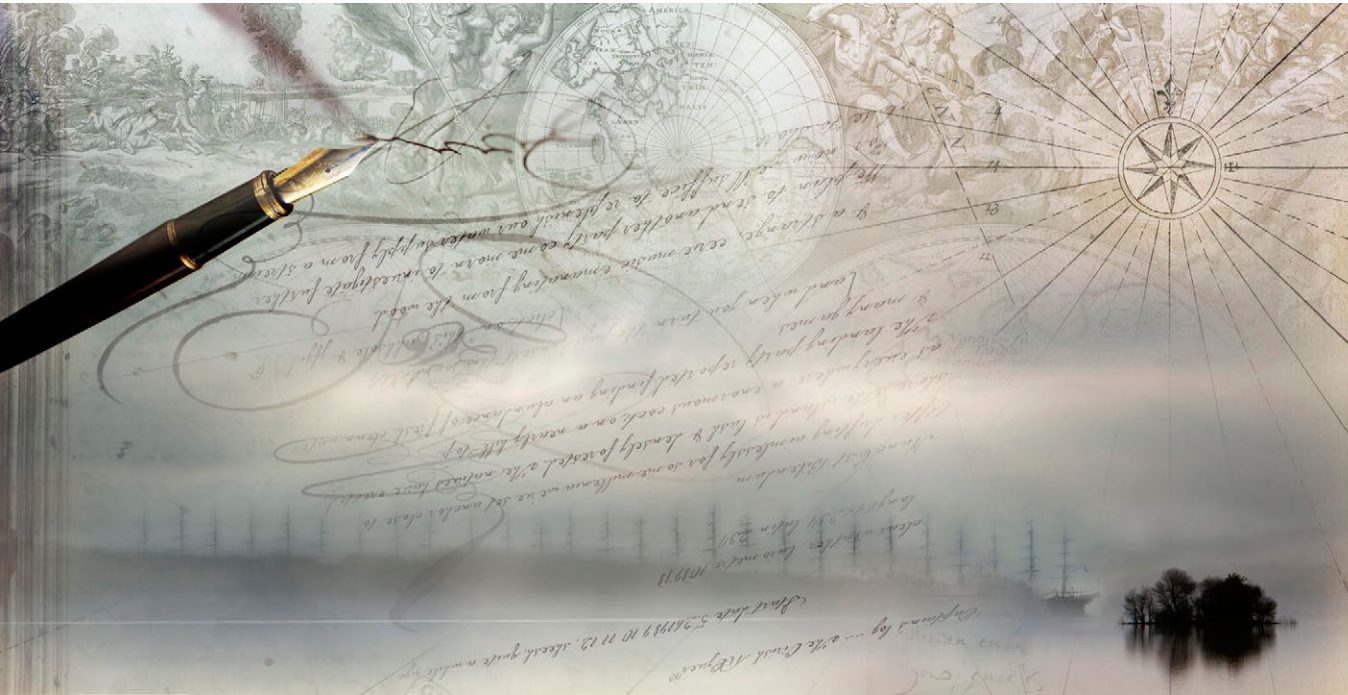
1.2.2. *The Irish Rover*

Laulun tekstissä sisältö on tavallaan vähemmän oleellinen kuin se, että se tukee reipasta meininkiä joka siinä on esitettyinä. Teksti on sisällöltään säkeistö säkeistöltä hullumpaa, ja niin reippaasti ylivedetty ettei sitä kukaan voi erehtyä tulkitsemaan tragediaksi tai historialliseksi, vaan se on puhtaasti viihteeksi kirjoitettu. Kaksikymmentäseitsemänmastaisen valtavan aluksen matka veteseen hautaansa

on hyvä tekosyy antaa tanssijalan polkea tahtia, eikä tulkintaa varsinaisesti tarvitse sen syvemmälle luodata.

Kuvitus korostaa tekstin absurdiutta sillä, että vaikuttavan kokoinen alus on asetettu selkeästi saaristo- tai sisämaanvesistöön valtamerten sijaan. Yleisesti kuvalliset elementit korostavat merenkäynnin teemaa ja 1800-luvun alun ajankuvaa. Lokikirjat ovat teemana myös mukana, ja se tulee jossain määrin kulkemaan koko kansilehden läpi kuvituksia yhtenäistäväinä elementtinä. Useampiinkin kuviin tulen lisäämään samankaltaisia tekstipätkiä, mitä tässä kuvituksessa on esillä, ja ne tavallaan jatkavat aina tarinaa eteenpäin. Jos kuitenkin kartoitetaan tämänhetkistä tilannetta ja

KUVA 10: IRISH ROVER KUVITUS, PANEELIIN EKSYI VAHINGOSSA HIUKAN VANHA VERSIO

tulkitaan töitä sellaisina kuin ne nyt ovat, niin lokikirjan kirjoittamiseen viittaavat elementit ovat tässä kuvassa hieman erillään muusta esityksestä, mutta ajatuk-sellisesti ne pikemminkin antavat äänen kertojalle, kuin edustavat selkeästi eri kokonaisuutta.

Kuvan tunnelma on sumuinen ja seesteinen, mutta tarkemmalla katsonnalla siitä alkaa löytää absurdeja piirteitä, jotka tarjoavat myös ripauksen toivottua huumoria. Itse kuvailisin tunnelmaa aikaan pysähtyneeksi. Se on sillä tavalla rauhallinen, että mikään ei tunnu liikkuvan mihinkään. Tämä on tavallaan ristiriidassa laulun tekstin kanssa, mutta toisaalta hienovarainen hehku laivan ympärillä viittaa siihen, että siellä kuitenkin tapahtuu koko ajan, ja tullessaan se tuo melkoiset pirskeet vanavedessään.

Toivoisin että kuvasta jää mieleen laivan kaksikymmentäseitsemän mastoa. Se on ainoa, mutta sellaisenaan hyvin selkeä ja suora viittaus tekstiin. Uskoisin myös, että se on kuvaa tutkittaessa hauska yksityiskohta jota ei aivan välittömästi oivalla.

Muutoksia: kissanpää kompassiin (asiakkaan pyynnöstä). Kuvan päällä olevaa lokikirjatekstiä on myös muutettu hieman, joten samalla kun päivitän sen, voisin muotoilla sitä hieman uusiksi.

1.2.2.1. PALAUTTEEN ANALYYSI

Tunnelma on koettu yleisesti rauhalliseksi, utuiseksi ja lempeäksi. ”Seesteinen” voisi olla ajatuksia yhdistävä ilmaus. Hakemani hienovarainen ”äänekkyyt”, laivan hehku, tuntuu jääneen liian huomaamattomaksi, joten sitä täytyy selvästi tehostaa. Kuvan absurdiuteen ei kukaan tunnu varsinaisesti takertuneen, mikä olisi myös ollut jossain määrin toivottua – ehkä on ajateltu ettei se ole tahallista, en tiedä.

Kuvan yläosassa on vanhoja kuvitettuja hahmoja, jotka ovat itse asiassa peräisin samasta lähdekuvasta missä on osittain erottuva maailmankartta. Nämä ovat kenties korostuneet liikaa, ja niistä on poimittu sotaisuutta ja ylipäänsä niiden merkitys on koettu liian suureksi. Sitenpä himmennän tai hävitän niitäkin, ainakin sotaisimpia osia, koska se on mielestäni hyvin selvästi vääränlainen tunnelma välitykseen tästä kuvituksesta. Totta kai itsekin olen huomannut jossain vaiheessa kyseisen lähdekuvan sotaisatkin teemat, mutta ehkä olen tullut sen kaltaisille asioille vähän sokeaksi prosessin aikana. Hyvä siis, että joku muu on ne pistänyt merkille.

Oma tulkintani tekstistä poikkeaa kenties yleisestä – ainakin saamani

palautteen mukaan. Monet pitävät tekstin sisältöä surullisena ja synkkänä, kun itse taas ajattelen että sen on tarkoitus olla pikemminkin humoristinen ja synkkä loppukin herättää pikemmin jonkinlaista sympatiaa ja hellydentunteita kuin surumieltä. Tästä johtuen se, mitä olen pyrkinyt tuomaan esille tekstistä on myöskin ymmärretty toisin kuin sen tarkoitin.

Joitakin asioita tekstin ja kuvan välillä on selvästi yhdistetty. Merenkäynti yleisenä teemana on löydetty ja yleisesti ajankuva on välittynyt, mutta tekstin tulkinta vaihtelee jossain määrin. Joku piti tarinaa surullisena ja yhdisti tekstin rauhallisuuden tähän, jolloin hän näki tunnelmien kohtaavan, kun taas toinen henkilö piti tekstiä kuvaan nähden varsin railakkaana. Tulkinat vaihtelevat tässä tapauksessa siis aika monipuolisesti.

Joukosta löytyy myös omasta mielestäni hyvin mielenkiintoisia ja positiivisia tulkintoja kuvasta ja sen suhteesta tekstiin. Tarinallisuus on poimittu erään henkilön tulkinnassa merkittäväksi yhteiseksi piirteeksi, toinen taas ajattelee molemmat juhlaviksi, ja mielestäni hauskin tulkinta kuvan yleisestä sumuisuudesta oli se, että se kuvastaa miehistön pitkän taipaleen jälkeistä/aikaista ”sumuista” mielen tilaa.

Saamani palautteen avulla uskon osaavani korjata kuvan niin, että häiritsevät elementit väistyvät taka-alalle, ja hakemani tunnelma korostuu niin, että myös tulkinnallinen kirjo hieman vähenee. Kuvasta on jäänyt mieleen hyvin erilaisia asioita, ja vain yksi kahdestatoista palautetta antaneesta henkilöstä mainitsee mielenpainuvimpana yksityiskohtana laivan 27 mastoa. Yleisesti parhaiten tuntuu jääneen mieleen kokonaisvaikutelma, mutta koska sekin on koettu erilaiseksi, niin vastauksia on hyvin monenlaisia.

1.2.3. *Fields of Athenry*

Kyseisestä kappaleesta ovat hyvin monet artistit tehneet omat versionsa, ja se lienee varmasti tunnistettavimpia irlantilaisia kansanlauluja, vaikkakin tunnetuimmat versiot ovat jo suhteellisen kaukana siitä aivan perinteisestä. Kappaleella on nykyään kysyntää erimerkiksi urheilutilaisuuksissa erityisesti irlantilaisten kannattajien keskuudessa, ja siitä voisi käyttää englanninkielistä termiä ”Sports Anthem”. [LUE LISÄÄ KAPPALEESTA WIKIPEDIAN ARTIKKELISTA.](#)

Tarina etenee kahden päähenkilön matkassa ulkopuolisen kertomana. Heistä ensimmäinen, Michael on vankilassa ja siirretään vankilaivaan joka lähtee

matkaamaan kohti Australiaa ja Botany Bayn vankisiirtokuntaa. Mary taas on vankilan ulkopuolella huhuilemassa Michaelille. Eletään nälkääkautta, ja Michael on varastanut ruokaa elättääkseen perheensä ja joutunut sen takia vankilaan.

Ensimmäisessä säkeistössä esitellään kumpikin hahmoista sekä tilanne, johon ollaan päädytty. Kertosäkeissä sen sijaan haikaillaan menneitä, parempia aikoja, kun elämän tosiasiat eivät vielä särkeneet kaikkia toiveita ja unelmia.

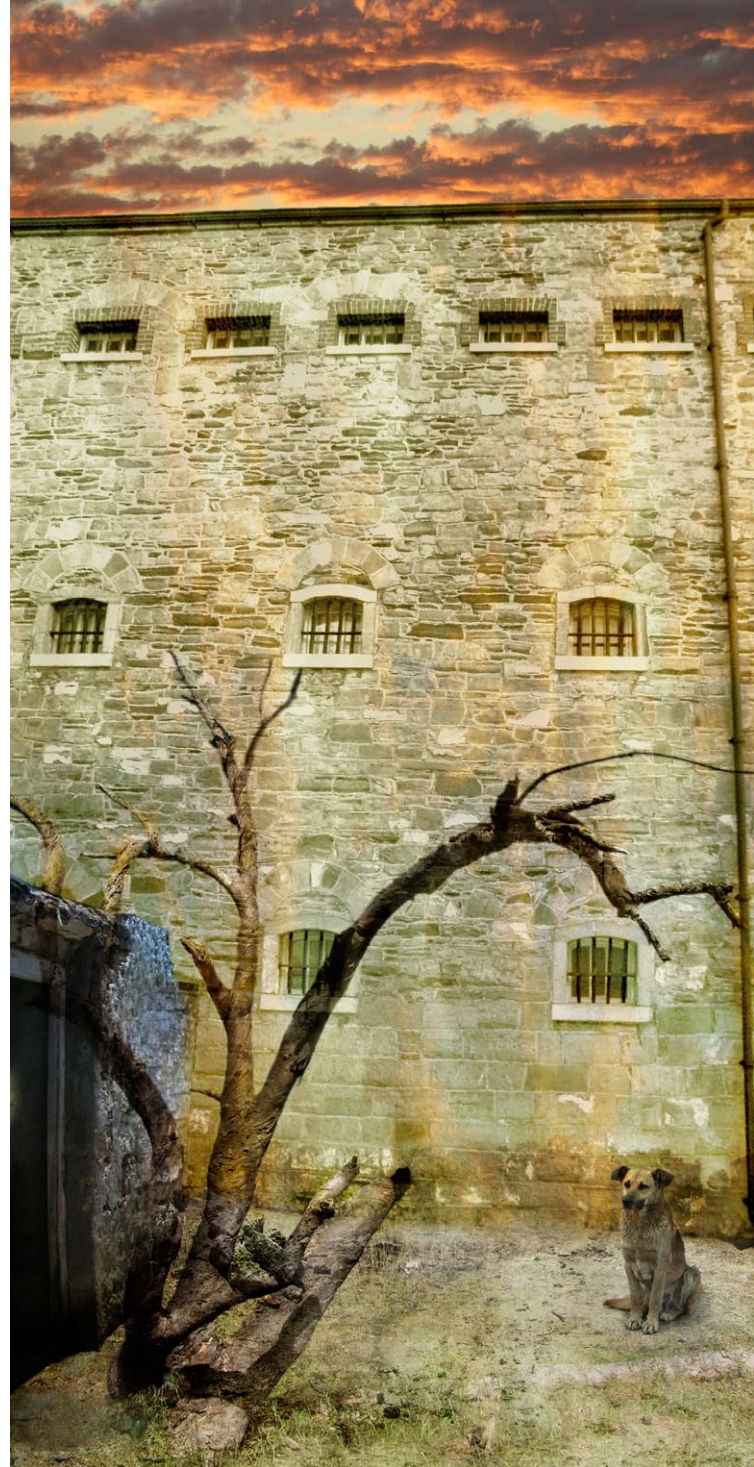
Tämän kappaleen kuvitin aivan ensimmäisenä. Hain vielä hieman linjaa, ja päädyinkin heittämään ensimmäisen version kokonaan menemään ja aloitin puhtaalta pohjalta. Ensimmäinen ideani kuvitukseen oli vankilanseinä, jonka edustalle asettaisin Maryn hahmon istumaan maassa murtuneena. Ensimmäinen luonnos olikin nimenomaan tämän idean mukainen, mutta tulosta katsoessani minulle tuli sellainen olo, että se ei ollut parasta mihin pystyisin, eikä siitä välitty-nyt sitä, mitä halusin kuvan viestivän.

Seuraavaa luonnosta tehdessäni minulle alkoi muodostua selkeä käsitys kuvitusten yleisilmeestä ja siitä, millainen näkökulma (visuaalinen perspektiivi) tukisi paremmin tekstejä. Prosessista voi lukea enemmän aiemmasta työharjoitteluraportistani (liite 2).

Itse voisin kuvan tunnelmasta ajatella, että se on jollain tavalla ahdistava, mutta välittömästi ei selviä mistä tämä johtuu. Se onkin ehkä enemmän eri osien summasta syntyvä vaikutelma. Perspektiivillä – etenkin syvyysvaikutelmalla – kikkaillaan, eikä kuvassa tavallaan ole selkeää maata tai taivasta, horisonttia tai etualaa. Sen sijaan seinät kulkevat sivulta keskelle ja liittyvät toisiinsa epätodellisen tuntuoisella tavalla. Tämä perspektiivikikkailu yhdistettynä toistensa kanssa ristiriitaisiin elementteihin ja dramaattiseen elementtien rajaukseen on luultavasti syypää omituisella tavalla hieman ahdistavaan tunnelmaan.

Tekstiin on lukuisia yksittäisiä viittauksia, mutta toisin kuin alun perin visioin, mitään yksittäistä tilannetta ei ole kuvitettu, vaan esille on tuotu näkymiä myös menneestä ja tulevasta. Uskoisin kuitenkin, että elementit on helppo yhdistää tekstiin niiden abstraktista luonteesta huolimatta.

Minkään yksittäisen elementin ei varsinaisesti ole tarkoitus jäädä mieleen sellaisenaan, vaan nimenomaan kokonaisvaikutelman ja tunnelman pitäisi välittyä niin vahvasti, että se on se minkä muistaa.

1.2.3.1. PALAUTTEEN ANALYYSI

Monesti tunnelmaa kuvattaessa esiin nousevat sanat ovat: surullinen, lohduton, lopullinen. Myös monet ovat löytäneet kuvasta haikeutta ja odottamisen tunnetta. Jotkut mainitsevat kuvan herättäneen ajatuksia tai kysymyksiä, ja eräs mielenkiintoinen esiintuotu näkemys on, että kuva voisi kertoa jonkun henkilön muistelemista tapahtumista, minkä voisi ehkä rinnastaa jollain tavalla ajatusten tai kysymysten heräämiseen. Täysin yksimielistä palaute ei ollut, mutta poikkeuksia näiltä linjoilta oli hyvin vähän. Kenties en siis saavuttanut aivan sellaista ahdistavaa ja painostavaa tunnelmaa, mihin pyrin, mutta nähtävästi osuin melko lähelle sitä.

Monet ovat poimineet sanoituksista yhdeksi teemaksi toivon, mutta harvat ovat ajatelleet sen esiintyvän kuvassa kovinkaan merkittävästi. Yleisesti kuitenkin kuvan on nähty kohtaavan tekstin hyvin, ja suorat viittaukset tekstilliseen sisältöön on ymmärretty niin kuin olen ne itsekin ajatellut.

Periaatteessa pelkäisin että kaikki vastaisivat tämän kuvan kohdalla kolmanteen kysymykseen: ”hirtetty mies”, mutta onneksi näin ei käynyt. Tiedostan täysin että kuvan rajaus saa hahmon vaikuttamaan hirtetyltä, mutta itse olen ehkä vastarannan kiiskenä tällaisen rajauksen kohdalla, koska omassa päässäni alkaa pikemminkin kiertää erilaisia kysymyksiä siitä, miltä tuo henkilö olisi näyttänyt kasvoiltaan, kuin että tuomitsisin hänet päättömäksi.

Voihan siis olla, että useimmat ovat jollain tavalla yhdistäneet nämä asiat perinteisemmin (rajaus kaulasta tai kaulan alapuolelta = päätön/hirtetty), mutta ainakaan se ei ollut juuri se yksi mieleenpainuva piirre kuvassa kuin ainoastaan parille palautetta antaneelle. Sen sijaan vasemman reunan tiiliseinä pari pitivät mieleenpainuvimpana yksityiskohtana, ja tämä ihmetyttää ja hämmentää minua; en oikeastaan tiedä onko se hyvä vai huono asia, koska en alkuunkaan käsittä

KUVA 12: FIELDS OF ATHENRY KUVITUS, PANEELIN VERSIO

miksi juuri se olisi se mieleenpainuvien elementti, ellei sitten sen takia, että se on jokseenkin tumma kuvan vaaleampaan yleisilmeeseen verrattuna.

Olen vähän kahden vaiheilla, annanko vasemmanpuoleisen tiiliseinän alkaa häiritä itseäni. Saisin sitä helposti himmennettyä, jolloin se ei ainakaan erottuisi niin vahvasti tummuutensa takia, mutta en ole varma haluanko koettaa kiinnittää huomiota siitä pois; periaatteessa kyllä, mutta minua kiehtoo kovasti, että se on koettu niin voimakkaaksi elementiksi. Joko himmennän sitä tai sitten en. Saa nähdä – asiaan palattakoon myöhemmin...

1.2.4. *Girl From the North*

Kuva löytyy sivulta 16 (kuva 3). Kyseinen kappale on yhtyeen omaa tuotantoa ja äänitetty jo kertaalleen heidän aiemmin julkaisemalleen maxi-singlelle. Kyseinen julkaisu sai kappaleelta myös nimensä, ja sen visuaalinen ilme perustuu jossain määrin kappaleen tekstiin.

Itse tartuin tavallaan samaan ajatukseen ja tekstin kohtaan lähtiessäni miettimään mitä kuvittaa. Aivan tekstin lopussa todetaan toiveikkaasti ”In the end she will crown me her king / In the end I will certainly sing / with the girl from

the north”. Kruunaamisesta kuninkaallisuuteen ja sitä kautta sitten suurenmoisiin juhliin valtavassa bankettisalissa – siitä se ajatus lähti, vaikka toteutuksen aikana hieman sitten hioutuikin. Halusin siis rakentaa juhlanan näkymän johonkin valtavaan saliin, jossa pyörisi jos jonkinmoista trubaduuria ja tanssivaa karhua, mutta pöydän pääty olisi tyhjiillään. En löytänyt ilmaisista kuvapankeista tähän ajatuksen sopivaa kuvaa, eikä asiakas ollut halukas hankkimaan muutaman kymppin hintaista kuvaa maksullisesta kuvapankista, joten kompromisseja tehtiin. Bankettisali muuttui hieman toisenlaiseksi, mutta muuten ajatus pysyi samana; toteutus vaan vaati enemmän kikkailua.

Kuvan tunnelma on mielestäni osuvan juhlava ja hienostunut, mutta myös jollain tavalla vinksahantun ja vääriä. Lähdekuvan mannekiinihakmot soveltuvat oikeastaan hurjan hyvin hakemaani omituiseen tunnelmaan. Lisäksi halusin kuvaan oikein äärimmilleen pursuavaa runsautta ja valon loistoa. Tarkoitus oli luoda vaikutelma siitä, että on paljon kaikkea, mutta ehkä juuri oleellinen silti puuttuu.

Yhteys tekstiin löytyy yksinomaan mainitusta kohdasta tekstiä, mutta tulkinnan kautta voidaan löytää myös tekstin kauttaaltaan esille tuoma toiveikas sävy ja teema, joka mielestäni on myös kuvituksessa esillä. Voi olla että yhteys tekstiin on muuten vaikea löytää, jos tekstin ja kuvan yhteistä pinnan alla piilevää teemaa ei ymmärrä. Lisäksi teksti itsessään on jokseenkin hankalaa, jos englanninkieli ei ole kovin vahva, sillä se sisältää vanhahtavia ilmaisuja ja joitakin hieman vaikeaselkoisia viittauksia.

Minun on itseni vaikea sanoa, mikä kuvasta voisi jäädä parhaiten mieleen. Toivoisin sen olevan tyhjä valtaistuini parrasvaloineen, mutta en jotenkin usko että se olisi juuri se. Astrologinen kello kuvan keskkitienoolla on jokseenkin dominoiva piirre, mutta ehkä siitähän huolimatta veikkaisin, että parhaiten kuvasta jää mieleen yleisvaikutelma.

Muutoksia: tulen poistamaan toisen portaikon (mielestäni hiukan ylimääräinen elementti), joka on läpinäkyvä kuvan oikealla puolella. Kuvaan lisään bändin jäseniä soitinten kera, kunhan heidät ensin tätä tarkoitusta varten valokuvataan.

1.2.4.1. PALAUTTEEN ANALYYSI

Kuvasta on löydetty juhluvuutta, salaperäisyyttä ja monet myös mainitsevat

tunnelman jotenkin oudoksi tai vinksahaneeksi. Yllättävän paljon on löytynyt myös elokuvallisia miellelyhtymiä, ja annetut esimerkit (mm. Veren Vangit ja Eyes Wide Shut) edustavat myöskin elokuvamaailman vinksahaneempaa joukkoa, joten mielestäni nämäkin kytkennät ovat loogisia ja ymmärrettäviä.

Vastauksissa ensimmäinen ja toinen kysymys tuntuvat olevan enemmän toisiinsa sidoksissa, kuin muiden kuvien kohdalla. Yleisesti yhteyttä kuvan ja tekstin välillä ei ole löydetty, vaikka joukkoon kyllä mahtuu pari täysosumaakin. Tästä huolimatta tunnelma näyttäisi välittyneen sellaisena kuin sen tarkoitin, eli periaatteessa onnistuin välittämään haluamani vaikutelman.

Niin kuvaa kuin tekstiä pidetään vaikeaselkoisina, ja siten ne sopivat toisilleen – kumpikaan ei aukea ensi katsomalta tai kuulemalta, vaan vaatii aikaa ja paneutumista. Kuvassa keskkitienoolla olevaa astrologista kelloa on tulkittu jokseenkin kirjavasti, joten voisin ehkä ottaa sen pois sotkemasta, tai toteuttaa sen ainakin eri tavalla, niin ettei se tunnu yhtä merkittävältä.

Jälleen löytyy useita erilaisia mieleenpainuvia asioita. On yksityiskohtaa ja yleisvaikutelmaa, joillakin lämpöä ja vaurautta, toisilla taas haikeutta. Kuitenkin myös valtaistuini on huomattu, tosin voisin koettaa korostaa sen asemaa hienovärisesti, nostaa sen vielä enemmän esille ikään kuin kuvan päähenkilöksi.

Parikin palautteenantajaa puhuu ajattomuudesta siinä mielessä, että kuvattujen juhlien voisi kuvitella jatkuvan loputtomiin. Myös maailmanloppu esiintyy parissa tulkinnassa. Nämä ovat mielestäni hyvin jännittäviä tulkintoja ja miellelyhtymiä, ja tukevat omaa näkemystäni joskin hieman vinksahaneemmasta näkökulmasta.

1.2.5. *Paddy's Lament*

Tekstissä (ainakin oman tulkintani mukaan) vanha mies ”Paddy” kertoo matkastaan Amerikkaan rikkauksien toivossa ja siitä, kuinka todellisuus olikin kuviteltuun verrattuna paljon raadollisempaa. Tarina kerrotaan ikään kuin kirjeeseen kirjoittaen: se on suunnattu selvästi päähenkilön jälkikasvulle, jota hän kehottaa vahvasti pysymään niillä sijoillaan, eikä ainakaan seuraamaan isäänsä meren yli.

Kuvituksessa pyrin tuomaan esille laulun synkkää, katuvaa tunnelmaa. En kuitenkaan halunnut yleisilmeestä liian kauhuelokuvamaista, tai liian metallibändimäistä, joten tähtäsin enemmän surrealistiseen vaikutelmaan.

Kuvan tunnelma on mielestäni synkähkö, mutta ei kuitenkaan pimeä tai ollenkaan karmiva. Itselleni tulee kuvasta myös sellainen olo, että se olisi liikkeessä. Etenkin taustalla olevat savuelementit jotenkin tuntuvat räjähtäviltä, ja kuvan alaosassa lattian on myöskin helppo kuvitella murenevan jalkojen alta. Yleisilme on hyvin draamaattinen, johtuen pitkälti vahvasta valon kontrastista ja selkeistä, minimalistisista elementeistä. Lattian jatkuminen horisontissa ylös tehostaa surrealistista vaikutelmaa.

Mielestäni kuva kohtaa tekstin erinomaisesti nimenomaan silloin, kun siihen kuvittelee hieman liikettä. Räjähdyksiä taustalle ja ehkä meren mylvyntää, josta hieman irtaantuneena etualalla ovat jalat, joista toinen on selvästikin puinen. Puujalka on ainut konkreettinen viittaus tekstiin, mutta vähemmän selkeitä viittauksia löytyy muitakin.

Kuvasta pitäisi ehdottomasti jäädä parhaiten mieleen juuri tuo pääosassa oleva puujalka. Se jo itsessään elävöittää tekstiä ja antaa hahmon sen kertojalle. Kuvaan suunnittelemani muutokset: muuten ei mitään, ellei sitten easter egg -tekstiä johonkin sopivaan sopukkaan. Easter egg -tekstillä tarkoitan siis piilotettua tekstiä, joka on jonkinlainen herkullinen bonus sille, joka sen löytää tai ymmärtää.

1.2.5.1. PALAUTTEEN ANALYYSI

Kuvasta on löytynyt synkkyyttä ja kylmyyttä, mutta jonkin verran tulkinnat myös heittelehtivät hyvin erilaisissa maisemissa. Joku mieltää kuvan satumaiseksi ja kysymyksiä herättäväksi, kun taas toinen pitää sitä hyvin selkeänä ja suoraviivaisena ja toteaa sen kuvastavan erinomaisesti miehiä, jotka joutuvat taistelemaan tahtomattaan. Hieman harhaanjohtavaksi elementiksi näyttää osoittautuneen kuvassa olevan henkilön kenkien ja housujen uudennäköisyys, joten niitä voisinkin hieman kuluttaa ja tehdä rosoisemman oloiseksi.

KUVA 13: PADDY'S LAMENT KUVITUS, PANEELIN VERSIO

Kuva on yhdistetty tekstiin selkeästi puujalkaisen hahmon kautta, joskin hienovaraisemmat viittaukset ovat ehkä menneet joiltakin ohi, ja toisaalta jotkut ovat kiinnittäneet niihin jo turhankin paljon huomiota. Kaiken kaikkiaan vaikuttaisi, ettei kuvassa ole mitään erityisesti tulkintaa häiritsevää tai harhaanjohtavaa.

Eräs vastanneista kirjoitti 2. kysymyksen kohdalle seuraavasti: ”Kuvan vakuuttava tunnelma löytyi teksteistä ja kaipaus kotiin näkyi heti kuvasta. Tekstin luettuani ei puujalka enää naurattanut yhtään.” *Palautteenantaja #2*. Tämä yksi vastaus jo itsessään kertoo minulle, että olen onnistunut jossakin.

Eniten huomiota on kiinnittänyt puujalkainen hahmo, kuten toivoin, mutta myös ikkunaruujujen valo on mainittu mielenpainavana piirteenä. Lisäksi mainitaan puulattian ja kivipinnan välinen kontrasti, pysähtynyt ja uhkaava yleisvaikutelma, sekä yleisesti valon ja varjojen kontrasti. Yleisesti ottaen kuva tuntuu välittyneen halutun dramaattisena, vaikka tulkinnallisia eroja jossain määrin löytyykkin.

1.2.6. *The Foggy Dew*

Teksti etenee kuin silminnäkijän kertomana tilanteesta ennen sotaa, odottavasta tunnelmasta ja jännityksestä siihen, kuinka tilanne ratkeaa ja mikä on kahakan

lopputulos. Teksti sisältää lukuisia viittauksia pääsiäiskapinaan osaa ottaneisiin sankareihin, legendaarisiin henkilöihin, sekä aiempiin poliittisiin tapahtumiin, sotiin ja eri paikoissa käytyihin kamppailuihin. Tilanne rakennetaan kuin proosatekstissä, esittelemällä ensin miljö ja sitten tekijät, vasta sen jälkeen alkaa toiminta. Sävy on mielestäni melkein enemmän poliittinen kuin patriootinen.

Savu ja sumu ovat keskeisiä elementtejä kuvituksessa. Tunnelmassa pyrin ikään kuin sodanjälkeiseen ”kuolleeseen” tunnelmaan: roihuavia liekkejä lukuun ottamatta mikään ei liiku, on hiljaista. Kuitenkaan en halunnut kovin kirjaimellista sotatannerta, vaan pikemminkin pyrkiä samankaltaiseen tunnelmaan eri elementeillä.

Mielestäni tunnelma on hämyinen, vaikka yleisilme onkin valoisa. Jollain tavalla se on myös aavemainen ja mystisen utuinen. Voisin itse kuvailla sitä myös sanoilla: ankara, raadollinen, pysähtynyt. Kuvittelen kuvaa katsoessani kuulevani tulen roihut ja kaukaa kumisevat kirkonkellot.

Tekstistä itsestään ei välttämättä välity sotaisuus ja marssin ankara tahiti, vaan ne tulevat esille vasta musiikin kera. Tekstin ja kuvan yhteyden saattaa

ymmärtää vasta kappaleen jälkeen, eikä niinkään aikana, ja kuvaa voikin pitää eräänlaisena jatkumona tekstille. Yhteys tekstiin on jossain määrin hatara ja hämyinen, niin kuin kuva itsekkin. Viittauksia on kuitenkin Dubliniin kaupunkina sen arkkitehtuurin kautta, ja sotaan yleisesti erilaisten elementtien kautta.

Olettaisin että kuvasta jää päällimmäisenä mieleen yleinen sumuisuus. Voi myös olla että tahattoman räikeä roihu kuvan vasemmassa laidassa nousee turhan merkittäväksi, ja sitä aionkin vaimentaa viimeistellessäni kuvaa, ellen sitten jätä sitä kokonaan pois, mikä on sekin mahdollista.

Muutokset: yleistä hiomista, mahdollisesti tekstiä seinään oikealla puolella.

1.2.6.1. PALAUTTEEN ANALYYSI

Ensimmäisen kysymyksen vastauksista löytyy hyvin monenlaisia havaintoja. Kuvasta on löydetty mm. haikeutta, kauneutta, sekasortoa, toiveikkuutta, uhkaavuutta, särkyvyyttä ja karmivuutta. Useat myös käyttävät sanaa ”moniulotteinen” vastauksissaan. Sodan teema on sinänsä ymmärretty, joskin jotkut pohtivat vastauksissaan, miksei sota sellaisenaan varsinaisesti näy kuvassa itsessään.

KUVA 14: FOGGY DEW KUVITUS, PANEELIIN VALITTU VERSIO

Monet tulkitsevat tekstiä ja kuvaa yhdistäväksi ajatukseksi uuden päivän koittamisen sumun hälventyessä. Yleisesti tekstin ja kuvan on koettu kohtaavan hyvin, ja nimenomaan se tilanne, mihin teksti loppuu, nähdään kuvassa. Joukkoon mahtuu myös synkempiä tulkintoja, joissa tekstin raadollisuuden nähdään korostuvan kuvassa, ja myös valoisampia tulkintoja, joissa tekstin ja kuvan välille on yhdistetty aamun hartautta ja valoisuutta, sekä erilaisia vuodenaikoja. Omasta mielestäni nämä kaikki asiat ovat kuvassa esillä, ja se että kaikkiin on jossain määrin kiinnitetty huomiota, jos palautteet summataan, on mielestäni hyvä asia.

Mieleenpainuvinta elementtiä ei vastauksien perusteella osaa kovin selvästi erottaa. Vastaukset kylläkin pyörivät samankaltaisen teeman ympärillä, mutta mitään yhtä, kaikkia tai useimpia yhdistävää tekijää en pysty nimeämään. Joku mainitsee värit, joku sumuisuuden, karuuden, pellon tai sen takana olevan kirkon. Kukaan ei mainitse mieleenpainuvimpana elementtinä roihuavaa kasaa, mikä jollain tavalla yllätti – poistanen sen kyllä joka tapauksessa.

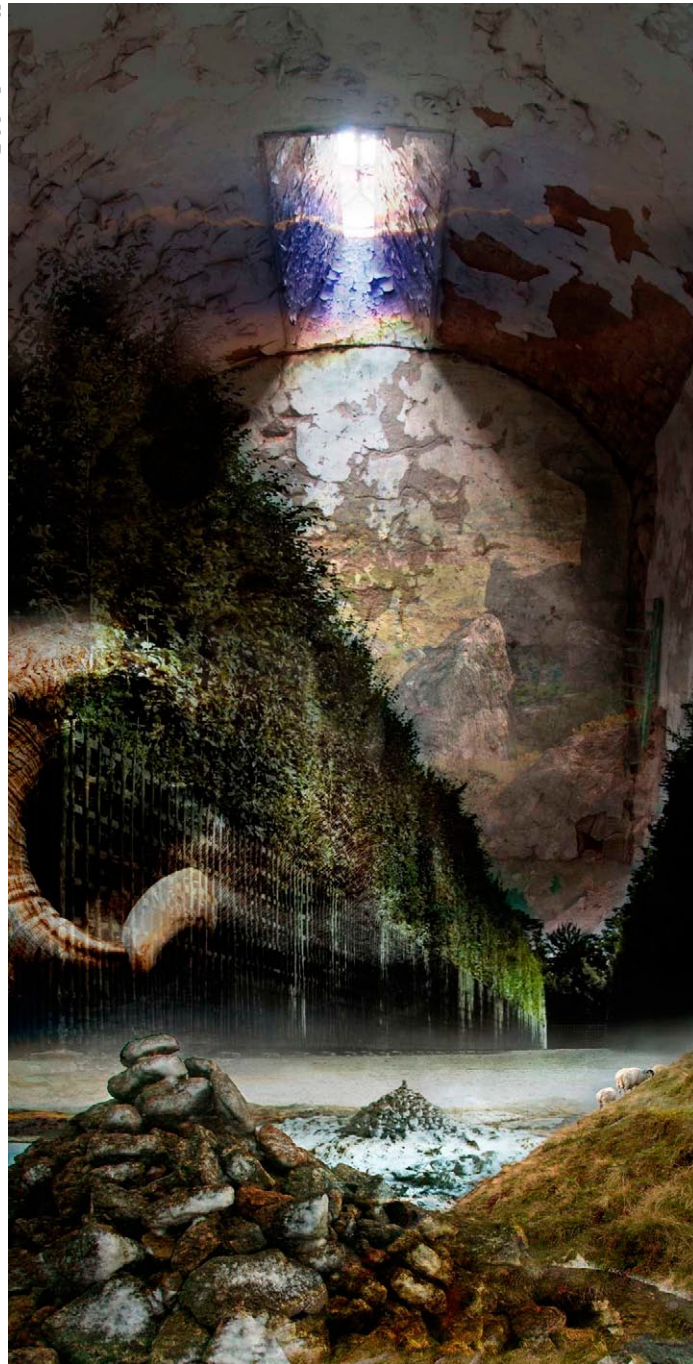
Vaikka tulkinat eivät aivan kohdanneet omaani, ja palautteen perusteella tunnelma on koettu hieman erilaiseksi kuin mitä tarkoitin, en kuitenkaan oikein pysty olemaan tulkintojen kanssa eri mieltä. Tarkoittaako se siis sitä että onnistuin vahingossa? Onnistuin tekemään jotain mitä en yrittänyt, mutta en sitä mitä yritin? Vaikea sanoa.

1.2.7. Joe McDonnell

Tekstissä kertojana on nimihenkilö itse. Hän esittelee itsensä ja kertoo taustoitaa, edeten säikeistö toisensa jälkeen ajassa eteenpäin. Ymmärtääkseen tarinan täytyy mahdollisesti ensin perehtyä kahdeksankymmentä luvun alussa tapahtuneeseen poliittisten vankien nälkälakkoon, joka tunnetaan nimellä [BLANKET PROTEST](#).

Alkuperäinen visioi kuvitukselle oli jossain määrin konkreettisempi kuvaus vankilan sellistä, jossa seinille olisi piirretty pastoraalista maisemaa. Välillä ajattelin että tämä voisikin olla sellin katto, ikään kuin lattialta maaten nähtynä. Lopulta hylkäsinkin paikalla olemisen perspektiivin lähes tyystin, ja käänsin sisäänpäin katsomisen ajatuksen ikään kuin nurin päin. Mitä kauemmas mennään, sitä enemmän elementit ovat kuvassa etualalla. Kauimpana näkyikin konkreettiset pienen ja ahtaan sellin seinät ja katto; sen sijaan että katsottaisiin ikkunasta ulos

KUVA 15: JOE McDONNELL KUVITTOS, KANSILEHTI KÄÄNNETÄÄN PYSYNYN KESKIAUREAMAN JÄLKEEN

omaa sisäistä maailmaa, se onkin kouriintuntuvasti läsnä joka puolella. Tämä toteutustapa ja ajatus olivat lähempänä etsimääni surrealismiin kallistuvaa, vähemmän konkreettista linjaa.

Kuvan tunnelma on samanaikaisesti rauhallinen ja lennokas, mikä ehkä kuvastaa paikallaan oloa ajatusten harhaillessa jossain kaukaisissa kuvitelmissa. Unenomaisuus voisi myös olla hyvä sana kuvastamaan kuvan tunnelmaa. Absurdi? Jotain käsittämätöntä siinä on, kuten on tarinassakin.

Tekstiin on lukuisia viittauksia. Ylipäänsä koko kuvituksen lähtökohta on jommoikkoinen selkeä viittaus, ja sitten on vähän hienovaraisempaa kuvamaailmaa. Maze-nimellä kutsuttua vankilaakin edustaa puutarhalabyrintin seinä/aita. Kuvallisia viittauksia on myös Irlantiin luontokuvien kautta. Kuvan alareunan kivikummut edustavat edesmenneitä tovereita. Mielestäni mieleenpainuvinta kuvassa voisi olla omiutinen, nurin käännetty perspektiivi, tai kenties alareunan kiviröykkiöt.

Muutokset: kuvan yläosassa olevan pilven ja sen takaa pilkkottavan auringon aion poistaa kokonaan. Se on tavallaan ylimääräinen elementti, ja samalla vahvistuu kontrasti kuvan konkreettisen yläosan ja kuvitteellisen alaosan välillä.

Bändiltä tuli ehdotus, että kuvassa olevan seinämän eteen voisi kuvata heidät seisomassa rivissä kädet ristissä selän takana, kuin juuri vangittuina. Periaatteessa en enää haluaisi lisätä kuvaan enempiä elementtejä, mutta joka tapauksessa kokeilen, miten tämä idea voisi toimia.

1.2.7.1. PALAUTTEEN ANALYYSI

Parin eri teeman mukaisia tulkintoja löytyy useita. Monet pitävät tunnelmaa suljettuna tai rajoitettuna ja ahtaana – ehkä ahdistuneena. Monien mielestä kuva on pysäyttävä, mikä nyt on aina positiivista. Lisäksi sitten kuvasta on löydetty myös toiveikkuutta.

Eräs henkilö ilmaisi näkemyksensä mielestäni erittäin mielenkiintoisesti: ”Epätoivon ja toivon taistelu.” Kyseinen tulkinta oikeastaan avasi omaa näkemystäni tai oivalsin, että näinkin sen asian voi nähdä, ja tällainen sävy on tulkittavissa myös tekstistä.

Muita tunnelman kuvaamiseen käytettyjä sanoja ovat mm. luja, vahva, voimakas. Nähtävästi näillä ei tarkoiteta että tunnelma on vahva tai luja tai voimakas... vaan että tunnelma kuvastaa vahvuutta/lujuutta/voimakkuutta. Mielestäni

nämäkin ovat positiivisia huomioita, koska ne ehkä liittyvät jollain tavalla omaan näkemykseeni tarinan päähenkilön jääräpäisyydestä, ja toisaalta myös hänen mielenlujuudestaan.

Tekstin ja kuvan yhteyttä on pidetty kautta linjan vahvana ja selkeänä. Niin selkeät kuin hienovaraisemmatkin viittaukset on vastaanotettu onnistuneesti. Kuvasta on löydetty myös toiveikkuutta, ja oikeastaan ainoa tyytymättömyyden ilmaus liittyy siihen, että teksti on vaikuttanut kuvaa synkemmältä ja katkerammalta.

Kuvan valaistus tuntuu olevan yleisesti mieleenpainuvina asia. Muita mainittuja on lamppaat, katsojassa herännyt levottomuus, tai vaikkapa kuvan pysäyttävyyttä. Jälleen siis onnistunut kuva kaiken kaikkiaan. Yläosan valon korostuneisuus häilynee hieman, kun teen kuvaan suunnittelemani korjaukset.

Sain kuvasta myös sellaista palautetta, että siinä olisi liikaa irrallisia elementtejä, ja että se olisi siten jollain tavalla sekava. Kyseinen henkilö ei kylläkään ollut nähtävästi hahmottanut oikean reunan muotoa sarveksi, vaan kutsui sitä ”häkkyräksi” – ei siten varmastikaan ole osannut yhdistää sitä kokonaisuuteen. Joka tapauksessa tämä aika lailla vahvistaa ajatukseni siitä, että kuvaan ei ehkä kannata lisätä enempiä elementtejä, mutta kaipa sitä bändin kuvaa voi kokeilla.

1.2.8. *Wild Rover*

Kuva löytyy sivulta 16 (kuva 4). Tämä monien suomalaistenkin tuntema railakas perinteinen ryppyylaulu on tekstiltään huumoripainotteinen. Tosin, yleensä poistettava tai -jäävä, toiseksi viimeinen säkeistö antaa pohjan hieman vakavammalle tulkinnalle. Kuitenkin teksti yleensä tulkitaan ja esitetään riemukkaan railakkaana hyvän meiningin ylistyksenä. Ei ole varmastikaan sattumaa, että kertosäkeeseen liittyy yleisö kehottamattakin mukaan.

Kuvan tunnelmaa voisi kuvailla lämpimäksi. Se on kuin myrskynjälkeinen hetki, kun valo pääsee taas pilkahtamaan pilvikerrosten revetessä: kesäinen, raikas ja valoisa tunnelmaltaan. Keskellä ei mitään sijaitseva pikku taverna ikään kuin hehkuu lämpöä kutsuvasti. Ehkä voisin käyttää tunnelman kuvailemiseen myös sanoja pirteä ja toiveikas.

Tämänhetkisessä versiossa yhteys tekstiin ei ole vielä aivan ilmeinen, mutta uskoisin kuvan talon olevan kuitenkin suhteellisen yksiselitteisesti tulkittavissa

laulun tapahtumapaikaksi. Tämä yhteys vahvistuu vielä, kun lisään kuvasta toistaiseksi puuttuvat elementit. Muuten miljö on sen näköinen, että läänää riittää koluttavaksi, kulkurille kuljettavaksi.

Luulisin kuvasta jäävän parhaiten mieleen majatalon ja siitä pursuavan lämpimän valotulvan. Myös yleisvaikutelma ja tumman enteilevän yläosan ja valoisan alaosan välinen tiukka kontrasti voi olla melkoisen mieleenpainuva.

Muutoksia: kuvaan täytyy lisätä perinteikäs heiluva kyltti majatalon oven ylle, ja tarkoitus on myös kuvata mäkeä ylös kävelemään joukko bändiläisiä.

1.2.8.1. PALAUTTEEN ANALYYSI

Kuvasta on selkeästi löydetty toiveikkuutta, valoa ja lämpöä, mutta sitten on myös tähän nähden ristiriitaisia tulkintoja. Parikin ihmistä on yhdistänyt talosta pulpuavan valoilmion tuleen, ja pitää sitä jossain määrin pelottavana; toisen tulkinta venyy vielä pidemmälle: hän on nähnyt talon kirkkona, ja oven sitä kautta porttina helvettiin.

Tulimaisuudesta periaatteessa pääsisi eroon sillä että värittäisi valoeffektii hieman eri tavalla, tai lisäisi siihen pilkahduksia muistakin väreistä. Samalla se kuitenkin voisi vähentää nyt onnistuneesti lämpöä viestivää ilmettä. Ja joku kuitenkin on myös yhdistänyt värin ja loiston kultaan ja rikkauteen, kuten sen pitkälti tarkoittinkin.

Myös mystisyyttä ja taianomaisuutta on kuvasta löytenyt, ja ne taas mielestäni jossain määrin sopivat tulkintoina hakemalleni vaikutelmalle.

Tekstin ja kuvan suhdetta on ollut vaikeampi havaita. Kuitenkin myös sellaisilla henkilöillä, joille tämä on ollut haasteellista, tunnelma on välittynyt halutunkaltaisena. Pari myös kirjoittaa ettei löytänyt itse tekstistäkään varsinaista juonta, ja siten pitää kuvaa hyvänä rinnastuksena sille. Luulisin että epäselvyydet vähenevät kuitenkin vielä, kun lisään puuttuvat elementit kuvaan.

Mieleenpainuvimmaksi on useiten mainittu ovesta pursuava valoilmio, mutta ei suinkaan yksimielisesti. Muutama mainitsee joko yläosan pilvet tai yleisemmin valaistuksen mieleenpainuvimpana elementtinä. Pari sitten taas kuvassa kulkevan tien, jonka nähdään vievän kotiin.

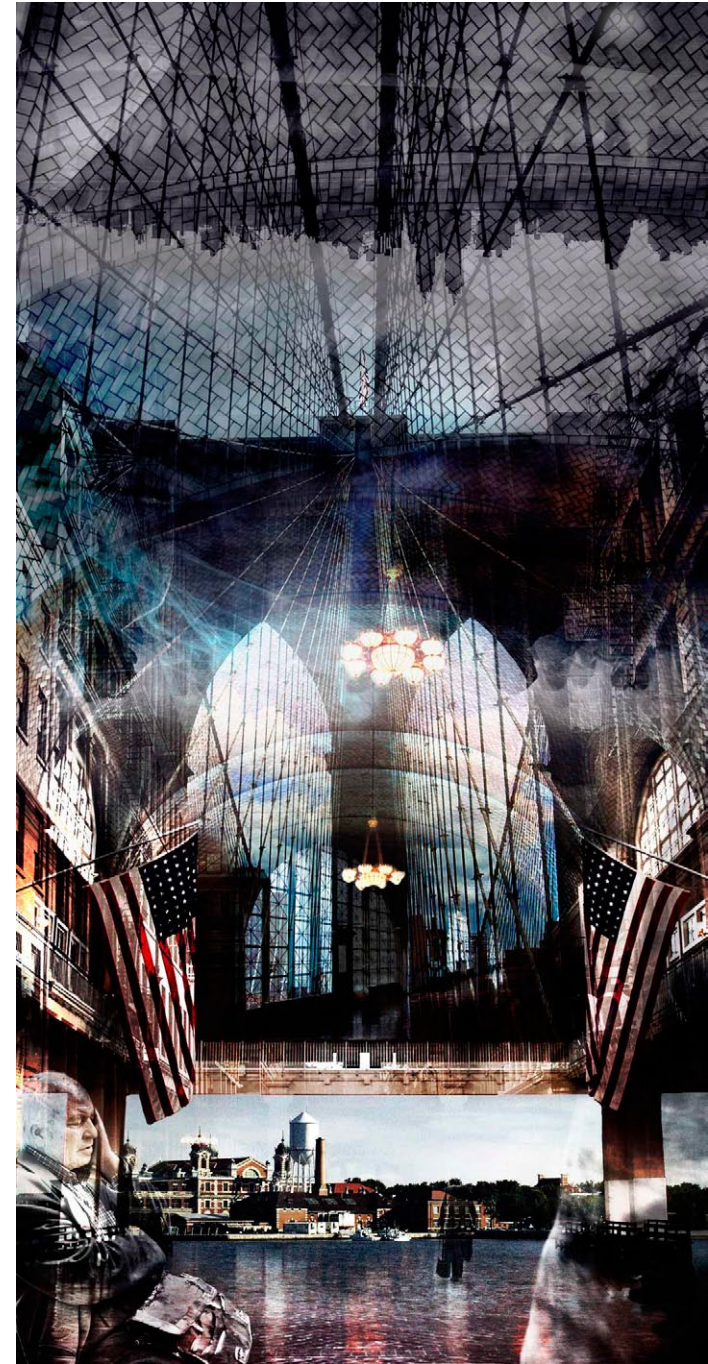
1.2.9. *Thousands Are Sailing*

”Aaveita Ellis Islandilla” taitaa lukea alkuperäisissä ideointimuihinpanoissani tämän kappaleen kohdalla. Itse asiassa itselläni oli vaikeuksia keksiä hyvää ideaa kappaleen kuvitukselle, kunnes asiakas tokaisi nuo kolme sanaa. Teksti on omalaatuinen siinä, että perspektiiviä vaihdetaan alussa muutamaan otteeseen, kunnes se vakiintuu. Näkökulman mukana myös siirrytään eri aikakausien välillä.

Keskeistä tekstissä on Irlannista lähtöisin olevat Amerikan maahanmuuttajat – se miksi he lähtivät, mikä heitä odotti perillä, ja miten heidän kohtalonsa poikkeavat toisistaan eri aikakausilla, tai mikä heitä yhdistää. Tekstin tulkinnassa auttaa huomattavasti [KÄTEVÄ WIKIPEDIAN ARTIKKELI](#).

Eli siis: aaveita Ellis Islandilla. Ellis island on saari New Yorkin edustalla, jonne siirtolaiset rantautuivat. Se on nykyään museokäytössä. Kun Irlannista alettiin massoittain siirtyä laivoilla Amerikkaan, tilastollisesti jopa (ilmeisesti tieto ei ole aivan varmaa) joka kolmas menehtyi matkalla. Monia perille päässeitä kohtasi nimen anglosointi eli

KUVA 16: PANEELIIN VALITTU VERSIO THOUSANDS ARE SAILING KUVITUKSESTA

muuttaminen englanninkielisille helpompitajuiseen äpäramuotoon. Myöhem-
mässä vaiheessa laivamatkalle pääsijät valittiin arpomalla kaikista halukkaista. Ja
sokerina pohjalla, ehjänäkään perille päässeet eivät ole tyytyväisiä, vaan haikaile-
vat kotimaataan, ainakin vähän...

Kuvitusta tehdessäni oli vaikea päättää millaista tunnelmaa haluaisin tuoda
esille. Kappaleessa on niin paljon eri sävyjä, että yleisvaikutelmaa on vaikea ku-
villa muutamalla sanalla. Varmaan näistä johtuen päädyin tekemään kuvituksesta
lukuisia variaatioita, joissa säädin aina muutamaa elementtiä hieman toisenlaisek-
si (mikä voi monesti vaikuttaa hyvin merkittävästi kokonaisvaltaiseen ilmeeseen
ja kuvan tunnelmaan). Valitsin näistä sitten yhden, miettimättä oikeastaan sen
tarkemmin, oliko se tunnelmaltaan juuri sitä mitä itse ajattelin kappaleen olevan.
Voi siis olla, että lopulliseksi valitsenkin erään muista varianteista.

Kuitenkin tästä nykyisestä kuvasta sanoisin, että siinä tunnelma on itsessään
monikerroksinen, samanaikaisesti käsin kosketeltava ja etäinen... jollain tavalla
kontrastinen, jos tunnelma voi sellainen olla. Siinä on jotain surullista ja jotain
toiveikasta, synkkää ja valoisaa. Selkeää ja surrealistista. Tässä kyseisessä versiossa
myös vahvat geometriset linjat antavat hieman teknisen vaikutelman.

Teksti pyörii tavalla tai toisella Ellis Islandin ja New Yorkin ympärillä, ja
näämä ovat erilaisten elementtien myötä esillä myös kuvituksessa, jopa moneen
kertaan. Yhteys New Yorkiin pitäisi siten olla hyvinkin selvä, ja uskoisin, että sitä
kautta vähemmän konkreettiset elementitkin saavat merkityksen.

Uskoisin että mieleenpainuvimpia elementtejä löytyy kuvan alaosasta. Tällä
hetkellä ehkä roikkuvat liput tai käteensä nojaava mies voisivat olla sellaisia.

Muutokset: lisäksi kuvan alaosaan kuvia Dublinissa sijaitsevista nälkäkau-
den monumenttipatsaista.

1.2.9.1. PALAUTTEEN ANALYYSI

Palautteissa tunnelmaa kuvataan mm. tunnelmalliseksi. Toki lauseen perässä on
myös hymiö, mutta oikeastaan olen pitkälti samaa mieltä kyseisen palautteen
kanssa. Tunnelmaa määrittävä piirre on se, että sitä on paljon. Kaiken kaikkiaan
ensimmäisen kysymyksen vastauksissa on hyvin laaja kirjo erilaisia näkemyksiä,
jotka ovat jopa toistensa vastakohtia. Jos itse kuvasin tunnelmaa myös kontrasti-
seksi, niin tavallaan voisi odottaakin, että näkemykset ja tulkinnat kuvasta voivat

poiketa toisistaan hyvin paljon.

”Tunnelma voi olla kepeä tai raskas. Kuvassa on paljon katsottavaa.” *Palaut-
teenantaja #2* / ”Mahdollisuuksien tulevaisuutta kuvaava.” *Palautteenantaja #8* /
”Kertova tai tarinallinen, paljon juttuja. Jotenkin todentuntuinen.” *Palautteenan-
taja #11*

Kuvan monipuolisuus selvästi heijastuu tulkintojen monimuotoisuudessa ja
siinä, että sen nähdään esittävän erilaisten mahdollisuuksien kirjoa. Joku tosin on
myös pitänyt vaikutelmaa sekavana, ja hänen tulkintansa siten nojautuu tähän.

Kaikissa palautteissa ollaan sitä mieltä, että teksti ja kuva kohtaavat, mutta
se miten, vaihtelee melkoisesti vastauksesta toiseen. Riippuen tulkinnasta ku-
van ja tekstin yhdistäväksi tekijäksi on nähty niin toivoa kuin surua, sekavuutta,
epävarmuutta tai jopa optimistisuutta. Kun ajattelen asiaa, niin kaikki nuo asiat
ovat nähtävissä kuvassa, joten se taitaa olla monimuotoisempi kuin ensin ajatte-
linkaan, ja lisäksi kaikki mainitut teemat löytyvät myös tekstistä.

Eräs vastauksista kiteyttää mielestäni hyvin oman näkemykseni: ”Tässä bii-
sissä on suru taas vähän erilaisena kuin aiemmin, ja minusta kuvan tunnelma sopii
siihen hyvin, että ei oo liian semmonen rub-it-in-my-face voi kauheeta miten
surullista, vaan enemmän semmonen toteava.” *Palautteenantaja #11*. Oikeastaan
tämä kiteyttää mielestäni erinomaisesti myös sen sävyn, jolla tekstissä puhutaan
asioista; mitään ei alleviivata.

Liian tekniseksi kuvaa nähtävästi ei olla koettu, mikä on mielestäni hiukka-
sen ehkä yllättäväkin. Mainittu raskaus voi kyllä johtua siitä, mutta enemmän se
tuntuu kääntyneen vaikutelmaksi modernimmasta ajasta.

Monet mainitsevat roikkuvat Amerikan-liput mieleenpainuvimpana ele-
menttinä, mikä on sinänsä positiivista. Jos kukaan ei huomaisi niitä, kuvan tul-
kinta voisi olla hyvinkin eri suuntaista. Eräs myös pitää alareunan mieshahmoa ja
tämän mietteläistä ilmettä mieleenpainuvimpana, joten kummatkin olettamistani
elementeistä on mainittu kolmannen kysymyksen vastauksissa.

1.2.10. Dublin

Kappale itsessään on eräänlainen tribuutti Johnny Cashin Jackson-nimiselle
teokselle. Kyynisempi haukkuisi sitä plagiaatiksi, mutta omasta mielestä-
ni se on kuitenkin selkeästi pikemminkin kunnianosoitus kuin halpa kopio

– yhtäläisyyksiä on, eivätkä ne ole missään nimessä tahattomia, mutta kappale toimii myös itsenäisenä kokonaisuutena, erillisenä omana teoksenaan.

Idea laittaa hautakiveen teksti Johnny Boy, viitaten tuttuun irlantilaiseen kansanlauluun Danny Boy, tuli asiakkaalta. Pidän kuitenkin ajatuksesta, sillä kappale itsessään on hyvin nopeampainen rallatus, pirteä ja pirskahteleva elämänylistys, ja se tulee myös olemaan viimeinen kappale levyllä. Niinpä päätin noudattaa tribuuttilinjaa myös kuvituksessa.

Ajatus oli hyvin yksinkertainen: hautakivi, jonka ympäristö on hyvin rehevä. Haudan ympärillä maaperä on hyvin hedelmällistä. Ajatus hioutui hieman ornamenttikuvioiden suuntaan ja siten jälleen vähän vähemmän konkreettiseksi esitykseksi. Halusin useimpiin muihin kuvituksiin verrattuna enemmän väriä ja pirteämmän yleisvaikutelman.

Kuvailisin tunnelmaa taianomaiseksi. Siinä on jotain satumaista, jotain samaa kuin Disneyn vanhemmissa, käsin piirretyissä animaatioelokuvissa ajalta, jolloin jaksettiin vielä panostaa yksityiskohtiin ja ornamentteihin. Sommittelusta tulee sellainen olo, että esitetty hautakivi on löytynyt sattumalta ja sitä katsotaan oksien läpi kurkistaen. Jonkinlainen Miekka Kivessä –assosiaatio minulle ehkä tulee kokonaisuudesta.

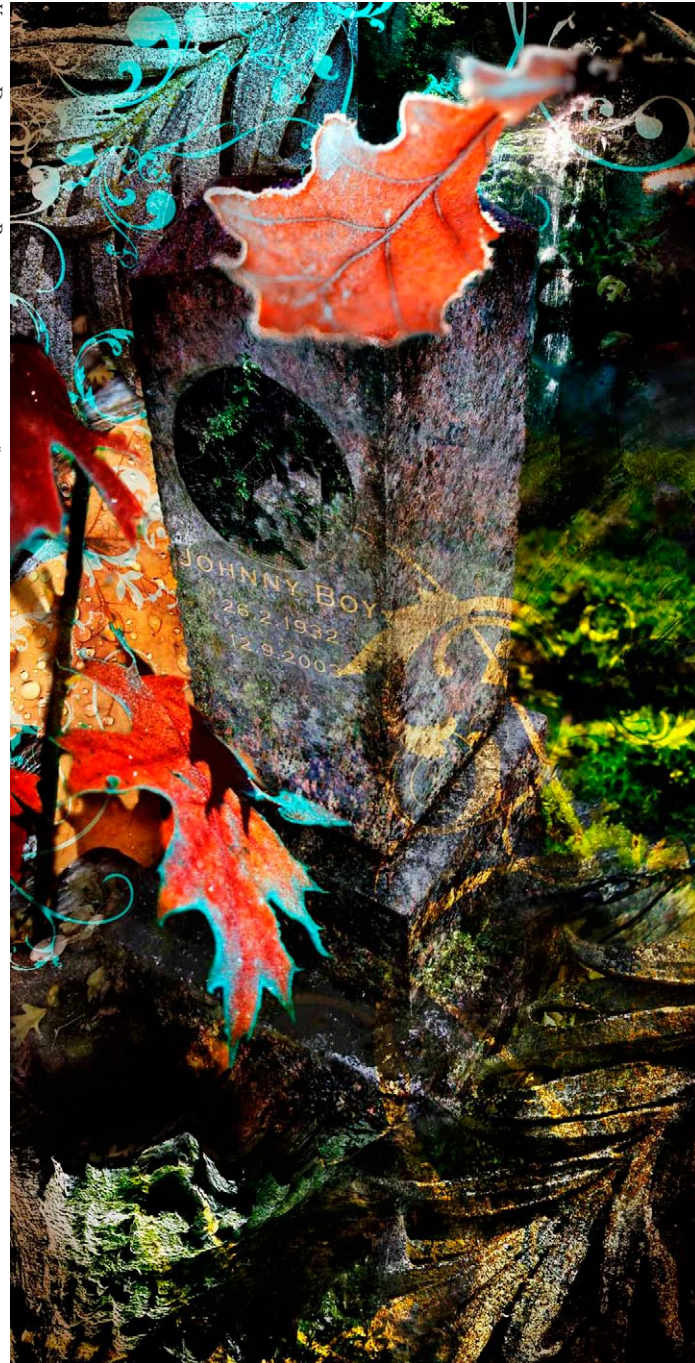
Suoraa viittausta tekstiin ei ole, muuten kuin ylenpalttisen positiivisessa tunnelmassa, ja tavallaan meta-viittauksena teksti hautakivessä. Aion muuttaa kyseistä tekstiä: poistan päivämäärät asiakkaan toiveesta; olen samaa mieltä hänen kanssaan, että ne alleviivaavat asiaa jokseenkin liikaa. Yhteyden Johnny Cashiin olisi tarkoitus aua vain niille, jotka tunnistavat kappaleessa jotain samaa kuin Cashin Jacksonissa, ja se siten vain vahvistaa heidän ounastelujaan. Missään nimessä ei haluta, että loppukäyttäjät alkavat selvittää googlen avulla kenen synnyin- ja kuolinvuodet kiveen on kirjoitettu. Pelkkä ”Johnny Boy” teksti on sopivan vihjaava.

Uskoisin että kuvasta jää parhaiten mieleen kirkkaat värit ja runsaus, sillä siinä mielessä tämä poikkeaa muista kuvista melkoisesti. Muutokset: muutan hautakiven tekstiä ja poistan siitä päivämäärät kokonaan.

1.2.10.1. PALAUTTEEN ANALYYSI

Lähtökohtaisesti oletin, ettei kuvaa osattaisi tulkita niin kuin se on tarkoitettu,

KUVA 17: DUBLIN KUVITUS, PANEELIN VERSIOSSA ON VIELÄ KOKONAAN HAUTAKIVEN TEKSTI

koska viittaukset ovat tavallaan... metaviittauksia(?). Kuvitus ei viittaa kappaleeseen tai sen tekstiin, vaan siihen mihin kappale itsessään viittaa. Olisin sinänsä voinut myös jättää kuvan pois palautealustalta, mutta menipähän nyt kuitenkin. Katsotaan siis, mitä siitä on tuumailtu.

Kuva on koettu ensisijaisesti värikkääksi, toisena tulee mystisyys, satumaisuus ja taianomaisuus, mutta kolmantena, mikä minut hieman yllätti, haikeus, suru ja melankolia. Syksyisyyttä on myös havaittu useammassakin vastauksista, mutta ei yksinomaan ankeutena, vaan enemmänkin värikkyyden myötä.

Vähemmän yllättävästi kuvan ja tekstin ei ole nähty kohtaavan. Ainakaan välittömästi. Ainoastaan yksi henkilö on tainnut googlata päivämäärät hautakivestä ja jotenkin sitä kautta pääsyt siihen tulokseen, että kuva on jonkinlainen tribuutti. Jokunen myös on nähnyt kuvassa levottomuutta ja yhdistänyt sen tekstiin onnistuneesti. Pari oli tulkinnat yhteyttä niin, että hautakiven Johnny Boy onkin se tekstin päähenkilö, joka on bailannut Dublinissa niin ankarasti, että on sittemmin kuollut.

Kuvan värikkyyys ja hautakivi elementtinä ovat olleet mieleenpainuvimmiksi poimitut asiat.

Yksi palautetta antaneista henkilöistä on tiennyt alunperinkin, mistä kappale on peräisin, ja hänen näkemyksensä poikkeaa merkittävästi muista. Ensimmäisen kysymyksen vastauksessaan hän kuvaa tunnelmaa ihanan räikeäksi, iloiseksi ja ylistäväksi. ”Tässä on sekä suomalaista että irlantilaisista tunnelmaa. Ja eri vuodenaikojä, jännää. Raikas.” *Palautteenantaja #11*.

Toisen kysymyksen kohdalla hän on nähnyt kuvassa bilemeininkiä ja ymmärtää sen, kuten tekstinkin, tietyn asian (tai henkilön) ylistyksenä. Kolmannessa hän mainitsee mieleenpainuvimpana elementtinä kuvan punaiset lehdet.

1.3. Mitä tästä opimme?

Päätös kerätä palautetta aiemmista kuvitustöistä oli mielestäni hyvin luonteva, ja tavallaan se antoi pohjan koko oppinnäytetyöprosessille. Suunnittelin työvaiheet niin, että niihin kuului myös aikaa palautteen kertymiselle ja sen prosessoinnille. Ajatukseni oli tutkia tunnelman luomista yleisesti kuvitusten ja niistä saatavan palautteen avulla, koettaa tehdä johtopäätöksiä siitä, mikä missäkin luominkälaista tunnelmaa ja miksi. Matkan varrella tämä tavoite kuitenkin konkretisoitui ja samalla muuttui käytännönläheisemmäksi: halusin kerätä palautetta, jonka avulla voisin kehittää kuvitustöitä eteenpäin, ja joka toimisi hyvänä pohjana uusille kuvituksille.

Tästä otannasta on vielä vaikeaa selvittää mitään konkreettista tunnelman luomisen ohjenuora. Kysymykseni olivat ensisijaisesti työn parantamiseen tähtääviä. Vaikka vastaukset olivat kaiken kaikkiaan minulle hyvin mielenkiintoisia, ei niistä välttämättä ole johdettavissa mitään selkeitä päätelmiä siitä, miten tunnelma muodostuu tai miksi eri ihmiset kokevat sen eri tavoin.

Palautetta ei mielestäni tule koskaan liikaa ja tämänkin koulutuksen aikana on välillä tuntunut siltä, että sitä olisi toivonut enemmänkin. Erityisesti tapauksissa, joissa palautteen perusteella työ on hyvä – tulee kiitosta ja ylisanoja, mutta silti arvosana on keskiverto: tulee sellainen olo että jotain jätettiin sanomatta, jos-sain oli selvästi myös moitittavaa. Kehuista ei varsinaisesti opi paljoakaan, ja juuri ne moitteet olisi hyvä kuulla ja niistä ottaa opikseen.

Olen itse jokseenkin kriittinen, ja monesti kiinnitän erityisen paljon huomiota epäkohtiin. Toisaalta jotkut asiat, jotka ovat monien mielestä aivan hurjia virheitä, eivät minua häiritse lainkaan. Joka tapauksessa, koska uskallan antaa palautetta reilulla kädellä, puuttua pieniinkin puutteisiin, odotan sitä myös muilta. Oliko tämä koko juttu vain tekosyy hankkia palautetta tekemistäni töistä? No ei ehkä ihan, mutta en pidä tuota lainkaan hassumpana sivutuotteena. Jos tästä ei muuta käteen jäisi, niin viitisen tuhatta sanaa palautetta on varmasti enemmän, kuin mitä muuten on koko koulutuksen aikana tullut.

Toinen palautteen funktio oli yhdenmukaistaa tulkintoja. Pyrin kuvitussani jonkinlaiseen universaaliin ilmaisuun selkeän subjektiivisen näkemyksen sijaan. En koettanut tuoda esille vain omaa henkilökohtaista näkemystäni, vaan

pyrin rakentamaan tunnelmista sellaisia, että mahdollisimman moni kokisi ne sillä tavalla, kuin olin tarkoittanut. Tässä poikkean taiteen tekemisestä graafisen viestinnän puolelle, ja se on hyvin olennaista tiedostaa. Taiteentekijänä minulle olisi hyvin vähän merkitystä sillä, miten työni tulkitaan, ja päinvastoin sekava kirjo erilaisia tulkintoja voisi olla minulle mieleistä, mutta graafisena viestijänä haluan tietää, miten hyvin olen onnistunut, ja mitä voisi vielä parantaa.

Palautteen avulla siis sain tartuttua epäkohtiin ja hiottua töitä lopulliseen kuosiinsa. Sain paljon aihetta pohtia tekemiäni ratkaisuja, vaikka en lopulta olikakaan muuttanut mitään kuvista. Kun on pakotettu käyttämään ilmaisten kuvapankkien tarjoamia kuvia lähdemateriaalina yhdistelmäkuviissa, on hyvin paljon merkitystä sillä, miten hyvät kuvat löytää. Täydellisiä kuvia, juuri sellaisia kuin haluaisi, ei luultavasti löydy, joten kompromisseja on tehtävä aina. Sen takia kuvissa voi esimerkiksi olla ylimääräisiä elementtejä, jotka eivät tarjoa kuvan tulkintaan lisäkerroksia, tai ehkä jopa toimivat harhauttavina elementteinä.

Valokuvauksia suunniteltaessa otetaan huomioon hyvin tarkkaan pienetkin kuvassa näkyvät yksityiskohdat, ja lopputulosta rajoittavat lähinnä omat resurssit, kärsivällisyys ja tekninen osaaminen. Ilmaisten kuvapankkien kohdalla aivan omalaatuisena rajoituksena on myös ”mäihä” – lopulta on aika paljon tuurista kiinni, löytyykö lähellekään halutunkaltaista kuvaa, vaikka tonkisi kuinka syvältä. Tuurista ja hakusanavalinnoista. Ja kärsivällisyydestä.

Palautteen perusteella tekemäni kompromissit lähdekuvien suhteen ovat olleet hyviä. Kuvien abstrakti luonne antaa myös paljon anteeksi. Itse koen, että abstrakti ilmaisu avaa tulkinnalle uusia mahdollisuuksia, ja parhaimmillaan myös auttaa haluttua tunnelmaa välittymään. Löysin palautteista hyvin mielenkiintoisia tulkintoja, myös sellaisia mitä en itse osannut ajatella, mutta joihin pystyin kuitenkin samaistumaan, eivätkä ne tuntuneet myöskään niin sanotusti vääriltä tavoitteisiini nähden.

Mitä konkreettisempia näkymiä lähtee rakentamaan, sitä paremmat lähdekuvat työhön tarvitsee. tarkoitan paremmalla tässä yhteensopivuutta sekä sitä, miten hyvin ne vastaavat toivottua vaikutelmaa. Abstraktia ilmettä luodessaan voi tyytyä siihen, mitä on tarjolla. Tämä kuitenkin myös selittää osittain sen, minäkä takia kuvissa on lopulta niin vähän ihmisiä kuvattuna – lähes kaikki näkyvät henkilöt ovat otoksia bändin kuvauksista. Itse en koe, että kuvat edes kaipaisivat

enempää selkeitä hahmoja, mutta jos niitä haluaisi enemmän, ne olisi yksinkertaisempi kuvauttaa itse, koska sopivien lähdekuvien löytäminen olisi hyvin vaikeaa.

On selvää, että erilaisia tunnelmia kuvista löydettiin, mutta syvempää analyysiä varten olisi täytynyt esittää esimerkiksi vaihtoehtoisia kuvituksia jokaiselle kappaleelle, kerätä palautetta entistä suuremmalta joukolta, ja ylipäänsä tehdä prosessista vielä suurempi osa kokonaisuutta; panostaa siihen entistä enemmän aikaa ja resursseja. Se kuitenkin palveli tätä prosessia hyvin tällaisenaan, kun unohtaa sen korkealentoisen tavoitteen joka minulla joskus alkumatkasta vielä oli.

Miten siis kaiken kaikkiaan tulkitsin saamaani palautetta? Ensinnäkin se mihin palaute vaikutti selkeästi ja hyvinkin konkreettisesti oli aiempien kuvitusten hionta. Toinen vaikutusalue on uudet kuvitukset ja se mitä niissä voisin pyrkiä tekemään eri tavalla. Tulkitseni palautetta painotin selkeästi enemmän yleistä kuin kenenkään yksittäisen palautteenantajan mielipidettä. Pyrin havaitsemaan vallitsevia suuntauksia tulkinnoista, ja sitten vasta huomioimaan yksittäiset poikkeamat. Johtuen kysymysten avoimesta luonteesta ja suhteellisen pienestä otannasta kovin kvantisoitavaa, helposti lokeroitavaa tietoa näiden analyysien perusteella ei käytännössä syntynyt, mutta se kuitenkin ajoi asiansa.

Seuraavassa vaiheessa, uusista luonnoksista kerättävässä palautteessa keskityn eri asioihin, enkä lainkaan enää tavoittele korkealentoista tunnelman luomisen perustavien tekijöiden kartoitusta. Teen kolme luonnosta kustakin kuvituksesta ja selvitän palautteen avulla mikä niistä soveltuu parhaiten kuvastamaan kappaletta. Palautteen perusteella lähdän sitten työstämään luonnoksista lopullisia kuvituksia.

Osa 2: Kädet täynnä töitä

2.1. Yhtyeen valokuvauus

Jo projektin aiemmassa vaiheessa oli tiedossa, että yhtyettä pitäisi kuvauttaa kantta tai ainakin kansilehteä varten. Kuvauksia suunniteltiin jo syksylle, mutta aikataulu venyi, ja kohta odoteltiin jo joulua. Silloin kuitenkin kokoonnuttiin yhdessä asiakkaan edustajan ja tämän luottovalokuvaajan kanssa istumaan ja pohtimaan, mitä kaikkea ja miten, meidän pitäisi kuvata. Oli puhetta järjestää kuvaukset joko ennen joulua, tai sitten heti alkuvuodesta niin, ettei projektin ainakaan niiden takia tarvitsisi viivästyä.

2.1.1. Kuvauspäivän lähestyessä...

En jotenkin käsitä, miten vaikeaa voi olla hankkia kahdeksan ihmistä (bändin jäsenet) ja valokuvaaja samanaikaisesti paikalle. Pieni aikaikkuna ilmeni 3.-5. tammikuuta, jolloin koko porukka olisi ollut suhteellisen lähellä, kun kerta olivat kaikki äänityksissä paikalla, niinkin lähellä kuin Varkaudessa. Syystä tai toisesta kuvaukset eivät kuitenkaan onnistuneet tuon tapahtuman yhteydessä, ja sitten ”ongelmatapaukset” ehditvinkin jo palata kotikunnilleen. Lopulta kuvauspäiväksi sovittiin 18. tammikuuta, ja oli puhetta, että seitsemän kahdeksasta pääsisivät tuona päivänä paikalle... eivät tosin aivan samanaikaisesti.

Ennen kuvauspäivää kokoonnuimme vielä lyhyesti asiakkaan kanssa, ja pohdimme kertaalleen suunnitelmia täsmentäen ja karsien joitakin ideoita, joita oli aiemmin mietitty. Kävimme myös samaisena iltana jo etukäteen tutkimassa käytössä olevaa vaatevarastoa ja muita mahdollisia rekvisiittakätköjä kuvauksia varten.

Kuopion Ylioppilasteatterin pukuvarasto oli oikein hedelmällinen sisältönsä puolesta, ja siitä tuli jo huomattavasti toiveikkaampi olo kuvauksia ajatellen. Alkuperäinen idea oli, että kukin olisi pohtinut itselleen jonkinlaista hahmoa, jona voisi esiintyä kansissa, ja samalla vähän tonkisi, mitä kaikkea mahdollista rekvisiittaa ja/tai päällelantavaa omien komeroiden nurkista voisi löytyä. Ideointi bändiläisten taholla ei kuitenkaan tuntunut missään vaiheessa kovinkaan innoittuneelta, ja oikeastaan vain pari heistä oli paikalle saapuessaan varautunut jotenkin omalla rekvisiitalla. Niinpä siis se, että kuvauspaikalta löytyisi kuitenkin tarvittaessa kaikille jotain, oli suuri helpotus.

Kuvauspaikaksi valikoitiin siis Kuopiosta Työnkulma, jossa tilat riittäisivät

monenlaiseen tarkoitukseen. Tiluksetkin katsastimme edellisenä iltana, ja niinpä osasin vielä hieman täsmentää ja hioa suunnitelmia ennen kuvauspäivää. Alun perin ulkona kuvattavaksi kaavailtu ryhmäkuvakin päätettiin siirtää sisätiloihin, mutta perimmäinen idea ja inspiraationlähteet eivät kuitenkaan muuttuneet.

Se, että meidän täytyi kuvata yksi bändin jäsenistä erikseen bändin ryhmäkuvaa varten, ei osoittautunut kovinkaan suureksi ongelmaksi. Hänet saatiin kuitenkin kuvattua samassa tilassa ja yhtenevällä valaistuksella muuhun ryhmään nähden. Kenties suurempi harmi on se, että hän jäi pienemmistä (ei koko ryhmän) ryhmäkuvista pois, koska niitä ei pystytty hahmottamaan etukäteen tarpeeksi hyvin, niin että hänet olisi kuvattu niihinkin erikseen.

Päivän aikataulu eteni niin, että paikalle saavuttiin kello yhden tietämällä pystyttämään kuvausvalo ja orientoitumaan. Kuvattava saapui paikalle puolisen tuntia myöhemmin. Kun hänet oli kuvattu, poistuimme paikalta ja palasimme joitakin tunteja myöhemmin kello seitsemäksi, jolloin vähitellen kaikki kuvattavat ilmaantuivat paikalle – viimeiset hieman kello yhdeksän jälkeen, kuten oli etukäteenkin tiedossa.

Alun säätöjen jälkeen kuvaukset sujuivat mutkattomasti. Itse toimin välillä ohjaavassa, välillä avustavassa roolissa kameran takana. Oli jännittävää huomata,

KUVA 18: PROMOKUVIJA HALUTTIIN JOKEENKIN PERSOONALLISIA, KUVIJA YHÄÄLTÄ Aapo Halmes, Anni Ronimus ja Anssi Huotari

miten erilaista kuvaaminen kannettavalla semi-ammattilaiskalustolla on oman koulunkin vaatimattomiin studiokalusteisiin verrattuna. Ylipäänsä se, että valaistusta täytyy miettiä hyvin tarkasti, jotta käytössä olevat valot riittävät, tuotti paikoitellen suhteellisen suuriakin haasteita. Omalla tietämykselläni niistä ei olisi selvitty, mutta onneksi valokuvaajalla oli hyvin homma hanskassa. Saimme kaiken kaikkiaan aivan valtavan paljon tehtyä. Veikkaisin, että jos olisimme koettaneet tuottaa samat kuvat valokuvaustudiossa, jälki olisi voinut olla vähän parempaa, mutta aikaakin olisi kyllä mennyt moninkertainen määrä, ehkä pari-kolme työpäivää siinä missä nyt selvisimme tunneissa.

Kun ensimmäinen bändin jäsen oli saatu kuvattua, hänellä olikin jo kiire lähteä keikkarundille Karibian saaristoon. Hänet siis kuvattiin istumassa ikään kuin ryhmän joukossa sekä omassa potrettikuvassaan, jota voi mahdollisesti käyttää jatkossa promootiomateriaalina. Palatessamme myöhemmin illalla kuvauspaikalle aloitimme samankaltaisista soolopotreteista. Ne tuntuivat kätevimältä ratkaisulta kun vähitellen saapuvat ihmiset pikkuhiljaa löysivät itselleen sopivat vermeet vaatevarastosta ja sitten raahautuivat yksitellen kameran eteen. Suurempia ryhmäkuvia alettiin ottaa sitten, kun lähes kaikki olivat päässeet paikalle (odoteltiin enää viimeistä). Rekvisiittaa oli vähän vaihdellen kuvasta toiseen, mutta eniten sitten viimeisimpien joukossa kuvatussa ryhmäkuvassa.

2.1.2. *Girl From The North*

Halusin lisätä kuvaan muutaman soittajan, joten kolme bändiläistä kuvattiin soitintensa kera niin, että saisin yhdistettyä heidät muuhun kuvitukseen. Valaistuksella oli suhteellisen vähän merkitystä kuvituksen pohjalla olevan lähdekuvan yleisvalaistuksesta johtuen, mutta asennot ja asemointi otettiin melko tarkasti huomioon. Lopputulos on mielestäni onnistunut – jopa niin hyvin, että kolmella erikseen kuvatulla henkilöllä tuntuu suuremmissa kuvassa loppusijoituspaikoillaankin olevan vielä jonkinlaista yhteyttä toisiinsa esimerkiksi katseiden suunnan myötä.

2.1.3. *Joe McDonnell*

Melko viime tingassa asiakkaan ehdottamana päätettiin myös kuvata yksi otos bändiläisistä (paikalla ollut viiden ryhmä) mustiin pukeutuneena selin

KOVA 19: GIRL FROM THE NORTHTIN KUUVITUSTA VARTEN KUVAATTIIN MUUSIKOITA SOITINTENSA KERA, KUVASSA ANTTI RAERKALLIO

Kuva 20: BÄNDIN RUMPALI SAMI HARLIN KUVATTIIN ERIKSEEN RYHMÄPOTRETTIA VARTEN

kameraan, kädet ristissä selän takana. Ryhmä sovitettiin kuvituksessa olevan seinämän eteen seisomaan. Olin alun perin idean kuullessani jokseenkin vastahakoinen, koska tiesin, että kuvassa oli jo sellaisenaan melko paljon elementtejä. Kuitenkin minua kiinnosti kokeilla, miten kuva voisi toimia, ja sen kuvaaminen ei oletettavasti olisi kuitenkaan erityisen hankalaa. Tätä kuvaa varten bändiläiset pukeutuivat kokonaan mustiin.

Kuvasimme halutunlaisen otoksen, joskin kuvakulma ei ollut aivan se, mikä kuvituksen lähdekuvaan olisi istunut. Minulla oli hieman vaikeaselkoinen, joskin suurikokoinen mustavalkoprintti mukana kuvituksesta, ja mallasimme kyllä ryhmää siihen, mutta käytännössä perspektiivin tai sen eron hahmottaminen oli jokseenkin hankalaa. Sivusuunnassa kuvakulma osui hyvinkin lähelle, mutta pystysuunnassa olisi täytynyt kuvata hieman enemmän sammakkoperspektiivistä, lähempää lattiaa. Sain kuitenkin melko helposti korjattua tämän perspektiivivirheen jälkikäteen.

Valaistukseltaan kuva onnistui hyvin. Tuomasin lähdekuvaa katsellessani, ettei siinä varsinaisesti valo tule mistään, koska eri elementit on valaistu hyvin yksittäin. Päätin, ja myös ohjeistin kuvaajaa niin, että ryhmä valaistaisiin selkäpuolelta

yläviistosta. Tällä ratkaisulla saatiin miellyttävän dramaattinen vaikutelma.

2.1.4. *Wild Rover*

Ryhmä kuvattiin nousemassa portaita niin, että saatiin sellainen vaikutelma, että he voisivat olla kipuamassa mäkeä ylös. Fyysinen tila aiheutti rajoituksia siinä mielessä, ettei portaisiin mahtunut kulkemaan yhtä leveästi kuin lähdekuvan tielle voisi porukalla asettua, mutta muuten se onnistui mallikkaasti. Valaistus ja kuvakulma saatiin hyvin mallattua mustavalkoprintin avulla, ja vaikka pimeässä tilassa kuvatessa omat valomme hädin tuskin riittivät, saimme kuitenkin sen veran tehoa niistä irti, ettei mitään oleellista jäänyt varjojen peittoon.

Kuvassa bändiläisillä oli edelleen päällä rekvisiittaa, mutta myös siihen kuuluttomia ulkotakkeja yms. Lähdekuva ei periaatteessa kerro, onko ulkoilma lämmin vai viileä, joten syystakki-ratkaisu toimi mielestäni hyvin.

2.1.5. *Kansilehden kansikuva*

Wild Rover kuvan jälkeen nappasimme myös samoilla rekvisiitoilla kuvan, jossa joukkue kävelee pois päin kamerasta, joskin lopulta heidät täytyi pysäyttää kesken askeleen kuvanottoa varten. Asusteet ovat samat kuin edellisessä kuvassa, mutta yksi kantaa lisäksi soitinkotelo.

Tähän kuvaan halusin sivusta tulevan valaistuksen mallintamaan laskevan auringon valoa, joka on lähdekuvassa hyvin selkeästi ja voimakkaasti esillä. Lopputulos onnistui, ja kuvauspaikan valaistuksen ansiosta varjotkin asettuvat hyvin luonnollisen näköisesti muuhun kuvaan.

2.1.6. *Kilkelly*

Kilkellyn tulevia luonnoksia varten halusin toteuttaa alkuperäisen visioni. Toisin sanoen haluisin kuvata tilanteen, jossa tarinan perhepotrettia otetaan. Tämä suunnitelma hioutui vielä niin, että kuvaan tulisi runsaasti tilaa ympärille, ja ainoat oleelliset asiat olisivat kuvassa olevat henkilöt, tuolit joilla osa istuu, sekä matto tuolien alla/edessä. Matto tuo mielestäni kuvaan sellaisen vaikutelman, kuin se olisi kuvattu jossain olohuonetta muistuttavassa tilassa. Kuvauspaikan vanhanaikainen parkettilattia myöskin istui kuvaan hyvin.

Rekvisiitaksi löytyi vanhanaikainen kamera jalustoineen ja mustine

huppuineen, vaikkakin se on kenties kooltaan hieman suurempi, kuin esitetyn aikakauden kamerat ovat olleet. Valokuvaaja itsekin pääsi kuvaan, vaikkakin hupun alle piiloon, ja kun hän oli säätänyt kaiken muun valmiiksi, minä kävin nappaamassa muutaman otoksen. Näin säästettiin vähän työtä jälkikäsitteystä.

Vanhanmallinen kamera jalustoineen kuvattiin myös etupuolelta niin, että eräs bändiläisistä oli hupun alla ja piti laukaisinta kädessään. Tämä oli oleellinen alkuperäistä visiotani varten, jossa ylempään osaan kuvitusta tulisi pelkästään tämä kuvaaja, ja alaosan sitten kuvattavat henkilöt.

2.1.7. *Cast of Players*

Suuri ryhmäkuva, jossa kaikki jäsenet tulisivat jotenkin olemaan mukana,

KUVA 21: WILD ROVERIA VARTEN KUVATTIIN PORUKKAA PORTAUKOSSA

kuvattiin pariin otteeseen: ensin yksi sitten kuusi muuta bändin jäsentä. Kahdeksannelle jätettiin sopiva tila kuvasta, jotta hänet voi siihen liittää myöhemmin.

Tämän kuvan kohdalla olin erityisen tarkka siitä, että kuvattavien henkilöiden pukeutuminen olisi sillä tavalla ajatonta, että sen voisi kuvitella istuvan 1900-luvun alkuun. Toisin sanoen pyysin välttämään vetoketjuja tai muuten selkeästi modernimpaan asutukseen viittaavia yksityiskohtia. Lopulta kaikki löysivät mieleisensä asukokonaisuudet, ja jotkut jopa vähän rekvisiittaakin – kainalosauvoja, silinterihatun tai vaikkapa bouzoukin (joka tosin tuli mukana, eikä löytynyt vaatevarastosta).

Tarkasti ajanhengen mukaisessa kuvassa olisi ollut tiukasti pönötetty, mutta joitakin soittokuntakuvien joukossa oli myös sellaisia, joissa on kappale menossa, tai voihan olla että niissä on vain pönötetty soittoasunnoissa. Niistä kuitenkin

välittyi liikkuvampi tunnelma. Kun kuvataan nykyaikaisella teknologialla, valotusajat eivät ole kovinkaan pitkiä. Pönötys ei siten ole pakollista. Ohjeistin kuvattavia niin, että saa pönöttää, muttei ole pakko; jos pönöttää niin katsoo ”tänne näin!” (osoitin maalarinteipistä liimaamaani ruksia seinässä).

Valikoin otetuista kuvista sellaisen jossa on suhteellisen paljon meininkiä, vaikka siinä jokunen vähän pönöttääkin. Mielestäni siitä välittyi, etenkin käsiteltynä, myös vanhan ajan henki. Minulle oli aivan selvää, että kuvasta ei tee vanhannäköistä ainoastaan värien puute tai valaistus, vaan myös asetelma vaikuttaa hyvin paljon. Kaiken kaikkiaan olen lopputulokseen äärimmäisen tyytyväinen. Se ei välttämättä ole niin puritaanisesti toteutettu kuin alun perin kaavailtiin, mutta

meininki on hyvä, ja se näyttää juuri siltä porukalta joka siinä on kuvattuna. Nyt kun siihen saisi vielä jostain sen puuttuvan, kahdeksannen jäsenen...

Ihan selkeyden vuoksi täytyy mainita, että puuttuvalle bändin jäsenelle on lähetetty lyhyt, selkeä ohjeistus siitä, mitä kuvatessa täytyisi ottaa huomioon sekä muuten valmis ryhmäkuva malliksi. Vastausta ei ole kuulunut. Deadlinen asetin tammikuun loppuun, johon on nyt aikaa enää muutama päivä. Käsittelin ryhmäkuvan aivan ensimmäisenä, että sen saisi varmasti ajoissa lähetettyä eteenpäin malliksi. Jos kuvaa ei ala kuulua, niin se ei ole ainakaan minun kontollani.

KUVA 22: KESKIAUKEAMALLE TULEE CAST OF PLAYERS KUVA, JOKA ON TÄSSÄ MUOKKAAMATTOMANA

KUVA 23: GIRL FROM THE NORTH KUVITUS, JOHON ON LISÄTTY SOITTAJAT

2.2. Kuvituksiin tehdyt muutokset

Seuraavassa käyn läpi palautteen ja aiempien suunnitelmieni pohjalta tehtyjä muutoksia ja lisäyksiä aiempaan kymmeneen kuvitustyöhön. Osa lisättävistä asioista odotti vain palautteen keräystä, toiset yhteen valokuvaamista, ja osa oli asiakkaan ehdotuksia, jotka hän keksi vasta melko viime tingassa.

2.2.1. *Savonian's Song*

Selkeytin hieman kuvan oikeaa puolta poistamalla erään kuvan, jossa oli pitkospuut ja sammaleista maata niiden reunoilla. Koetulostuksen jälkeen täytyy vielä

tutkailla, josko puunrungon tekstillä täytyy tehdä jotain. Tavoitteellisesti se siis tulisi olla luettavissa, mutta ei välttämättä ilman säkillistä kärsivällisyyttä ja – tarpeen tullen – suurennuslasia.

2.2.2. *The Irish Rover*

Palautteen mukaisesti himmensin vasemman yläkulman sotaisampia kuvituksia ja korostin laivaa ympäröivää hehkua. Lisäksi lisäsin kompassiruusun paikalle kisan naaman asiakkaan toiveesta. Palautealustan versio kuvituksesta oli itse asiassa hieman vanhempi, ja olin jo lämmittänyt kuvan yleissävyyä aiemmin, joten kaikki mainitut muutokset tein kuvan viimeisimpään versioon.

Tein uusiksi kuvan päällä olevan tekstikerroksen, koska siihen tuli hieman muutoksia asiakkaalta ja samalla halusin saada sen hiukkasen monimuotoisemmaksi esimerkiksi tekstin koon ja värin suhteen. Uusitus tekstissä muutamia sanoja on korostettu ja ne erottuvat selvästi massasta – joskin teksti paikoitellen häviää kuvan sumuisuuteen. Ei kyllä olekaan tarkoitus, että se olisi (helposti) luettavissa kokonaan.

2.2.3. *Fields of Athenry*

Päädyn himmentämään vasemman reunan tiiliseinä hiukkasen niin, että se on lähempänä samaa sävyä muiden tiiliseinien kanssa. Lisäksi kyseisen seinän päälle tuli morsekoodinpätkä, jonka perusteella käyttäjä (tarpeeksi utelias sellainen) voi löytää lisää kivoja ylläreitä levyiltä ja bändin nettisivuilta.

Kyseisessä morsekoodin pätkässä kehoitetaan kuuntelemaan levyä tarkemmin, ja sinne onkin tarkoitus tulla johonkin väliin banjolla tai mandoliinilla soitetta morsekoodia – itse veikkaan, ettei sitä tule kukaan koskaan hoksaamaan, mutta asiakas on silti halunnut ratkaista tämän näinkin vaikeasti. Kansilehteen tulee vielä kaksi muuta morsekoodilla kirjoitettua tekstinpätkää, joilla vihjaistaan lisäksi, että mistä noita salaisuuksia voisi lähteä etsimään.

2.2.4. *The Girl From The North*

Lisäsin kuvaan soittajia juhlaväen sekaan. Bändiläiset olivat valokuvauksissa välittömästi juonessa mukana, ja kuvat onnistuivat mielestäni erinomaisesti. Harmi vain sinänsä että ne tulevat käyttöön niin pienessä koossa lopulliseen kuvitukseen.

Muuten en juurikaan muuttanut kuvaa. Keskellä olevaa astrologista kelloa himmensin jonkin verran, ja koetin hienovaraisesti korostaa tyhjää valtaistuinta vähän. Jossain vaiheessa mietin poistavani kuvasta kokonaan oikeassa alanurkassa olevan läpinäkyvän portaikon, mutta en sitten raaskinutkaan ottaa sitä kokonaan pois, koska eräs palautteen antajista oli mieltänyt sen Harry Potterin liikkuviin portaitkoihin. Päädyn vaan himmentämään sitä merkittävästi, mikä mielestäni kyllä ratkaisikin ongelman, liian sekavuuden siltä alueelta.

2.2.5. *Paddy's Lament*

Lisäsin kulumaa housunlahkeiden ja saappaiden kiiltävänolaiseen materiaaliin,

mikä tummensi niitä samalla hiukan. Mielestäni sekään ei haittaa, koska ne ovat kuvassa ikään kuin vastavalossa kuvattuina.

Lattialankkuihin lisäsin järjestyksessä seuraavan asiakkaan toimittamista tekstinpätäkistä. Sen sovitus kuvaan vaati hieman työtä, mutta olen tyytyväinen lopputulokseen. Kovin paljon siitä ei ehkä ole luettavissa, mutta se ei varsinaisesti ole taaskaan pääasia. Nämä tekstit voisi periaatteessa korvata lorem ipsumilla tai jollain muulla täytetekstillä, ja ne ajaisivat sinänsä saman asian, mutta koska ne ovat kuitenkin ihan oikeaa ja jossain määrin asiaan liittyvää tekstiä... ne kantavat suuremman korren kehoon.

2.2.6. *The Foggy Dew*

Tätä kuvaa muutin suhteellisen paljon. Minulla oli tästä aiemmin useampi versio, jotka poikkesivat toisistaan muutaman elementin suhteen. Jostakin olin karsinut elementtejä pois, toisesta himmentänyt ja sen sellaista. Jossain vaiheessa olin myös poistanut pari kiviröykkiötä alareunan pellostasta, ja niitä olin pitkään harkinnut laittavani takaisin. Sen tein.

Lisäksi hävitin lähes kokonaan vasemman reunan roihun ja kuvan yläosan arkkitehtuurikuvan. Oikeanpuoleiseen seinään lisäsin easter-egg tekstiä. Se saattaa jopa olla suurimmaksi osaksi luettavissa. Aika jännittävää! Sen, kuten muutkin kuvien tekstit, tarkistan koetulosteista sitten, kunhan...

2.2.7. *Joe McDonnell*

Konkretisoin kuvan yläosaa niin, että katto näyttää entistä karummalta ja anteeksiantamattomammalta. Täten kontrasti sen ja satumaisen alaosan välillä korostuu entisestään. En kuitenkaan poistanut kokonaan kattoon väriä tuonutta taivas-kuvaa, mutta enää sitä ei voi tunnistaa auringonlaskuksi, joka siinä on kuvattuna.

Lisäsin kuvaan bändiläisistä kuvatun otoksen, jossa he seisovat rivissä selin kameraan, kädet selän takana ristissä kuin vangittuina. On siinä ja siinä, onko se hiukkasen liikaa, mutta toisaalta kuvan alaosassa saa vaikka ollakin vähän hällinää – ja on sitä muutenkin. Asettelun kannalta se ei oikeastaan ole häiritsevää. Se ei vie tehoa pois miltään muulta elementiltä tai peitä mitään oleellisia yksityiskohdita. Olkoot nyt sitten siinä.

Kuva 24: JOE McDONNELL KUVITUS, JOHON ON LISÄTTY BÄNDILÄISET SEISOMASSA RIVISSÄ

Kuva 25: WILD ROVER KUVITUKSEN LISÄYKSET

2.2.8. *Wild Rover*

Bändiläisistä kuvattu otos, jossa he ovat ikään kuin kävelemässä mäkeä ylös, toimii hyvin ja myös ohjaa katsetta oleelliseen, koska yksi heistä osoittaa juuri valonhohteeseen päin. Myös rakennukseen oven ylle lisätty kyltti siirtää tulkintaa tehokkaasti pois kirkkomaisuudesta, ja siten auttaa pääsemään oikeaan johtopäätökseen. Muuten en nähnyt tarvetta muuttaa kuvaa.

2.2.9. *Thousands Are Sailing*

Halusin kuvan tunnelmasta ehkä hiukkasen eteerisemmän, vähän vähemmän raskaan ja ehkä myös ajattelin ettei haittaa jos teknisyuden vaikutelma hieman heikkenee. Palasin siten vähän takaisinpäin kuvan versioissa, ja palautin jotain sumu- ja valoelementtejä joita olin jo karsinut. Lisäksi liitin kuvan nälkäkauden monumenttipatsaista kuvan alaosaan. Kaiken kaikkiaan muutokset olivat hyvin pieniä.

2.2.10. Dublin

En muuttanut muuta, kuin hautakiven tekstin asettelua ja poistin siitä päivämäärät. Sepä olisi sitten siinä tältä erää.

2.2.11. Morsekoodit

Morsekoodia tuli lopulta kolmeen eri kuvitukseen. Ne on tarkoitus lukea järjestyksessä sitä mukaa, kun ne tulevat vastaan kansilehteä selattaessa. Ensimmäisessä lukee selkokielellä:

"FOR PASSWORD LISTEN TO SAMUELS PLAYING" ja se on Fields of Athenryn kuvituksessa. Tällä viitataan Samuel Morseen, joka nähtävästi koko homman pisti alulle. Tarkoitus on, että tämän vihjeen löydettyään osaa kuunnella levyllä kuuluvaa morsekoodia, joka sitten paljastaa viimeisen tarvittavan palan palapelistä. Onneksi kukaan bändistä ei ole Samuli tai Samuel, joten sen suhteen ainakin vältytään sekaannukselta. Silti voi hyvin olla että tämä vihje jää jokseenkin hankalaselkoiseksi. Ensin pitää löytää morsekoodi kuvasta, pisteitä ja viivoja, kauttaviivoja sanaväleissä; se ei kuitenkaan vielä riitä, vaan pitää löytää vihjetta vastaava äänipätkä levyiltä, ja onnistua purkamaan sekin selkokielelle.

Toisessa koodipätkässä lukee: "WWW STOP BANDOFSHYSTERS STOP COM" ja se löytyy Paddy's Lament kuvituksesta. Kolmannessa lukee osoitteen jälkiosa: "FORWARD SLASH BOSDOK". Eli osoitteesta www.bandofshysters.com/bosdok löytyy sitten morsekoodiin piilotetun salasanan alta jotain tosi kivaa. Itse kyllä tiedän mitä se tulee olemaan, mutta tuntuisi epärealistista paljastaa sitä tässä. Asiasta kiinnostuneet laittavat kiltisti levyn soittimeen ja kuulokkeet korville, ja etsivät sieltä niitä salaisuuksia!

2.2.12. Jatkosuunnitelmat

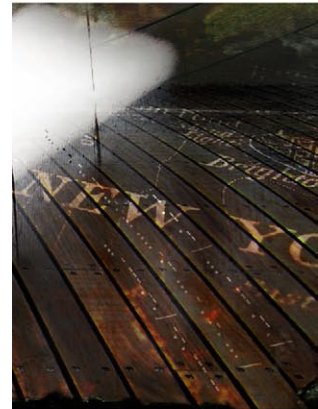
Seuraavaksi alan taittaa tekstejä kuviin, mutta sitä ennen tarvitsen ne lopullisessa muodossaan tuotantoinformaatioiden kera, niin ettei tule sellaista ikävää tilannetta, että jonnekin onkin lisättävä vielä rivi vierailevan solistin takia, juuri kun kaikki olisi ollut hienosti ja tasapainoisesti asemoituna.

Tässä vaiheessa vähän jännittää, miten kaikki teksti saadaan mahdutettua kansilehteen. Siihen kun on tulossa vain 28 sivua. Totta puhuen voi tulla vähän ahdasta. Kappalekohtainen tuotantoinformaatio tulee aina jokaisen kappaleen

tekstin alkuun erikseen (säv. san. sov. sekä mahdolliset vierailevat artistit). Näiden ja laulujen tekstien lisäksi tulee sitten yksi aukeamallinen kiitoksia ja muuta säälää, ja minun pitäisi nähtävästi myös kyetä mahdollittamaan sinne lukuisten käyttämiä kuvien tekijätiedot.

Ilmaisissakin kuvapankeissa kuvia saa monesti käyttää vain sillä ehdolla, että ensinnäkin ilmoittaa kuvaajalle missä ja miten hänen työtään on käytetty, ja toiseksi mainitsee että kuva on hänen ottamansa. Olen periaatteessa koittanut vältellä näitä kuvia, mutta jokunen niitä on varmasti mukana. Jo itsessään lähdekuvien läpikäilyminen tulee olemaan melkoinen operaatio.

KUVA 26: SALAKKAVALASTI PIILOTETUT MORSEKOODIT

2.3. Uudet luonnokset

Seuraava työvaihe on uusien kuvitusten luonnosten teko, ja palautteen kerääminen niistä. Ajallisesti tein ne ennen kuin aloin viimeistellä vanhempia kuvituksia, minkä tekemiseen ajattelin olevan hyvin aikaa sillä välin, kun odotan palautetta näistä uusista luonnoksista.

2.3.1. Kilkelly

Tämä oli mielestäni alunperin vaikuttavin ja tunnelmallisin levyllä tulevista kappaleista. Kuulin sen ensimmäistä kertaa bändin treeneissä kesällä 2010 ja sittemmin olen kuunnellut siitä lukuisia versioita. Laulun tunnelmassa on jotain käsin kosketeltavan hämyistä, minkä uskoisin olevan hyvin helposti havaittavissa ja samaistuttavissa, vaikkei osaisikaan nimetä mitä se itse asiassa on.

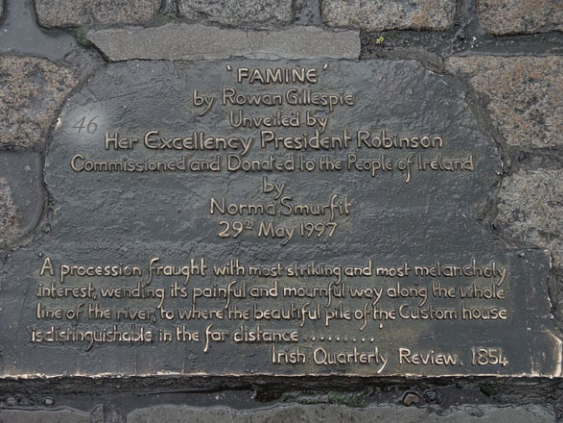
Perhe on käsitteenä sellainen, joka merkitsee yleensä itse kullekin enemmän kuin sanakirjamääritys kenties antaisi ymmärtää. Samalla siihen liittyy asioita, jotka ymmärtää helposti vaikkei niitä osaisi nimetä tai selittää jollekin toiselle. Ajankuluminen on kenties vähän samanlainen asia, vaikka sille onkin tueksi selkeämpiä termejä: nostalgia, haikeus... toisaalta tulevaisuutta miettiessä voisi puhua innokkuudesta, toiveikkuudesta tai odottavasta tunnelmasta. Mielestäni perhe ja aika ovat kaksi selkeästi keskeistä teemaa kappaleessa.

Miten sitten tällaisen tunnelman saisi tuotua esille kuvituksessa? Lähestyin asiaa sillä olettamuksella, että nämä kappaleen teemat tavallaan puhuvat puolestaan, eikä kuvituksen tarvitse kuin tukea hieman niiden esille tuloa. Kaikista kuvitustöistä tämä oli myös se, jonka halusin onnistuvan, joten asetin itselleni aika korkeat tavoitteet heti alkuun.

Tehdessäni aiempia kuvituksia, sysäsin tätä tapausta aina vaan eteenpäin, ja lopulta kun päädyin siihen ratkaisuun, että jatkaisin sitä nyt opinnäytetyön parissa, olin erityisen iloinen että sain hyvän aikalisän miettiä kappaleen kuvitusta ihan kaikessa rauhassa. Toinen jäljellejäänyt kuvitustyö, The Captain's Lamentation kappaleen kuvitus, tuntui sekin hyvin aikaa vievältä, koska tuoretta ja vielä tekovaiheessa olevaa kappaletta oli jotensakin vaikea hahmottaa, saatikka sitten kuvittaa.

Kilkellyn kuvitukset aloitin ideasta, jota olin kuukausien ajan pyöritellyt

KUVA 28: MUISTOMERKIN PLAKAATTI

KUVA 29: ETENKINLÄHELTÄTUTKAILTUNA,PATSAATOLIVATRIIPAISEVIAKATSOA

KUVA 30: PATSAIDEN ILMEET OVAT HYVIN TODENTUNTUISSA

mielessäni, joskaan en lähtenyt työstämään siitä läheskään niin selkeää ja valmista näkemystä, kuin mihin olisin jo tässä vaiheessa kyennyt. Sen sijaan pidin sen hieman karkeampana ja suuntaa-antavampana, eli enemmän linjassa kahden muun luonnoksen kanssa. Voi olla että se tuntuu silti jollain tavalla valmiimmalta, koska muut kaksi ideaa kehitin enemmänkin lennosta, enkä ehtinyt muovailla niitä ollenkaan samalla intensiteetillä.

Toiseen luonnokseen valitsin esille tuotaviksi hieman eri teemat. Kappaleessa on havaittavissa myös jossain määrin kurjuutta, jopa nälkähätää, ja menetyksen haikeutta ja surua, ja näihin päätin nojata toisen luonnoksen teemallisen sisällön. Perhe ei juurikaan näy, mutta edellä mainitut elementit ovat selkeästi ja itsenäisesti esillä – voisi jopa sanoa yksiselkisesti. Sinänsä on jännittävää, että vaikka tarina kerrotaan niinkin etäällä kuin tapahtumien jälkeen kirjeeseen kirjoittaen/niistä lukien, ne tuntuvat niin kouriintuntuvan läheisiltä. Ainaakin minusta.

Parissa ensimmäisessä luonnoksessa esiintyvä mieshahmo-patsas on peräisin Dublinissa olevasta nälkäkauden monumentista. Monumenttiin kuuluu kourallinen samanhenkisiä kulkijoita, rääsyläisiä, jotka ovat kantamustensa kera kulkemassa ilmeisen pitkää taivalta. Ihmishahmoja seuraa koira, joka on vähintään yhtä nääntyneen oloinen.

Olin löytänyt kyseisestä monumentista muutaman kuvan etukäteen ilmaisesta

kuvapankista, joten tiesin sen olemassaolosta lähtiessäni Irlannin vierailulle viime syyslomalla (lokakuussa 2011). Tiesin myös haluavani valokuvata kohdetta itse, ja niinpä eräänä sateisena päivänä taivaltaessamme suhteellisen oikeaan suuntaan (rankka)sateessa suostuttelin muun porukan mukaani tälle pienelle sivujuonteelle. Päästessämme perille... porukka hiljeni aivan tyystin. Heille tämä tapaus taisi tulla hieman yllätyksenä.

Läheltä tutkailtaessa patsaiden ilmeet olivat jotenkin vielä riipivämpiä, kuin mitä yleiskuvasta ymmärsi, ja taiteilijan rosoinen jälki jotenkin vain korosti kuvattun tilanteen karuutta. Napsin kuvia hullun lailla – ehkä teoksen vaikuttavuus sai minut yrittämään tehdä sille kunniaa. Tiesin haluavani käyttää näitä kuvia myös kansilehden kuvituksissa, ja hieman asiaa mietittyäni tulin siihen tulokseen, että niiden sävyttämä tunnelma sopisi Kilkellyyn kaavailemaani ideaan.

Kolmanteen luonnokseen halusin kokonaisvaltaisesti erilaisen lähestymistavan, jotta se erottuisi kahdesta muusta. Päätin tehdä siitä abstraktimman, enemmän väreihin ja niiden muodostamiin mielikuviin nojaavan, ja rakentaa sitä kautta tunnelmaa. Jossain määrin siinäkin on hautausmaan elementtejä läsnä, mutta ei niin esittävästi, vaikkakin ihan tunnistettavasti.

Minulla oli ensin vähän hatara olo kolmannelta luonnoksesta. Ajattelin että se näyttää lähinnä siltä, kuin se olisi jämäpaloista koottu, mutta tovin tutkailtuani päädyin kuitenkin laittamaan sen näytille muillekin. Ainakin se oli aika erilainen, ja sehän sen tarkoituskin oli. Palautteesta saisin sitten selville onko tällainen abstraktimpi ilmaisu hyvä tunnelmanvälittäjä.

Edellä mainitulla Irlannin reissulla pysähdyimme myös ohimennen Kilkellyn kylässä. Olimme matkalla Galwaysta (länsirannikolta) Donegaliin (pohjoiseen) ja minut ainakin yllätti, kun tien varrella näkyikin kyltti ”Kilkelly »” kilometrimäärän kera. Poikkeus valtatieltä ei ollut suuri, joten aikataulu ei estänyt tätä suunnittelematonta pysähdystä.

Kilkellyn kylä on pieni, yhteensä noin tuhat asukasta. Vanhan kirkon piha, joka laulussa mainitaan, tuli vastaan pääraitin varrella, ja pysäköimme auton välitömästi. Kuskilla (sattumoisin Aapo Halme, josta olen puhunut tässä dokumentissa paljon myös käyttäen termiä ”asiakas”) ja itselläni tuntui olevan heti sama käsitys asiasta, mutta muut kyytiläiset olivat ehkä hiukkasen hämmentyneitä siitä, miksi ensinnäkin poikkesimme valtatieltä tullaksemme tähän kylään, ja toiseksi

mikä tässä rupuisessa pikkupihassa sitten kiinnosti. Erään matkalaisen edellisenä iltana juhlistujen syntymäpäivien johdosta ilmassa oli myös kenties ”dagen efter” henkeä.

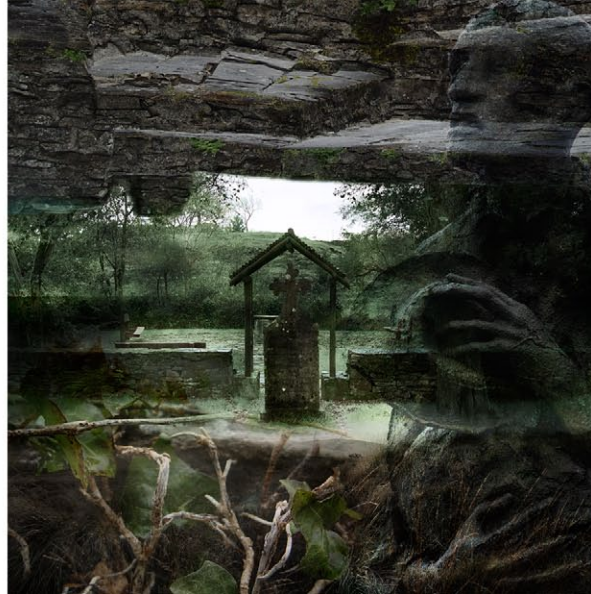
Kirkon piha oli täkäläisen omakotitalon keskiverto takapihan kokoluokkaa. Selvästikin sen käyttö oltiin lopetettu jo huomattavasti aiemmin, mutta ehkäpä juuri tästä syystä se oli oikein kuvauksellinen. Erityisesti kolmannessa luonnoksessa käytin paikan päältä kuvaamiani otoksia, ja myös kakkosluonnoksen avarampi näkymä on siellä kuvattu.

Paljon muuta pikkukylässä ei sitten ollutkaan. Pikkukuppiloita oli rivissä, kuten tapana on, mutta poikkeuksellisesti kaikki kiinni. Ainoan aukiolevan putiikinpitäjä ilmoitti vaan että kyse on lamasta. ”Recession, recession” kuuluu sanoneen. Joka tapauksessa, nyt jaarittelut sikseen. Pointti jota halusin tuoda esille on se, että paikan päällä kuvattu materiaali, juuri tuona kelmeänä ja pilvisenä päivänä, on jotenkin omiaan tuomaan esille kuvituksissa kaipaamaani tunnelmaa. Minusta tuntuu että paikan tunnelma tarttui ottamiini kuviin onnistuneesti.

Kun luonnokset olivat valmiit, ja aloin väsäätä niille sivuja palautealustaan, aloin pohtia, josko antaisin palautteen antajille jo suoraan vähän käsitystä siitä, mitä olin luonnoksissa pyrkinyt tuomaan esille. Tämä voisi säästää täysiltä hutilaukauksilta ja samalla nopeuttaa palautteen antamista. Koetin kuitenkin sanoa sen verran vähän, ettei se liiaksi

KUVA 31: KUVIA KILKEILYN KYLÄN VANHALTA KIRKON PIHALTA JA SEN YMPÄRISTÖSTÄ

KUVA 32: KILKELLYN LUONNOKSET JÄRJESTYKSESSÄ PERHE (VASEMMALLA), IKKUNA JA EIRE GREEN

värittäisi palautteita, ja vaikuttaisi lopputulokseen. Liitin kuitenkin pienen tekstinpötkän jokaisen luonnoksen kylkeen. Nimesin luonnokset järjestyksessä Perhe, Ikkuna ja Eire Green.

2.3.2. *The Captain's Lamentation*

Ensikosketukseni kappaleeseen oli syksyllä 2011, jolloin sain luettavakseni sen keskeneräiset lyriikat. Samalla minulle hieman tapailtiin melodiaa, mutta oli välittömästi selvää, ettei kokonaisvaltaista käsitystä voisi syntyä ennen kuin vasta treeninaihoista tai demoäänitteistä.

Pyysin että voisin saada käsiini jonkinlaisen, vaikka karkeankin äänitteen kappaleesta, mutta lopulta kuulin sen ensi kertaa vasta päivää ennen suunniteltuja valokuvauksia. Äänite oli ehkä hieman vähemmän ponnekas kuin olisin odottanut, mutta osittain se johtunee pilottilauluista, jotka ovat hädin tuskin verrattavissa lopullisiin. Niiden tarkoitus on lähinnä opastaa soittajat kappaleen läpi, viitoittaa tietä ja pitää huoli siitä ettei kukaan eksy polulta.

Mikäli olisin kuullut tuon äänitteen, joka oli siis nopea raakamiksaus, viikkoa tai paria aiemmin, olisin ehkä voinut miettiä jotain kuvausaiheita myös kappaleen kuvitusta varten, ja olisimme voineet valokuvata ne samalla kertaa. Kun kuitenkin kävi näin, niin oli ihan turha kuvitella, että toista valokuvausta olisi

saanut järjestettyä ajoissa ja siten täytyi taas turvautua kuvapankkien tarjontaan.

Kappaletta kuunnellessa tekstikin alkoi vähän aueta, tosin se on joka tapauksessa hyvin vaikeaselkoinen, enkä ole ehtinyt päästä siitä vieläkään täysin jyvälle. Tiettyjä teemoja ja sävyjä kuitenkin pystyy poimimaan sen seasta. Erityisesti havaitsin uhoa, mutta myös muita hieman himmeämpiä tunnelmia. Summasin havaintoni ja niiden pohjalta päädyin siihen, että kappaleen voisi tulkita jokseenkin itseironiseksi. Havaitsin kuitenkin myös jonkinlaista haikeutta tai kaipuuta, ehkä vähän jopa katumusta.

Kun olin tutkinut tekstiä ja kuunnellut kappaletta joitakin kertoja, aloin pyöritellä päässäni erilaisia ideoita. En varsinaisesti saanut kiteytettyä mitään niin hyvin, että olisin luonnostellut niitä paperille, vaan lähdin aika pian tonkimaan kuvapankkeja suhteellisen täsmällisillä hakusanoilla. Ideat alkoivat löytyä samalla, kun hyviä lähdekuvia tuli vastaan.

Kappaleen polveileva, monitahoinen teksti on itsessään vaikeaselkoinen, joten kuvakin saisi periaatteessa olla vähän abstrakti ja monitulkintainen. Joitakin tekstin intertekstuaalisia tai -mediallisia viittauksia tunnen, mutta veikkaan, että kaikkia en hoksaa alkuunkaan. Edes tarinaa, joka tekstin mukana kulkee, ei oikein saa eriteltyä viittausten seasta, joten on hankalaa edes vastata kysymykseen ”mitä tarinassa tapahtuu?”.

Ensimmäiseen luonnokseen valitsin aiheeksi sen, minkä selkeästi olin löytävinäni rivien välistä, eli uhon ja itseironisen sävyn. Nojasin näihin ajatuksiin tukevasti lähtiessäni luonnostelevaan ideaani.

Idea lähti sanaleikistä. Englannin kielellä sana ”cabin” tarkoittaa useampaa asiaa, mutta tässä tapauksessa sekä mökkiä että kapteenille varattua tilaa laivassa. Luonnokseen voisi kuvitella soraisen pihatien paikalle laivankannen ja sen sivuille ruohikon vellovaksi mereksi. Kapteenin mökki on ikään kuin oikealla paikallaan, joskin kuvan ruori olisi kaiketi oikeasti sen katolla, eikä kannella kuten nyt.

Laiskanlinnan tarkoitus on korostaa itseironista sävyä ja ajatusta siitä, että tekstin tarina on täysin kertojan pään sisällä tapahtunutta. Se viestii aikaansaamattomuutta, velttoutta ja laiskuutta. Joskin, joku laiskanlinnan on jaksanut raahata nurmelle.

Taivaasta halusin dramaattisen, ja se oli myöskin se osa kuvasta, jolla sain rikkoutua kuvan yleisesti väritöntä ilmettä hieman. Naisen pää kapteeninlakkeineen mielestäni kertoo jotain kappaleen pinnan alla piilevistä haikeammista ajatuksista. Kuvatun henkilön ilme on hyvin tärkeä tämän halutun mielikuvan välittämisessä, ja hänen päässään oleva kapteeninhattu lisää tulkinnan mahdollisuuksia muuten suhteellisen selkeään ja yksiselitteiseen kuvitukseen.

Toisen kuvituksen kantavaksi ajatukseksi otin ns. lokikirjateeman, jota on

pitkin muita kuvituksia aina ensimmäisestä lähtien – itse asiassa jo levyn kansissa, joissa yksi kantava ajatus oli seinillä olevat kirjoitukset. Näitä lokikirjateeman mukaisia elementtejä löytyy nyt vähintään viidestä muusta kuvituksesta, joten tässä luonnoksessa tarkoitus oli kiteyttää niiden tarkoitus, ikään kuin ne kaikki johtaisivat tähän pisteeseen, tai että tämä kuvitus antaisi niille suuremman merkityksen. Totta kai teeman esille tuominen tukee myös kappaletta hyvin.

Ensimmäinen idea tähän kuvitukseen, joka alkoi muotoutua kuunnellessani kappaletta ensimmäistä kertaa oli, että kuvaisin tarinan kapteenin istumassa hytissään työpöydän ääressä selin kameraan ja täydessä työn touhussa – sulkakynä viuhuten. Idea muuttui lähdekuvia etsiessäni, mutta ei kuitenkaan täysin. Halusin kapteenin hytin edelleen keskeiseksi elementiksi, mutta sen sijaan että olisin rakentanut näkymää hytin ikkunoista ulospäin, tein siitä abstraktimman ja monitahoisemman, enemmän päänsisäisen maailman työpöydän ympärille. Smoke, Ink & Logbooks voisi olla kuvituksen nimi.

Kolmannessa luonnoksessa yhdistin kahden muun keskeisiä ajatuksia. Ensimmäisestä halusin säilyttää itseironisen aikaansaamattomuuden sävyn, toisesta taas päänsisäistä mielikuvitusmaisemaa. Myös lokikirjateeman pidin mukana, mutta jossain määrin hienovaraisemmin. Samalla halusin ilmeestä dramaattisen ja jossain määrin epätodellisen. Kuvan oikean puolen kaupunkimiljöön viestii

KUVA 33: THE CAPTAIN'S LAMENTATION LUONNOKSET: MÖKKI (VASEMMALLA), MUSTE JA MIELIKUVIO

mielestäni kaikessa mahdottomuudessaan hienosti niin kappaleen monitahoisuutta kuin sen vaikeaselkoisuutta; ehkä myös käsittämättömyyttä, tai tunnelmaa yleisesti.

Kappaleen tekstin mahduttaminen yhdelle kansilehden aukeamalle voi osoittautua haasteeksi. Tekstiä on niin sanotusti paljon, etenkin pienen tilan huomioiden. Parin muunkin tekstin kohdalla oli hieman hankalaa saada ne asetumaan ensinnäkin silmää miellyttävästi ja toiseksi niin, että kriittiset kohdat kuvituksesta eivät peittyneet. Sellaisenaan tämän kappaleen teksti ei edes mahtuisi kokonaan yhdelle aukeamalle vielä luettavassa fonttikoossa.

Asiasta keskusteltiin asiakkaan kanssa ja tuumattiin, että teksti voitaisiin esittää niin että rivinvaihdot korvataan kauttaviivoilla, jolloin se kyllä mahtuisi kokonaan, tai sitten sitä lyhennettäisiin. Asiakas oli sitä mieltä, että tekstin ei tarvitse olla kokonaan kansilehdessä, ja tämä ajatus jossain määrin kiehto minua.

Samalla kun testasin lyhennetyt tekstin mahtumista (mahtuu ihan mukavasti) testasin myös erään luonnoksen päälle sellaista, että tekstistä olisikin esillä vain joitakin pätkiä sieltä täältä, ja se olisi muuten kiinteämpi osa kuvitusta. Tässä ratkaisussa on mielestäni hieman kyseenalaista ainoastaan se, että nämä olisi ainut tällä tavalla toteutettu kuvitusaukeama, eikä aukeama ole edes kansilehden viimeinen (jolloin tämänkin ehkä voisi helpommin hyväksyä). Toisaalta itse kappalekin on aika erilainen, joten miksei sen kuvituskin voisi poiketa muista.

Lähetin tuon kokeilun asiakkaalle, ja hän innostuikin asiasta. Seuraavana päivänä hän lähetti laulun tekstin värjättyinä niin, että sen saisi värien mukaan laitettua ikään kuin neljään tasoon, joista kaksi alinta tai kaukaisinta tasoa saisivat enemmän tai vähemmän hävitä näkyvistä. Päällimmäinen taso olisi sellainen, että sen sisältämä teksti saisi näkyä kokonaan. Tein jotain kokeiluja näiden tekstitasojen kanssa, mutta kovin pitkälle en kuitenkaan voi vielä edetä tässä luonnosvaiheessa. Jatkan siis palautteen vartoomista.

KUVA 34: ASIAKKAAN LÄHETTÄMÄ KERROSTETTU TEKSTI

The Captain's Lamentation

The highest seas are oft' times solitary with just the solitary man for company
With still so far to go till Tipperary I must yet preserve this grotesque puppetry
Oh, bring me, Back to Erin's side so I may sleep in lee
Sway me, convey me, Back to where from countless lives ago I had to flee

And I do miss an unknown place that I worlds ago departed
I sometimes shoot my stars below & am feeling quite disheartened
And while I can't find my way I'll take the traveller's placebo
A pint o' the darkest porter in ol' Ireland, now will you go?
By a look along my fame you can see I'm bubbling under
But I've no one else to blame, with just myself I go asunder
With a fire in my heart and my loins of molten thunder
I am writing my own part and directing my own blunder

Come away! Lads, away!, Come play my sacred melody
A cadence in rhapsody, in symphony of days
Hide away! Bide away!, In passages from time and now
Let's make a fine ol' feast of it, let's make the tables rock & sway

With but a quirky for to warm me I sat up on deck & bid her
Be faithful, straight & true or I never would forget her
In beating starlit eyes to recollection far as you were
Where concerned parties need not apply, or at least it makes no matter
When a lucid fairy-reel leaves me filled & feeling a blur
I have smoked almighty down & become a connoisseur
Where learning's guaranteed on insouciance's side I'll err
And sit dining, drinking, with The Man Jack, mein herr!

Up & down! Up to now!, I have wooed the sun & bowed
Deeply unified the verse, immersed & lastly tersely cursed
Way! Lads, away!, I rested further promises
Away!, ye learned murmurers and broadly tailored perjurers
I vow to wake the break of day when thrashing's due, like Drake would say
When glory yields & flight begins, All piggy-banks to looney bins
When time is passed & space no more rules the earth & heavens, no
More to go, more to show. See & hear & smell & tell & sing.

Uncle Shane taught me this bipolarity, he said to balance meself out & I would see
I learned to seize abstaining for a rarity & to thrust & laugh & sing & blankly be
Oh, take me, Hold me down, I want to hear the sirens sing
Down me, Drown me, In my

2.4. Se Kuuluissa Kakkosvaihe

Toisessa palautevaiheessa esitin siis kolme luonnosta kummallekin levyn kuvitamattomalle kappaleelle. Pyysin ensimmäisessä kysymyksessä valitsemaan kolmesta sen, joka vastasi parhaiten kappaleen tunnelmaa. Samalla pyysin myös kertomaan hieman, mikä erityisesti johti valintaan. Toinen kysymys oli ikään kuin vapaaehtoinen. Siinä kysyin, miksi kahta muuta ei valittu, ja annoin mahdollisuuden kirjoittaa vapaamuotoista palautetta.

Palautteen antamiseen annoin aikaa puolisisentoista viikkoa, ja tällä kertaa muistuttelin aktiivisemmin niitä, joilta vastauksia ei tuntunut tippuvan. Lopulta kaksitoista neljästätoista kutsutusta vastasi toisessa vaiheessa, eli saldo oli oikein mainio. Lähetin kutsut niille, jotka vastasivat ensimmäisessä vaiheessa sekä lisäksi parille, jotka osoittivat kiinnostusta, mutta syystä tai toisesta eivät ennättäneet mukaan ensimmäisellä kierroksella.

Pika-analyysin perusteella antamani ”vihjeet” eivät ole ohjailleet palautteita liiaksi, eikä luonnoksia ole myöskään kovin vakavasti pidetty eriveroisina esimerkiksi sen perusteella, miten valmiilta ne ovat vaikuttaneet. Pari palautteenantajaa mainitsee olevansa kanssani samaa mieltä, mutta lisää kuitenkin oman tulkintansa mukaan. Nähtävästi siis esittämäni lyhytsanainen tulkinta on hieman ohjastanut heidän näkemystään, mutta lähinnä antanut kuitenkin hyvän pohjan heidän pohdinnoilleen, sen sijaan että olisi rajannut mitään vaihtoehtoja pois. Parissa kohtaa myös mainitaan jonkin luonnoksen keskeneräisyys, mutta tällöinkään ei valintaperusteena ole ollut se, että valittu olisi valmiimman oloinen.

Käyn palautetta läpi tässä vaiheessa jokseenkin konkreettiselta näkökannalta ja selvitän mitä luonnosta kustakin kappaleesta lähdän viemään eteenpäin, ja mitä pitäisi ottaa huomioon kun lähdän sitä työstämään. Lasken äänet vastauksista ja pohdin sitten mitä korjausehdotuksia demokraattisesti valittuun luonnokseen on mainittu. Sitten mietin vielä mitä muissa luonnoksissa on pidetty parempana, jos ne on valittu, ja koetan sisällyttää jotain sellaista uuteen versioon.

2.4.1. Kilkelly

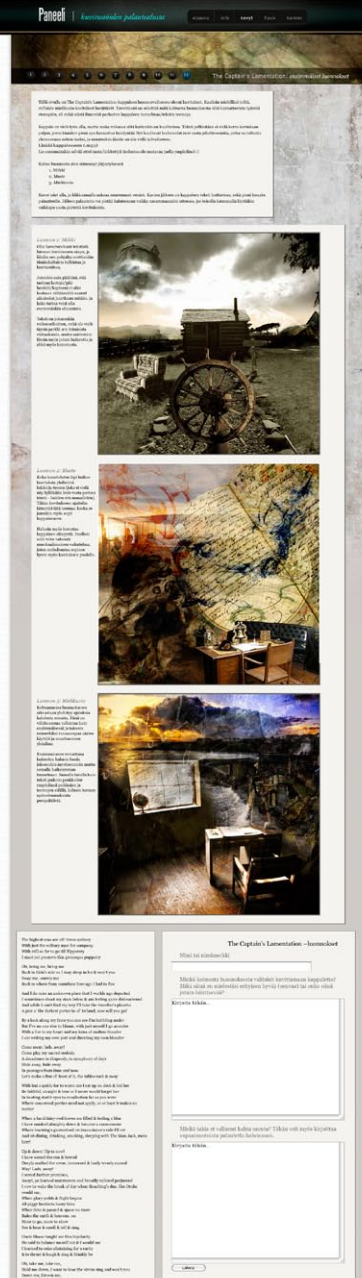
Ääntenlaskennan tulos on melkoisen selkeä 2/3 1. luonnoksen puolesta. Valintaperusteita kyseiselle luonnokselle on ollut esimerkiksi vahva tunnelma ja sanoma,

ihmisten läsnäolo, ja moniulotteisuus. Joku myös mainitsee pitäneensä kuvaa helpoimmin lähestyttävänä kolmesta. Erityisesti minua miellytti kommentti, että kappaleesta havaittu äärimmäisen välimatka ihmisten välillä heijastuu myös kuvituksesta

Taivaalla oleva valokuvaaja on aiheuttanut hieman erimielisyyttä. Sen mainitsevat hiukkasen häiritsevän elementtinä niin ne, jotka ovat valinneet luonnoksen parhaaksi kuin ne, jotka ovat tästä syystä valinneet jonkun muun. Olen sinänsä samaa mieltä, että tässä luonnoksessa valokuvaajan merkitys korostuu hieman liikaa, ja tällaisenaan se ei aivan vastaa myöskään omaa alkuperäistä visiotani.

Voisin syyttää vaikkapa kuvan muotoa, joka on erilainen kuin se, mihin tämän asetelman alun perin visioin. Pystyaukeama kahdella neliönmallisella sivulla tarjoaa eri lailla vastakkainasettelun mahdollisuuksia kuin avoimempi suuri tila, johon luonnokset nyt rakennsin. Kuitenkin palautteen perusteella kyseinen elementti on herättänyt sen verran kritiikkiä, että siitä luopumista on selvästikin harkittava.

Taivaalla oleva valokuvaaja on oikeastaan ainoa ykkösluonnoksen moitteita saanut elementti, vaikka eräissä vastauksista myös pidetään luonnosta

kaiken kaikkiaan turhan alleviivaavana tai odotetunkaltaisena.

No mitä sitten erimieliset ovat pitäneet parempana kahdessa muussa luonnoksessa, eli mitä niistä voisin hyödyntää lähtiessäni kehittämään uutta versiota valitusta luonnoksesta? Kolme vastaajista valitsivat 2. luonnoksen. Heillä oli jokseenkin erilaiset valintaperusteet kullakin. Ensimmäisen mielestä tunnelma oli osuvin ja selkeät viestit myös vaikuttivat päätökseen. Toisella kuvan värit, tummuus, valoisuus ja monipuolisuus johtivat päätökseen. Kolmas taas piti kuvasta löytämästään menetyksen ja kaipuun tunnelmasta ja siitä, että kuva vaikutti samanaikaisesti karulta ja rauhalliselta – samanlainen tunnelma hänelle oli välittynyt myös kappaleesta. Kolmosluonnoksen valitsi vain yksi vastaajista, ja hänen perustelunsa oli, että se on muita herkempi.

Herkkyys ja hienovaraisuus voisivat olla asioita, joita tavoitella uudessa luonnoksessa. Värimaailmaa nyt en kuitenkaan aio lähteä matkimaan toisista luonnoksista, joskin olin ajatellut muutenkin viedä sen hiukkasen enemmän kolmannen luonnoksen suuntaan. Koitan saada tunnelmasta vielä eteerisemmän, ajassa ja paikassa leijumisen tunteen välittävän; perhe on kiintopiste ja muuttumaton tekijä joka pitää kaiken kasassa.

2.4.2. *The Captain's Lamentation*

Palautteiden perusteella nopeasti veikkaisi että äänestystulos olisi tasaisempi, mutta loppujen lopuksi kuitenkin selkeä voittaja erottuu. Vastauksissa oli enemmän epäröintiä verrattuna Kilkellyn vastaaviin, ja esimerkiksi parissa kohtaa on valittu kaksi kolmesta vaihtoehdosta, tai että selkeää voittajaa niiden kesken ei olla pystytty päättämään. Ääntenlaskennassa toimin niin, että tällaisissa tapauksissa kumpikin luonnos sai puolikkaan äänen.

Voittajaksi seitsemällä ja puolella pisteellä nousi kolmosluonnos, eli lopulta tulos oli lähes yhtä selkeä (kahdeksan ääntä = kaksi kolmannesta äänistä) kuin Kilkellyn kohdalla. Mutta vaikka äänet esittävät tilanteen selkeänä, palaute ei niinkään.

Ykkösluonnos on jokseenkin jakanut mielipiteitä. Toisaalta sen vanhanaikaista leikkaa-liimaa-kollaasia muistuttavasta ilmeestä tykätään kovastikin, ja toisaalta käytetty tekniikka saa sen nähtävästi vaikuttamaan keskeneräiseltä. Luonnosta pidetään myös puhuttelevana ja toisaalta harmonisena. Joku pitää värimaailmaa miellyttävän rauhallisena ja kauniina, joku muu taas värittömänä tekstiin nähden (mikä oli kyllä

tarkoituskkin). Kahdella äänellä ensimmäinen luonnos on kuitenkin heikossa asemassa, eikä sen elementtejä olisikaan helppo hyödyntää muunlaisessa kuvituksessa.

Eräs vastaajista kertoo kaipaavansa kaikkiin kuviin ihmisiä, jopa ihan kunnon vilinää, jollaista pitää hyvin oleellisena kappaleen tekstissä. Vaikka teksti onkin hyvin vaikeaselkoinen, niin hänen mielestään elämän läsnäolo sykkii siinä hyvin selkeänä elementtinä. Tästä syystä hän valitsi kakkosluonnoksen: siinä parhaiten välittyy vellova tunnelma ja hän näkee liikettä kuvan muste-elementeissä. Pari muuta luonnokselle äänensä antanutta mainitsee siitä valintaan johtavina piirteinä esimerkiksi kappaleen sekavuuden heijastumisen tai sen abstraktin luonteen. Joku kertoo poukkoilleensa valinnassaan kakkos- ja kolmosluonnoksen välillä (päättyi lopulta valitsemaan kolmosen).

No miksi siis kolmosluonnos on valittu? Fiilis, värimaailma, yhtenäisyys muiden kuvitusten kanssa, monipuolisuus ja melodraama, vahva ilmaisu ja epäjärjestys ovat mainittuja asioita. Jotain onnistunutta siinä selvästikin siis on. Entäpä sitten, mitä moitteita siitä löytyy? Ihmisten läsnäolon puute / elämän olemattomuus, vähäinen ironia ensimmäiseen luonnokseen verrattuna, tai vaikkapa: ”Luonnoksesta kolme taas ei jotenkin tule samanlaista vuodatuksen tuntua kuin luonnoksesta kaksi”. *Palautteenantaja #5*

Palautteen jälkeen ei ole kovin selvät sävelet siitä, mitä pitäisi ruveta tekemään. Melodraama ja sekavuus ovat haluttuja vaikutelmia, ja kieltämättä tekstin elävyys pitäisi myöskin saada hinattua pintaan. Kolmosluonnos on se, mistä lähdetään... mutta mihin suuntaan?

Palautetta odotellessani kaavailemani tekstin taitto osaksi kuvaa muuttaa sekin jossain määrin kokonaisvaikutelmaa, mutta lisääkö ratkaisu niitä positiiviseksi koettuja, toivottuja tulkintoja, vai onko se askel väärään suuntaan. Näkisin että kyseinen ratkaisu tuo kerroksellisuutta, sekavuutta ja ehkä myös mukavasti tuota vuodatuksen tunnelmaa, jota myös pitäisi saada kuvaan. Selkeitä niin sanottuja korjausehdotuksia kolmosluonnokseen ei palautteesta löydy. Onko se sitten hyvä sellaisenaan?

Ellen muuta keksi, niin työstän vaikka samanmallisen kuvan alusta asti uudelleen hieman tarkemmin – jotain aina muuttuu matkan varrella ja saattaa löytyä uusia ratkaisutapoja – lopputulos voi olla hyvin samankaltainen tai poiketa merkittävästikin nykyisestä.

2.5. Painatus

Olen aiemmin ollut hieman yhteydessä painolaitoksiin levynpainatuksen puitteissa ja sen verran tiesin jo lähtiessä, että painoalustoissa ei ole samanlaista valikoimaa kuin vaikkapa kirjapainoissa. Lähdin kuitenkin selvittämään ensimmäiseksi, mitä vaihtoehtoja olisi tarjolla niin painoalustan kuin jälkikäsittelemahdollisuuksien osalta.

2.5.1. Painolaitosten alustava luotaus

Asiakas toimitti minulle listan verkko-osoitteita kotimaisten painolaitosten sivuille, joita hän poimi keskustelupalstoilta hyväksi maininnan perusteella. Sanotaan että Isot Pojat painattavat etelämpänä Euroopassa, ja niin monet kotimaisetkin käytännössä tekevät, eli ulkoistavat osan toiminnastaan Saksaan tai Itävaltaan tai sinne tienoolle. Kuitenkin meidän verraten pienen painoerän saisi hyvin toteutettua kotimaassakin, ja minusta ajatus siitä, ettei levyjä tarvitse kusiailla pitkin mannerta, on miellyttävä – nehän vain eksyisivät moneen kertaan matkan varrella ja sitten oltaisiinkin myöhässä toivotusta aikataulusta.

Aloin täytellä tarjouspyyntölomakepohjaa, joka oli tallessa painoteknologi-an kurssilta. Kyseinen lomakepohja on käytettävissä sellaisenaan kirjapainotöissä, mutta levynpainatusta varten sitä täytyi hieman muokkailla. Tietyt asiat ovat tarpeettomia, ja toisaalta täytyi lisätä erilliset kohdat kannelle/kansilehdelle/levyn pintapainatukselle. Jotkut kohdat jätin toistaiseksi kuitenkin vielä avoimiksi, koska niitä varten tarvitsisin lisätietoja painolaitokselta.

Lähestyin sähköpostitse niitä painolaitoksia, jotka asiakkaan tarjoamasta listasta koin varteenotettaviksi. Perusteeni tähän valintaan oli yksinkertaisesti se, että verkkosivut olivat toiminnassa ja sieltä löytyi tietoa tuotantomahdollisuuksista; **DIGIPAKIN** valmistus mainittiin yhtenä vaihtoehtona, ja levyjen tuotannon kohdalla puhuttiin myös prässäämisestä. Kysyin lähtökohtaisesti painoalustoista, lakkauismahdollisuuksista, aikataulusta yleisesti ja sitten siitä, onnistuuko heiltä ylipäänsä toivottu 6-sivuinen digipak 28-sivuisen kansilehden kera.

Vastauksia alkoi tipahdella jo samana päivänä, ja niistä myös selvisi erinäisiä asioita. Nähtävästi painoalustoja kannen materiaaliksi on tarjolla tasaisesti vain yhtä tietynlaista toiselta puolelta pinnoitettua kartonkia. Kansilehden suhteen

monet paikat mainitsivat, että 28-sivuisena se painettaisiin hieman ohuemmalle paperille kuin yleensä, ilman kovinkaan tarkkoja tietoja niin heidän normaalista vaihtoehdostaan kuin mainitusta ohuemmasta vaihtoehdosta.

Sinänsä oletan, että tavalliset painoalustat kansilehtien painatukseen ovat hyvälaatuista superkalanteroitua kirkkaan valkoista paperia, niin kuin ainakin omistamani levyjen kansilehdet tuntuvat kauttaaltaan olevan. Periaatteessa mattapinta olisi toivottu, mutta jos paperin täytyy olla melko ohutta, niin se ei välttämättä olekaan enää niin hyvä vaihtoehto, koska paperin läpinäkyvyys voi tulla kynnyksikysymykseksi. Mieluummin teen kompromissin edullisemmän hinnan suuntaan ja varmemmin toimivan ratkaisun valintaan, kuin että alkaisin vaatia liikoja. Kyse on vasta bändin esikoislevystä, ja se poikkeaa jo sellaisenaan varsin paljon massasta. Ylipäänsä se, että kansi on kuusi- eikä neljäsvuinen, vaikka levykelkkoja tarvitaan vain yksi, on melkoisen poikkeavaa, joskaan ei aivan ennenkuulumatonta.

KUVA 36: KYSEINEN LEVYNKANSI ON ESIMERKINÄ DIGIPAKISTA WIKIPEDIAN ARTIKKELISSA

Toki mietin kaikenlaisia eri spottilakkauksia ja sen sellaisia, ja kyllä nekin saattavat vielä olla toteutettavissa, mutta painoalustaksi minulle periaatteessa kelpaa se mitä on tarjolla. Jos saisin valita, ottaisin kansilehden materiaaliksi miellyttävän satiinipintaisen paperin, jonka voisi lakata UV-mattalakalla tai päällystää mattalaminaatilla. Kannen saa joka tapauksessa mattalakattua tai -laminoitua, joten siinä ei tarvitse edes tehdä kompromisseja. Erään painolaitoksen vastausviestissä mainittiin, että kansilehden lakkaaminen tai laminointi olisi hyvin kallista, joten se on siis poissuljettu vaihtoehto, ja painoalustan suhteen vaihtoehdot nähtävästi karsiutuvat joka tapauksessa sivumäärän takia. Päätän tässä asiassa uskoa painolaitoksia ja luottaa heidän ammattitaitoonsa. Ehkä sitten kun on vyön alla useampi painotyöprojekti, uskallan väittää vastaan, mutta nyt en rajallisten resursien enkä toistaiseksi puutteellisen oman tiedon takia tee niin.

Annetut vaihtoehdot huomioiden optimaalinen toteutus omalta kannaltani olisi jotain seuraavanlaista:

- Kansi päällystetään ensin joko mattalaminaatilla tai UV-mattalakalla, ja lisäksi aihiolakataan etukannesta logo jolloin se erottuu kiiltävämpänä ja tuntuu hieman erilaiselta kansiä hipelöitäessä (tosin ei muovikäreen läpi).
- Kansilehti painetaan suhteellisen kiiltäväpintaiselle mutta ohuelle paperille, eikä sen pintaa jälkikäsitellä. Kansilehden etu- ja takakansi painetaan eri materiaalille, joka on hieman paksumpaa kuin muut sivut – painoalustan pinnat ovat kuitenkin värinvalintoiltaan yhtäläiset, joten ensimmäinen ja viimeinen kokonainen aukeama valmiista taitetusta vihkosesta eivät näytä omituiselta eri painoalustojen takia.
- Levyn pintapainatus on yksinkertainen ja selkeä, ilman turhaa kikkailua; se on funktionaalinen ja ajaa asiansa, kertoo mistä on kyse. Silkkipainatuksen jälki lisää sille uskottavuutta, koska kotikonstein moinen ei onnistu.

Vaikka en lähettämissäni viesteissä kysynyt hintoja, tuli vastauksena jo pari ihan selkeää tarjousta antamani informaation pohjalta. Niissä oli kätevästi myös tietoa eri jälkikäsitelymahdollisuuksien hinnoista, joten voimme konsultoida niitä suuntaa-antavina tietoina, kun käymme asiakkaan kanssa läpi lopullista tarjouspyyntöä.

2.6. Ns. Vapautusedokkaat

Erityisesti ohjelmistomaailmassa käytetään englanninkielistä termiä ”release candidate”, jonka suomensin nyt vapaasti ja äärimmäisen tökerösti vapautusedokkaaksi. Ilmaisulla tarkoitetaan vedosta, joka on valmis, ellei siitä löydy vielä jotain huomautettavaa tai korjattavaa. Seuraavassa käyn siis läpi viimeisimpiä, eli jo pitkälle viimeisteltyjä versioita kuvituksista, niiden tekstin taittoa (josta aiemmin olen puhunut vasta vähänlaisesti) sekä Kilkellyn ja The Captain's Lamentationin kuvitusten uusia versioita. Muutaman sanasen mainitsen myös kansilehden kannesta, josta olen aiemmin puhunut vasta vähänlaisesti.

2.6.1. Tekstin taitto

Kokeiltuani erilaisia tekstityyppejä ja otsikko/leipäteksti yhdistelmiä, tulin siihen tulokseen, ettei mikään varsinaisesti parantanut tilannetta entiseen nähden. Olin siis valinnut jo suhteellisen nopean prosessin myötä projektin aiemmassa vaiheessa oikein sopivat fontit, ja nuo valinnat pysyvät.

Leipätekstiksi valitsin Adobe Garamond Pro:n paristakin syystä. Yksi ehdottomasti tärkeä tekijä on se, että tekstin täytyy olla luettavaa vielä pienessäkin koossa, sekä myös negatiivina. Garamondin klassinen muotokieli on myös neutraali, mikä on leipätekstille sopiva ominaisuus. Bonuksena sen leikkauksista löytyy aito kursiivi ja asiallinen lihavoitu malli. Se on jossain määrin varma valinta, eli ei välttämättä kaikkein rohkein, mutta varmasti toimiva.

Toinen valittu fontti on Zapfino, joka toimittaa otsikkofontin virkaa. Lisäksi jotkut yksittäiset sanat olen korostanut sillä. Zapfino on käsinkirjoitetun kaltainen fonttityyppi ja edustaa sarjassaan selkeää ja helppolukuista vaihtoehtoa. Ilmaisltaan se on melko lennokas ja ilmava. Toinen, jota vakavasti harkitsin otsikkotyypiksi, oli Trajan Pro, joka on kaiverretunkaltainen, oikein perinteinen kirjaintyyppi, mutta halusin suuremman kontrastin otsikko- ja leipätekstityypin välille. Trajania käytän luultavasti kyllä jossain toisessa roolissa, esimerkiksi kappaleiden listauksessa.

Näiden kahden pääfontin lisäksi olen kuvituksissa käyttänyt paria eri fonttia: Baker Script ja Rosemary Roman. Baker Script on suhteellisen tyypillinen kaunokirjoitusfonttityyppi, mutta se on hieman rosoisempi ja muistuttaa

enemmän musteen paperille jättämää jälkeä ja on siten vähemmän kliinisen oloinen. Rosemary Roman taas on hyvin persoonallinen käsinkirjoitetun oloinen fonttityyppi, joka henkii vanhempaa aikaa, rustiikkia ja rosoisuutta. Näitä olen käyttänyt lähinnä kuvituksiin upotetuissa kirjoituksissa.

Lisäksi käytän Illustrator-ohjelmassa tekemääni siveltimenvetoa muistuttavaa graafista elementtiä otsikoissa ikään kuin alleviivauksena. Tämän väriksi poimin aina kuvituksesta jonkun tehosteväriä, ja se on eri väri joka sivulla.

Kansilehden tekstit ovat pitkälti kappaleiden lyriikoita ja tekijöiden tietoja (säveltäjä, sanoittaja, sovittaja yms.). Muulle tekstilliselle sisällölle on varattu ainoastaan yksi sivu, joten voi olla, että siitä täytyy osa sijoittaa kannen puolelle. Koska levyn tuotannon aikataulu on myöskin jokseenkin tiukka, ei kaikkea tuotantoinformaatiota ole varmastikaan tiedossa ennen kuin vasta aivan viime metreillä. Olen kuitenkin varautunut siihen, että viimeinen ilta ennen painoon lähetystä menee näitä tekstejä taittaessa.

2.6.2. Uusi kuvitus: The Captain's Lamentation

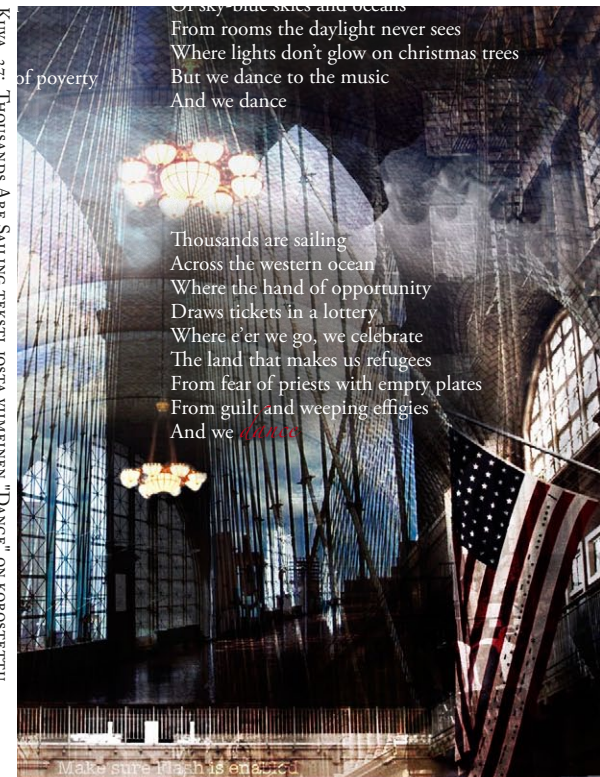
Suunnitelmani mukaan aloitin työn puhtaalta pohjalta ja lähdin jälleenrakentamaan valittua luonnosta oikean muotoiseksi pystykyväksi. Lähdekuvat, jotka hyvin

springtime of the year
the world did gaze in deep amaze
the fearless men, but few
before the fight that freedom's light
shine through the foggy dew

As back through the glen I rode again and my heart with grief was sore
For I parted then with valiant men whom I never see no more
But to and fro in my dreams I go and I'd kneel and pray for you
For slavery fled, oh, *Glorious Dead* when you fell in the Foggy Dew

KUVA 38: FOGGY DEW TEKSTIÄ, "GLORIOUS DEAD" KOROSTETTUNA

KUVA 37: THOUSANDS ARE SAILING TEKSTI, JOSTA VIIMEINEN "DANCE" ON KOROSTETTUNA

mutkattomasti istuivat aiemmin neliskanttiselle pohjalle, piti muovilla jokseenkin väkivaltaisesti niin, että ne sopivat uusiin raameihin ja toimivat keskenään. Käytännössä kuvien sisäisiä asetelmia täytyi kaventaa jonkin verran.

Päätin käyttää kuvassa kokeilemaani tekstin taittoa, jossa teksti sisältyisi-kin osaksi kuvitusta. Tein aiemmin karkeasti luonnostelemani taiton nyt hieman useamman mutkan kautta ja perusteellisemmin, niin että sain sen jaettua neljälle erikseen säädettävälle tasolle kuvankäsittelyohjelmassa. Loppu oli vain säätämistä, kunnes lopputulos oli halutunkaltainen. Pohjakuvien päällä on kerroksittaita savu-henkistä massaa, johon teksti itse asiassa puhkoo aukkoja. Sopivalla sekoitus-tilalla tämä haalea savukerros myös lisää kuvaan toivottua kontrastia kauttaaltaan.

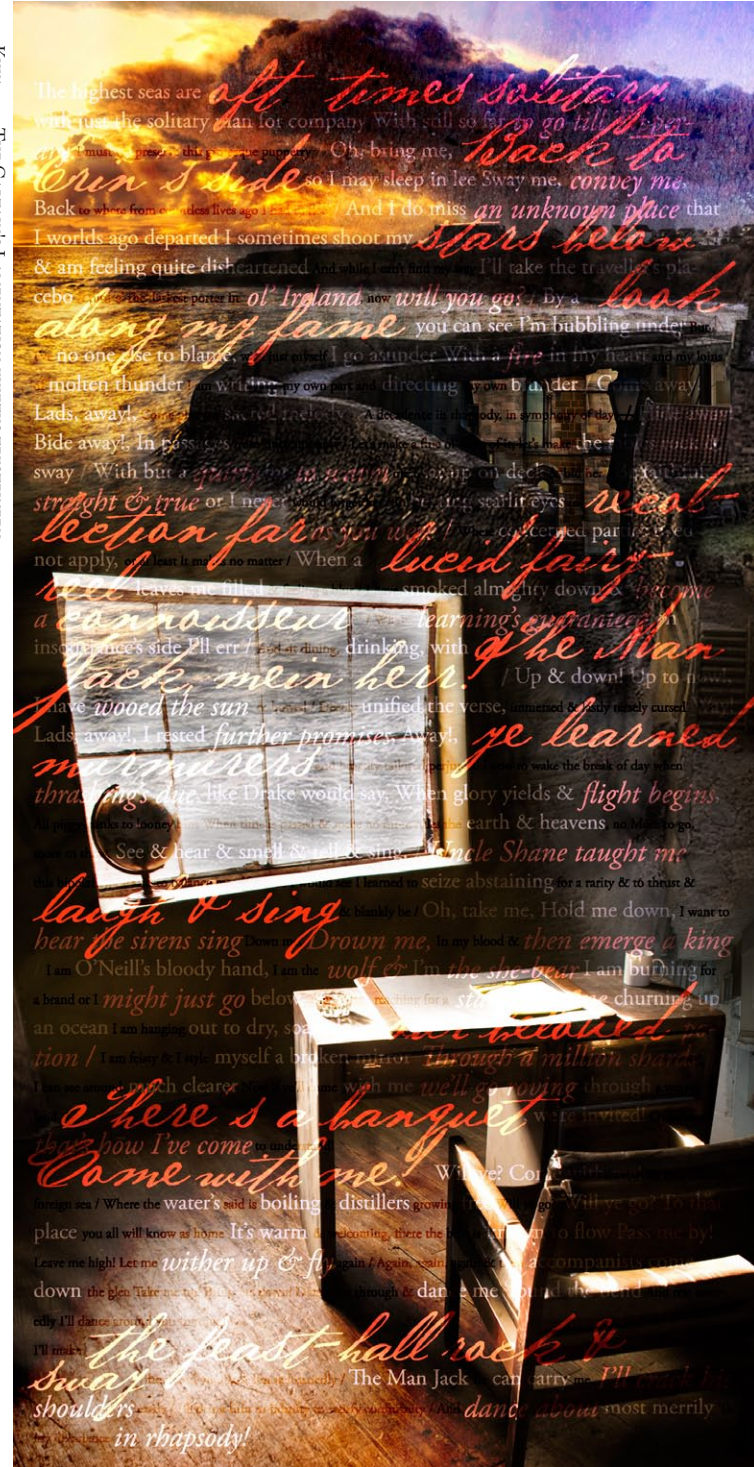
Kaiken kaikkiaan valittuun luonnokseen nähden ei tapahtunut kovin suurta muutosta, ainakaan ajatuksen tasolla. Voisi sanoa, että vain muovasin luonnosta hieman niin, että se sopi annettuun muottiin paremmin, ja sitten lisäsin tekstin. Tekstin lisääminen kuitenkin itsessään lisää kuvaan muitakin. Uskoisin että teksti jollain tavalla tuo siihen eloa ja jopa elonmerkkejä, toivottua vuodatuksen-omaista sekamelskaa, ja eittämättä sitoo kuvituksen lauluun. Teksti asettuu ikään kuin neljään eri tasoon, joista takimmaisesta/alimmaisesta tulee jo sellainen olo, ikään kuin se paistaisi paperin kääntöpuolelta, kun taas pintaan nostettu päällimäinen taso tuntuu jopa leijailevan kuvapinnan yläpuolella.

2.6.3. Uusi kuvitus: Kilkelly

Tein valitun luonnoksen pohjalta heti kaksi erilaista versiota kuvituksesta. Ensimmäinen vei luonnoksen ideaa eteenpäin, toinen taas vei sitä taaksepäin, lähemmäs ihan alkuperäistä visiotani kuvituksen ilmeestä. Olimme asiakkaan kanssa mo-lemmat hyvin pian yhtä mieltä siitä, että eteenpäin oli oikea suunta, ja jälkimäinen näistä uusista versioista hylättiin käytännössä lainkaan empimättä. Sen jälkeen rupesin viimeistelemään ja hiomaan valittua kuvitusta.

Vaikka valittu luonnos tarjosi selvästi vankan pohjan jolle rakentaa, hyö-dynsin myös kahden muun luonnoksen hyväksi koettuja tunnelmia. Kolmannesta pyrin hakemaan hieman värimaailmaa ja toisesta otin joitakin paikan päällä Kil-kellyssä kuvattuja elementtejä. Lopputulos on kuitenkin pikemminkin aivan uusi kokonaisuus kuin aiempien luonnosten summa.

Kuvan hioutuessa lopulliseen muotoonsa palasin vielä hieman takaisinpäin

KUVA 40: KILKELLYN KUVITUKSEN VIELÄ HIOMATON VERSIO

valitun luonnoksen väriskaalaan, eli muutin sitä hieman vihreän eri sävyistä harmaan ja ruskean suuntaan. Luonnoksissa käyttämäni patsas-hahmon lisäksi pitkälti viimeisenä. Ajattelin ensin, etten lisäisi patsasta ollenkaan, koska sille ei ollut kovinkaan selkeää paikkaa, johon sen voisi sijoittaa niin, ettei se tee kuvaa ahtaanoloiseksi, mutta lopulta ongelma olikin paljon vähäisempi kuin kuvittelin ja patsaan yhdistäminen kuvaan jopa lisäsi ilmavuutta.

Kuvan yläosassa on edelleen kritiikkiäkin saanut valokuvaaja-hahmo, mutta alaosassa se peittyy lähes kokonaan ja häviää himmeäksi varjoksi, joten se ei varsinaisesti ole kuvassa kahdesti. Joka tapauksessa tämä asetelma toimii paljon paremmin pystymallisessa kuvassa, joten kuvittelisin, ettei tulkinta enää häiriinny hahmon korostumisen takia.

Aivan uutena elementtinä lisäsin kuvaan etualalle alareunaan auringonlaskun hehkussa kuvatun kanervapuskan, joka tuo hieman erilaista väriä kuvaan. Kanervat elementtinä tuovat ainakin minulle mieleen hautausmaan, mutta vähemmän karmivana ja harmaana paikkana: ne viestivät ennemminkin pientä haikeutta ja hyvien muistojen tuomaa lämpöä.

2.6.4. *Kansilehden kansi*

Ensinnäkin pahoittelen etten keksi tälle asialle järkevämpää ilmaisumuotoa. Kansilehden ensimmäinen ja viimeinen sivu, eli etu- ja takakansi kävivät läpi pieniä muutoksia aiempaan versioon nähden (kuva seuraavalla sivulla). Etukannessa oleva kolmikko (aiemmissä versioissa, löytyy mm. liitteestä 2) korvautui valokuvatulla viisikolla, mutta muuten se on aika lailla ennallaan. Takakannen tekstiksi laitoin toistaiseksi levyn kappalelistan, mutta voi olla ettei sille ole lopulta tilaa, kun sivu on ainoana varattu tekstisisältöä varten lyriikoita lukuun ottamatta, eli tähän koetaan sitten taittaa tuotantoinformaatiot, kiitostekstit ynnä muuta kaikkea sellaista jännittävää, sekä myös omasta puolestani jonkinlaisen listauksen kannessa ja kansilehdessä käytetyistä lähdekuvista, joiden yhteydessä tekijä on toivonut nimensä mainittavan, eikä sekään lista ole aivan lyhyt... eikä viitsisi painattaa ihan äärimmäisen pienessä koossa.

Kuva 41: KANSILEHDEN ETU- JA TAKAKANSI, TAKAKANTEEN TULEE VIELÄ JOTAIN TEKSTIÄ

2.7. Testitulostusta...

9.2.2012 oli hyvin jännittävä päivä. Sommittelin jokaisen kansilehden aukeaman ”vapautus ehdokkaan” tulostusta varten parille isommalle arkille ja lähdin näiden tiedostojen kanssa vierailemaan herra Suurkuvatulostimen luona (toinen koulun suurkuvatulostimista, joka sijaitsee Niiralankadulla Turon tiloissa). Testitulosteet olisi voinut tehdä yksinkertaisemmin myös lähempää löytyvällä lasertulostimella, mutta kokemus on osoittanut, ettei sen värinvalvonta etenkään tummassa päässä ole totuudenmukainen. Käytetty suurkuvatulostin on värinvalvontaan jo luultavasti hieman liiankin hyvä tavalliseen, nelivärisen offset-painatukseen nähden, mutta olettaisin sen silti olevan lähempänä sitä, kuin edellämainitun laservehkeen. Kuvat syötettiin Suurkuvatulostimelle RGB-väreissä, joten nelivärimuunnoksia ei tarvinnut vielä tehdä, eikä minulla vielä olisikaan tiedossa profilia, jota muunnoksessa pitäisi hyödyntää (kun painolaitosta ei ole vielä valittu).

Tulostettavat versiot sisälsivät uusimmat versiot kuvituksista ja tekstit taitettuna. Teksteihin voi vielä tulla jotain pieniä korjauksia tai muutoksia, mutta sommittelun ja värien kannalta ne kuitenkin vastaavat jo hyvin pitkälti lopullista.

Kaikki sivut tulostettiin kahteen kertaan, kahdelle hieman erilaiselle paperille. Kummatkin paperilaadut ovat laadukasta valokuvapaperia ja suhteellisen topakoita – painaan n. 250 grammaa neliometriä kohden. Ensimmäinen oli hieman mattapintainen, hyvin paljon valokuvausliikkeiden niin sanottua mattapintaista paperia muistuttavaa paperia, ja toinen oli hieman tasaisemmin kiiltävä satiini-pintainen paperi. Tässä vaiheessa oltiin päätetty, että kansilehti tullaan painattamaan ohuelle kiillotetulle paperille, joten testitulosteiden kohdalla pyrittiin mahdollisimman lähelle samanlaista. Aivan sopivaa painoalustaa ei ollut tarjolla, mutta kuvittelisin, että tulostamistamme vedoksista saa kuitenkin aivan tarpeeksi hyvän kuvan siitä, mikä toimii ja mitä voisi kenties hieman vielä säätää.

Selaillessani tulosteita sisäinen lapseni hihkuu ilosta. Työ alkaa ensinnäkin lähestyä valmista, ja toiseksi en malta odottaa että saan käsiini lopullisen, tuoreena painosta saapuvan, muovikääreisen paketin. Tämä ei ole suorastaan ensimmäinen suunnittelemani painotyö, mutta menen tullen se, johon olen panostanut eniten, ja jolla on myös minulle henkilökohtaisesti eniten merkitystä. Lienee aika luonnollista, että tässä vaiheessa vähän jänskättää ja on innoissaan.

Oletin että paperiversioista osoittautuisi paljon enemmän asioita, jotka eivät toimi tai joita pitää muuten vaan vielä säätää, mutta kaiken kaikkiaan olen hyvin tyytyväinen niihin. Jotain pientä säädettävää totta kai löytyy, esimerkiksi jonkin tekstin taustavärien himmentämistä tai tummentamista sekä pieniä, itse kuviin tehtäviä muutoksia.

Savonian’s Song-kuvituksen oikealla puolella puunrungossa olevan tekstin tein uusiksi. Testitulosteesta tekstistä ei saanut selvää, tosin suurennuslasia en löytänyt, jotta olisin voinut sen kanssa kokeilla. En myöskään ollut aivan tyytyväinen siihen, miltä teksti puunrungossa näytti ylipäänsä. Uusi versio ei välttämättä ole juurikaan sen helppolukuisempi, mutta ainakin se istuu kuvaan paremmin.

Aiemmin pyrin siihen, että teksti olisi kokonaan luettavissa; nyt joutuu kenties arvailemaan enemmän, mutta ainakin osa tekstistä erottuu paremmin. Selkeyttähän tässä ei ylipäänsä haeta. Tässä kuvituksessa tekstin tarkoitus on lähinnä tehdä selväksi, että näitä tekstejä on olemassa kuvituksissa. Tekstin sisältökin lähinnä toivottaa tervetulleeksi matkalle, joka tästä alkaa. Tämä lokikirja-teemaksi kutsumani erillinen kerros jatkuukin sitten siellä täällä aina Captain’s Lamentationiin asti, jossa se jollain tavalla kulminoituu.

Muita muutoksia on hankalampi nimetä ja luetella. Ne voisi kiteyttää sanomalla: pientä hiomista siellä täällä. Suurempia ongelmia ei joka tapauksessa ilmennyt mistään kuvista. Parin kohdalla hieman pelkäsin, että ne saattaisivat tulostua liian tummiksi, mutta nuokin pelot osoittautuivat turhiksi.

2.8. Levyn esiversio

Pitkästi samanaikaisesti testitulosteiden kanssa myös levyille tulevien kappaleiden raakamiksaukset valmistuivat. Sain ensimmäistä kertaa kuulla kappaleet levyille tulevassa järjestyksessä ja bändin omina versioina, vaikkeivat ne aivan lopulliset vielä olleetkaan. Laulut tulevat vielä kauttaaltaan uusiksi ja joitakin yksittäisiä instrumenttiraitojakin kaiketi paikkaillaan vielä, mutta pohjat ovat kasassa.

Aivan lopullista arviota kappaleiden ja kuvitusten tunnelmien kohtaamisesta ei kuitenkaan voi vielä tehdä. Vaikka kasassa on nyt oikeat elementit, ne ovat vielä hyvin raakoja ja käsittelemättömiä. Vaikka lopullinenkin jälki tulisi olemaan hyvin luomu-painotteinen, eikä ääntä kovin merkittävästi käsiteltäisikään, ei ylipäänsä eri raitojen tasapaino ole vielä mitenkään hiottu, ja kaiken kaikkiaan

Kuva 42: SAONNIAN'S SONG KUVITUKSEN UUSITTU PUUNRUNGON TEKSTI

soppaan luultavasti lisätään vielä erinäisiä makuja ja mausteita.

Lopuksi miksatut kappaleet vielä toimitetaan masteroitavaksi. Masterointi prosessina on jokseenkin tekninen ja vaikeaselkoinen, mutta sen voi käsittää vaikkapa niin, että masteroitavaksi mennessään levyn raidat ovat hiomattomia lankunpätkiä, juuri sellaisia joista saa tikkuja sormeen jo kun vähän vilkaisee sinne päin. Masterointikone sen sijaan sylkee ulos hienoja, sileitä, keskenään yhdenmuukaisia lautoja, joita hipeltelee mielellään.

Vaikka olen ollut äänen kanssa paljon tekemisissä ja esimerkiksi miksannut jopa levyllisiä itsekin, masteroinnin salat ovat kyllä melkoisia mysteerejä, vaikka periaatteessa tiedän ihan jokseenkin tarkasti mitä kaikkea siihen kuuluu. Masteroinnin lopputulos on sitä parempi mitä laadukkaampi laitteisto on käytössä, mutta erityisen paljon siinä vaikuttaa myös tekijän korva.

Omaan työhöni masteroinnilla ei tule kuitenkaan olemaan vaikutusta. Vaikka haluaisinkin muuttaa jotain vielä kuultuani aivan lopullisen, masteroidun levyn, ei siihen tule olemaan aikaa. Sinänsä jos miettii, että suurin osa kuvituksesta on tehty hyvin karkea havainnon pohjalta siitä, mitä kappaleet voisivat tulla olemaan, niin olisihan se jo varsin turhaa yllällisyyttä, että niitä tehdessään olisi ollut valmiit kappaleet kuuntelussa. Toki lopputulos voisi olla parempi tai ainakin erilainen, mutten epäile hetkeäkään, ettenkö tule olemaan tyytyväinen lopputulokseen nytkin. Ja pieni aivojen perukoilla lymyävä perfektionistikin on kerrankin vaiti – ehkä sekin on lähinnä innoissaan ja ruotii kaikki katastrofaaliset virheet ja epäkohdat mieluummin vasta sitten, kun työ on tullut painosta, eikä niille enää mahda mitään.

Osa 3: 1 month later

3.1. Viivästyksiä

Alkuperäisen aikataulun mukaan levy olisi kaupan hyllyssä Pyhän Patrickin päivään mennessä, joka on siis 17.3. – johon on siis kaksi päivää aikaa tätä kirjoittaessani. Olin runsas kuukausi sitten jo pitkälti sitä mieltä, että tuo aikataulu ei tulisi pitämään. Pari viikkoa sitten myös asiakas lopulta hyväksyi tuon totuuden. Uutta selkeää deadline ei ole asetettu.

Omasta työskentelystäni viivästyks ei missään nimessä ole kiinni. Aina kun olen saanut uutta materiaalia työstettäväksi, olen työstänyt ne pikimmiten, ja sen tehtyäni alkanut välittömästi jankuttaa asiakkaalle, että voisin tehdä enemmän, jos saisin taas uutta materiaalia työstettäväksi. Tätä kirjoittaessani en ole saanut varsinaisesti uutta materiaalia noin kuukauteen. Samat tekstit puuttuvat edelleen, ja yhä enemmän alkaa olla sellainen tuntuma vatsanpohjassa, että ne ryöpsähtävät sähköpostiini tai dropboxiin sitten viimeisenä iltana, ja valmista pitäisi olla välittömästi. Kaiketi tällaiset aikataulut ovat tällä alalla arkea, mutta en ymmärrä miksi niin pitäisi olla.

Ylipäänsä olen joutunut olemaan toimeettomana valtaosan ajasta. Eihän siinä mitään, jos olisi vaikka osannut sen ajan käyttäällä tällaisten raporttien kirjoittamiseen, mutta kun on kerran asennoitunut tekemään jotain järkevää, ja sitten odotetut ja luvutat materiaalit eivät tulekaan sinä päivänä... on vaikea vaihtaa vaihdetta raportinkirjoitusmoodiin.

En voi väittää ettekö viivästyksille olisi jossain määrin ymmärrettäviä syitä. Kahdeksanhenkistä bändiä pyörittää käytännössä yksi ihminen, eikä se ole hänellekään missään nimessä ainoa ajankohtainen projekti. Pinnan alla tapahtuu paljon asioita, joista minä en ole tietoinen, tai näin ainakin oletan, eli vaikka minun näkökulmastani vaikuttaa välillä siltä, että asiat eivät etene, tapahtunee aika paljonkin asioita koko ajan.

3.1.1. Lisäkuvaus

Aiemmin mainittu, ryhmäkuvasta puuttuva bändin jäsen kuvattiin 1.3. Työnkulmalla. Olin itse hääräämässä kameran takana, joka tosin oli lainattu oman kamerani heikomman laadun takia. Valot jouduimme improvisoimaan niistä, mitä paikan päällä oli tarjolla. Pyrimme rakentamaan samanlaisen valaistuksen kuin

alkuperäisessä kuvassakin, ja pääsimme melko lähelle, mutta silloin oli käytössä kaksi salamaa ja nyt enemmänkin esityskäyttöön tarkoitettuja tasaisesti palavia valoja. Aiemmalta kuvausreissulta oli onneksi edelleen jalustan paikka merkittynä teipeillä lattiaan, joten oikea kuvakulma löytyi helposti.

Ohjeistus kuvauksiin lähti puuttuvalle jäsenelle välittömästi ensimmäisten kuvausten jälkeisenä päivänä, ja puolisoista kuukautta siitä ehti kulua, ennen kuin vastausta kuului. Silloinkin vastaus oli hämmentynyt ”en osaa”. Niinpä sitten

KUVA 43: KUVAUSPAIKALTA LÖYTÄY REKVISIITAKSI MM. LÄHES AUTENTTINEN NALLILUKKOPISTOOLI, KUVASSA KATJA TURUNEN

taas kuvattiin porukalla, mutta syntisen pitkään meni tämänkin asian järjestymiseen. Ja lopulta sekin piti tehdä itse.

Ryhmäkuvan lopputulos on omasta näkökulmastani ihan passeli. Koska valaistusolosuhteet olivat lopultakin jokseenkin erilaiset, ei tuloksesta saa mitenkään aivan täydellistä, mutta sen verran sain säätämällä kuvat toisiaan lähemmäs, että toivottavasti vain tarkkasilmäisimmät hoksaavat, että kuva on yhdistetty kolmesta palasesta.

3.1.2. Painolaitosrumba

Kun alustavasti kyselin läpi pohjustavia kysymyksiä kotimaisista painolaitoksista, saimme jotain osviittaa tällaisista hinnoista, ja asiakas tuumasi melko nopeasti, että kalliin kuuloisia olivat. Hän sitten alkoi luodata etelämpää Euroopasta varteenotettavia yhteistyökumppaneita. Tuntui siltä, että kuukausi meni ohi ilman, että asia olisi edennyt mitenkään. Osittain tästä voi syyttää painolaitosten hidasta vastailua, mutta osittain myös verkkaista päätöksentekoprosessia täällä päässä. Ainakin niiden kohdalla, joilta vastaus tuntui viipyvän, olisi voinut nopeammin tehdä sen päätöksen, että parempi harkita jotain muuta vaihtoehtoa.

Omakustannelevyn teko ei ole aivan halpaa, varsinkaan jos ei tuosta noin löydy mukavaa tukkua irtopääomaa. Levyn masterointiin hurahtaa helposti tonnin verran, ja toinen mokoma pitää maksaa Teostolle. Eli itse painatuksen oheiskustannuksia tulee jopa enemmän, kuin mitä se maksaa. On ymmärrettävää, että hinta ratkaisee. Sen sijaan se halvin vaihtoehto ei välttämättä ole paras, kun kuitenkin pyritään laadukkaaseen lopputulokseen ja näyttävään tuotteeseen.

Painolaitosrumban loppusuoralla tanssivat enää kaksi painolaitosta (jos nyt ei oteta huomioon niitä jotka eivät edelleenkaan ole vastanneet kutsuun lainkaan). Ensimmäinen oli Tšekimaalta, ilmeisen pieni yritys nimeltä [GZ DIGITAL MEDIA](#), jonka tarjoama hinta oli se edullisin. Toinen oli sitten suurempaan tuotantoon painottuva ja suurempien yhtiöiden kanssa työskentelevä [SONY DADC](#). Sony DADC henkii kautta linjan luotettavuutta, laatua ja tarkkuutta niin työskentelyssään kuin asiakkailleen tarjoamissa ohjeistuksissa. GZ sen sijaan ei edes painattaisi aitoa Digipakia vaan omaa GZPakiaan, joka nähtävästi on sen verran eri kokoinen (muutaman millin) että ohittaa Digipakin patentin... tai näin päättelimme. Sen lisäksi että hieman eri kokoinen kansimalli aiheuttaisi lisätöitä

kannen muokkauksen parissa, yhtiön tarjoamassa ohjeistuksissa oli hieman epäselvyyksiä, jotka täytyi ainakin selvittää.

Ohjeistuksessaan GZ mainitsi, etteivät he käytä lainkaan ICC-väriprofileja, ja että nämä tulisi siten kaikki poistaa heille lähetettävistä tiedostoista. Pidän suhteellisen normaalina sitä, että profilit karsitaan tiedostoista ennen lähettämistä, mutta se ei tarkoita sitä, etteikö painolaitos käyttäisi väriprofileja osana prosessiaan. Ymmärtänette hämmennykseni.

Lähetin sähköpostilla kysymyksen asiaan liittyen. Halusin viestissä tarkistaa, ettei heidän ohjeistuksensa varmastikaan olisi voinut tarkoittaa esimerkiksi sitä, että he toivoisivat käytettävän normaaleja standardiprofiileja nelivärikäännösten tekemiseen. Heiltä saamani vastaus oli lyhykäisyydessään: ”Terve! Kato [TÄÄLTÄ](#) ohjeet. Heippa!” ja linkki osoitti saman ohjeistuksen, jonka olin aiemmin jo lukenut – jossa nimenomaan mainittiin, ettei heillä ole profiileja käytössä.

Tarkistin vielä kanssaopiskelijoilta ja opettajilta, josko hekin pitäisivät hyvin outona tätä profiilittomuutta, ja kaikki olivat kanssani samaa mieltä. Tässä vaiheessa alkoikin sitten olla melko painavia argumentteja GZ Digital Mediaa vastaan ja Sony DADC:n puolesta. Itse pitäisin Sonya oikein hyvänä vaihtoehtona, ja kylläpä se alkaakin olla lukkoon lyömistä vaille valittu.

3.1.3. Muuttuvat suunnitelmat

Ajattelin, että ehtisin analysoida ja arvostella valmiin levyn kansineen vielä tämän saman opinnäyteprosessin osana – kerätä jopa palautetta siitä myös muilta. Ei tule onnistumaan. Aikaisimmillaan levy tulee valmistumaan vasta huhtikuun puoliväliin mennessä, luultavammin menee kuun loppuun tai toukokuun puolelle. Sinänsä harmittaa, mutta parempi että levystä tehdään nyt rauhassa niin hyvä kuin sen kuuluukin olla, eikä asiaa aleta kiirehtiä yhden hikisen raportin takia. Tämän onnistuminen olisi kaiketi edellyttänyt sitä, että oltaisiin pitäydtytty alkuperäisessä aikataulussa.

Ajattelin myös pienenä loppukevennyksenä järjestää Paras Kuvitus-äänestyksen aiemmin palautetta antaneiden kesken, eli samalla kun toimittaisiin heille luvutut ikiomat kopiot levystä, sujauttaisinkin mukaan myös kutsun osallistua tällaiseen pienimuotoiseen äänestykseen. Tämä olisi samalla ollut hauska lopetus palautteen keräämiselle. Voinhan minä kyseisen äänestyksen edelleen toteuttaa,

mutta tähän raporttiin sen tulokset eivät kyllä ehdi mitenkään.

Valmiin tuotoksen tutkailu helpottaisi myös oman työni arviointia. Samanlaiseseen kokonaisvaltaiseen aistivaikutelmaan en siis tule pääsemään, kuin aitoa levyä kuunnellessa kansia tutkaillen, mutta saan kuitenkin jonkinlaiset versiot kappaleista kuunteluun, ehkä jopa valmiin masteroidun levyn... mutta ei se ole sama asia.

3.1.4. Ihan ohimennen...

Ja pääsinpä sitten osallistumaan myös levyntekoon. Pariin kappaleeseen kaivattiin taustahälinää ja huutokuoroa. Niinpä sitten kävin viikko ennen levyn alun perin kaavailtua julkaisuajankohtaa hölsemässä asiakkaan kotona, yhtenä neljästä saman mikrofonin ääreen asettuneesta henkilöstä. Meno oli vauhdikasta. Se onkin sitten eri asia, tarttuiko nauhalle mitään käyttökelpoista.

3.2. Ja mitä vielä...

Pikaisen puhelimessa käydyn palaverin jälkeen osaan nyt sanoa, että työ ei varsinaisesti tule etenemään ennen raportin palautusta siitä pisteestä, missä se nyt on. Tätä kirjoittaessani raportin palauttamisen deadline on hieman yli viikko, ja raportti pitäisi vielä ehtiä taittamaankin, mukaan lukien kuvien käsittely ja muuta sellaista ylimääräistä sälää.

Sen sijaan voin hyvin listata asioita, joita vielä on tekemättä. Kiitostekstit ja tuotantoinformaatio puuttuvat. Kokonaan. Cast of Players -aukeaman tekstit kuulemma saan aivan piakkoin, joten saanpa (ehkä) sitten edes sen aukeaman vielä valmiiksi – tuntuu että kuukauteen ei ole mikään edennyt, joten on ihan mukavaa, että ehdin vielä päivittää edes jotain. Loput teen sitten... syksymmällä. Levyn julkaisu menee kuulemma toukokuun puolelle.

Ehdin jossain välissä lisätä kannen selkämkyksen tekstiä ja vähän hahmotella jo takakannen tekstien asemointia. Sen kummemmin en sitäkään pysty kuitenkaan edistämään; kappaleistaan ei saa vielä kappaleiden lopullisia kestoja, ei tiedä tuleeko kiitokset sinne, vai jonnekin muualle, ja kaiketi jotain tuotantoinformaatiotakin pitäisi ehkä taitella jonnekin. Kansi on siis valmis, paitsi että se ja se ja se...

Painolaitos on periaatteessa valittu. Sony DADC on lupaavin vastaan tuleista potentiaalisista yhteistyökumppaneista. Olen tehnyt nelivärimuunnokset heidän osoittamansa väriprofiilin mukaan, ja niinpä kaikki, mikä minun puolestaani voi olla valmiina, on valmista. Lopullisia, painovalmiita tiedostoja en ole vielä tehnyt, kun eivät ole vielä aivan ajankohtaisia, vaan eipä niitä juuri nyt oikein voidakaan tehdä, kun sopivasti se ohjeistukset sisältävä osa painolaitoksen verkkosivuista on alhaalla. Murphyn laki?

Periaatteessa kaikki on ihan viittä vaille valmista, mutta loppusilauksia en pysty vielä tekemään, ennen kuin asiakas toimittaa puuttuvat materiaalit, kaiketi jahka ne ovat ylipäänsä jollakin tiedossa. Itse levykään ei ole vielä valmis. Äänityksetkin ovat pienimuotoisesti vielä käynnissä, joten sitä ei olla vielä päästy edes miksaamaan. Kappaleiden kestoja ei voi vielä aivan tarkkaan määrittää, eikä kaikkea tuotantoinformaatiota ylipäänsä ole vielä olemassa.

Toiveet siitä, että voisin arvostella oman työni niin, että soittimessa pyörii

aito, lopullinen tuote ja käsissä on uunituore, juuri muovikääreestä poistettu kansi, ovat nyt enää nostalgian huminaa. Totta kai silti odotan yhtä innokkaasti levyn valmistumista ja ilmestymistä ja sitä, että pääsen lähettämään sitä ympäriinsä kiitoksena kaikille palautetta antaneille henkilöille, mutta tähän raporttiin tätä intoa en pääse purkamaan. Se on harmi.

3.3. Valmiit kuvitukset

Tässä nyt on valmiit kuvitukset taitettujen tekstien kera mahdollisimman pitkälle

1. SAVONIAN'S SONG	3.24
2. THE IRISH ROVER.	4.06
3. FIELDS OF ATHENRY	4.34
4. THE GIRL FROM THE NORTH	4.48
5. PADDY'S LAMENT	5.20
6. THE FOGGY DEW	5.16
7. JOE McDONNELL	3.41
8. WILD ROVER	3.37
9. THE CAPTAIN'S LAMENTATION	4.55
10. THOUSANDS ARE SAILING	5.07
11. KILKELLY.	7.25
12. DUBLIN	3.30

Image Credits:

MOST IMAGES USED IN THE COVER DESIGN AS WELL AS THIS BOOKLET WERE FOUND AT WWW.SXC.HU & WWW.MORGUEFILE.COM. MARKUS ASPEGREN PHOTOGRAPHED THE BAND. THE FOLLOWING IS A LIST OF ADDITIONAL IMAGE ATTRIBUTIONS SORTED BY ILLUSTRATION.

Cover design: RAMZI HASHISHO, "flow" | KRISS SZKURLATOWSKI, "Vintage fountain pen 1" & "Old maritime map" | TERRY COOPER, "Morning Fog". **The Irish Rover:** JOSEPH HOBAN, "Lake Island". **The Girl from the North:** GARETH WEEKS, "Light after the storm" | IAN BEEBY, "Exterior Stairs" | IAN ALEXANDER MARTIN, "BC Legislative Asemble Chamber 2". **Paddy's Lament:** KIMBERLY VOHSEN, "Shadow Cast" | PETER HELLEBRAND, "texture 33". **The Foggy Dew:** DEIRDRE60, "Foggy Irish Cemetery" | IAN BEEBY, "Cairn". **Joe McDonnell:** NED BENJAMIN, "Curly Horned Ram 2". **The Captain's Lamentation:** GARETH WEEKS, "Light after the storm" | MATTOX, "Cathedral Tower". **Thousands Are Sailing:** THOMAS DEBRAY, "Central Park 2" | MARCELLO EM, "White flash" | DANIE PRATT, "Brooklyn Bridge" | MARKUS BIEHAL, "Urban poverty 1" | PIOTR BIZIOR, WWW.BIZIOR.COM, "Brooklyn Bridge Stranger 2". **Dublin:** KRISS SZKURLATOWSKI, "Frozen oaks leaf".

viimeistelyinä. Cast of Players on siis keskiaukeama ja sen jälkeen kansilehti käännetään pystyyn ja selataan niin päin. Kansilehden aukeamien jälkeen esittelen myös kannet, nekin pientä viimeistelyä vaille, mutta pitkälti lopullisessa kuosissa.

Kuva 44: KANSILEHDEN ETU- JA TAKAKANSI ASETTUVA TUNNOLLISESTI SAMALLA AUKEAMALLE. TAKAKANNEN TEKSTIT EIVÄT OLE LOPULLISET - VOI OLLA ETTEI KAPPALELISTA TULE OLLENKAAN SIIHEN, TAI MYÖSKIN KVALUETTELO SAATTA MUUTTA TOISAALLE.

The Savonian's Song

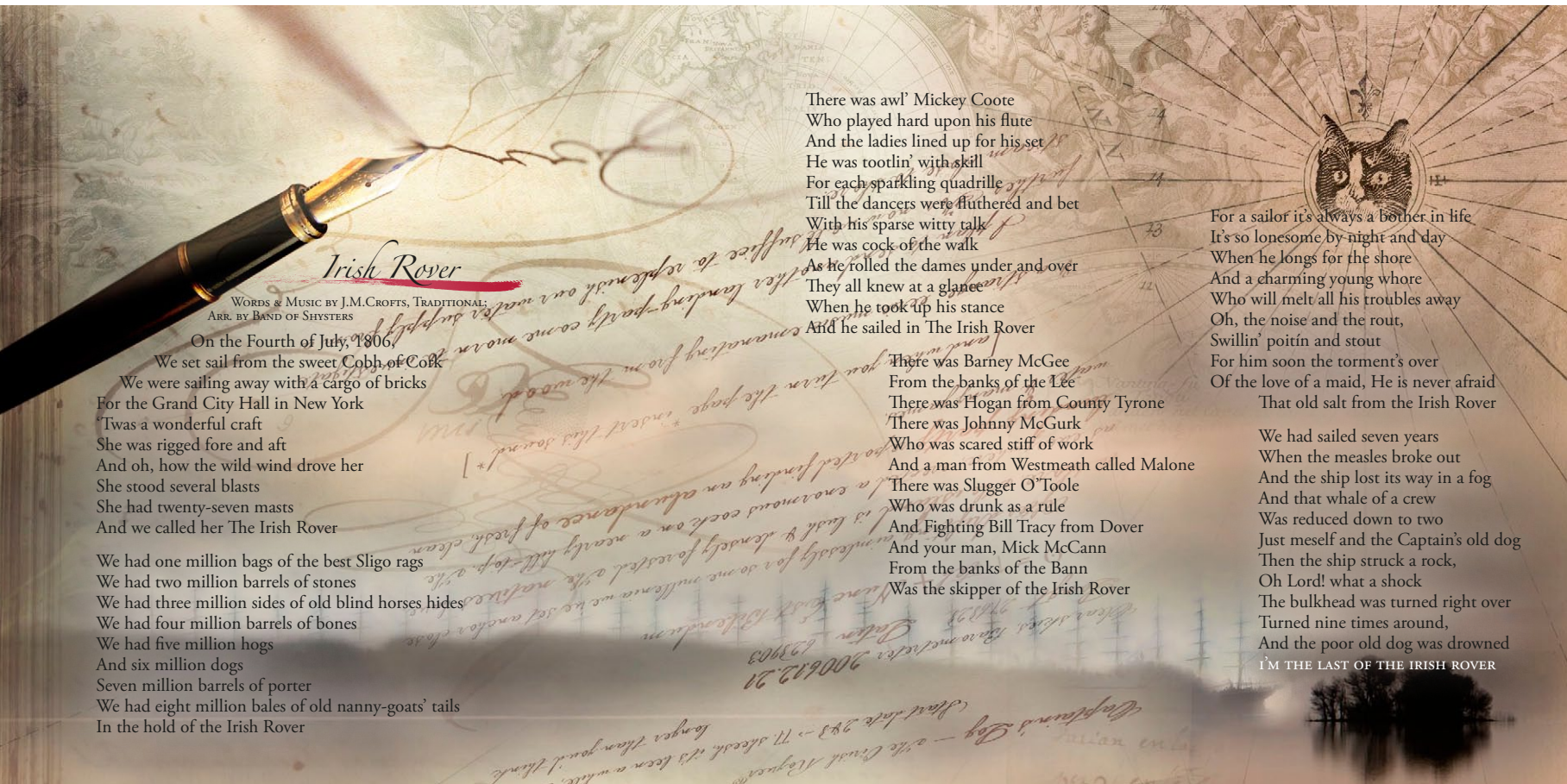
WORDS BY OIKSANEN; MUSIC BY COLLAN;
 TRANSL. BY HALME;
 ARR. BY BAND OF SHYSTERS

1. Recalling does my mind caress
 That sweet ol' place inland
 It's people pain'd with great distress,
 Contented with small happiness,
 That dear and precious land!

9. If could in tongues articulate,
 Their sight old trees narrate,
 Our steepest hills they could relate,
 Our valleys would enunciate,
 Dictate the narrow straits.

10. Then most of them, and many yet
 They might fine witness stand:
 "Here Savo's bunch they fought and met
 And every claw grew colder yet
 For sake of THIS FINE LAND!"

KUVA 45: SAVONIAN'S SONG KUVITUSAUKEAMA. TÄSTÄ SE LÄHTEE!

KUVA 46: IRISH ROVER KUVITUS. PANEELIN VERSIOON NÄHDEN KOKONAISILME ON HUOMATTAVASTI LÄMPIMÄMPI.

KÄSINKIRJOITETTUA MUISTUTTAVAN TEKSTIN TAITOIN SIIS UUSIKSI JA LISÄSIN KISSAN KOMPASSIRUUSUUN TILALLE.

Fields of Athenry

WORDS & MUSIC BY PETE ST. JOHN,
ARR. BY BAND OF SHYSTERS

By a lonely prison wall,
I heard a young girl calling
"Michael they are taking you away
For you stole Trevelyan's corn
So the young might see the morn
Now a prison ship lies waiting in the bay"

Chorus:

Low lie The Fields OF Athenry
Where once we watched the small free birds fly
Our love was on the wing
We had dreams and songs to sing
It's so lonely round the Fields of Athenry

By a lonely prison wall
I heard a young man calling
"Nothing matters Mary, when you're free
Against the famine and the crown
I rebelled, they cut me down
Now you must raise our child with dignity"

By a lonely harbour wall
She watched the last star falling
As the prison ship sailed out against the sky
For she'd live in hope and pray
For her love in Botany Bay
Its so lonely round the Fields OF Athenry

KUVA 47: FIELDS OF ATHENRYN KUVITUS ON MIELESTÄNI YKSI PARHAITEN ONNISTUNEISTA, TOSIN TEKSTI ON VÄHÄN VAIKEA SAADA ASETTUMAAN JÄRKEVÄSTI KUVAN PÄÄLLE. TÄSSÄ NÄHTÄVÄ TEKSTIN TAITTORATKAISU ON KUITENKIN HYVÄ KOMPROMISSI.

The Girl From the North

WORDS & MUSIC BY HALME:
ARR. BY BAND OF SHYSTERS

Well, I courted her far and I courted her near
I courted her long and I courted her dear
On the beaches I courted her, on the fields and the streets
In the hills and I never surrendered
And for the wage of me courtin' me young heart was spear'd
I wasn't long in this world 'ere my laughter
Disappeared in the sunrise, the night had been chill
Of the cold and the dark I indeed had me fill
For a love that all poets, they say, must endure
For a love that was sentenced from scratch, but for sure

Although she's gone away you know I can still feel
The warmth of the back of her hand on my lips
And the way she would tilt her head sweetens my dreams
And in featherbound pages still sleeps
The Girl From the North

But to say that her wisdom had failed would be false
In the end it was all as it should by rights be
In the end time still wasn't quite right yet, for me
In a world that I hardly did know
So I started to experiment on meself
To find out where it was that the gods
Came in for a moment and lit up the sky
But to no avail, for my love refused to die
For despite my best efforts her witches blood had
Taken my young heart and claimed it for her own

And for sure although she's gone away I still feel
The warmth of the back of her hand on dry lips
And her smile when her arms to a newborn she yields
Still in featherbound pages my heart keeps
The Girl From the North

So for a while I went down deep into the abyss
And emerged knowing less than I did when I missed
So once more I did wander these streets I know well
So I might lie and die in sight of gods and men
Well I took up me Prince, filled her up with Old Dublin
And pondered me past and me future but the pub in
Which I was would stop me from grieving no more
Heard awl' Johnny and Bob singing of snowflake storms
With just two or three chords would my angst dissipate
Some would call it coincidence, I called it Fate

And although she's away I know she'll come around
For the warmth of my arms, running right back to town
In the end she will crown me her king
In the end I will certainly sing
with THE GIRL FROM THE NORTH

KUVA 48: THE GIRL FROM THE NORTH ON TEKSTIN TAITON KANNALTA HYVIN HAASTAVA KUVA. TUNTUU, ETTÄ VALKOINEN NEGATIIVITEKSTI EI EROTU SEN HELPOMMIN KUIN NORMAALI MUSTAKAAN, MUTTA VARJOSTAMALLA KUVAA TEKSTIN ALTA, SEN SAA KUITENKIN EROTTUMAAN IHAN MUKAVASTI.

Paddy's Lament

WORDS & MUSIC: TRADITIONALS
ARR. BY BAND OF SHYSTERS

Well it's by the hush, me boys, and sure that's to mind your noise
And listen to poor Paddy's sad narration
I was by hunger pressed, and in poverty distressed
So I took a thought I'd leave the Irish nation

Well I sold me horse and cow, my little pigs and sow
My father's farm of land I then departed
And me sweetheart Bid McGee, I'm afraid I'll never see
For I left her there that morning broken-hearted

Chorus:

Hear ye boys, now take my advice
To America I'll have ye's not be going
There is nothing here but war, where the murderin' cannons roar
And I wish I was at home in dear old Dublin

Well meself and a hundred more, to America sailed o'er
Our fortunes to be makin', we were thinkin'
When we got to Yankee land, they put guns into our hands
Saying "Paddy, you must go and fight for Lincoln"

General Meagher to us he said, if you get shot or lose your head
Every mother's son of youse will get a pension
Well in the war I lost me leg, and all I've now's a wooden peg,
And by Soul this is the truth to you I mention

Well I think meself in luck, if I get fed on Indian buck
And old Ireland is the country I delight in
To the devil I would say, it's curse Americay
For in truth I've had enough of your hard fightin'

KUVA 49: PADDY'S LAMENT JA DRAMATIikka! KUVAAN TULI LOPULTA PALJON PIILOELEMENTTEJÄ, Koska siinä on sekä easter-egg tekstiä että morsekoodinpätkä. JA WINDOWSIN UUSI LOGO :P

The Foggy Dew

WORDS BY ~~CARSON~~ CHARLES O'NEILL; MUSIC TRADITIONAL;
ARR. BY BAND OF SHYSTERS

'Twas down the glen one Easter morn
To a city fair rode I
There armed lines of marching men
In squadrons passed me by
No fife did hum, no battle drum
Did sound it's dread tattoo
But the Angelus Bell o'er the Liffey's swell
Rang out o'er the foggy dew

Right proudly high over Dublin town
They hung out the flag o' war
'Twas better to die 'neath an Irish sky
Than at Suvla or Sud el Bar
And from the plains of Royal Meath
Strong men came hurrying through
While Britannia's huns
with their long range guns
Sailed in through the foggy dew

O' the night fell black and the rifles' crack
Made perfidious Albion reel
'Mid the leaden rail, seven tongues of flame
Did shine o'er the lines of steel
By each shining blade a prayer was said
That to Ireland Her sons be true
And when morning broke still the war flag shook
Out it's fold in the foggy dew

'Twas England bade our wild geese go
That small nations might be free
But their lonely graves are by Suvla's waves
Or the fringe of the grey North Sea.
Oh, had they died by Pearse's side
Or fought with Cathal Brugha
Their names we will keep where the Fenians sleep
'Neath the shroud of the foggy dew

But the bravest fell, and the requiem bell
Rang mournfully and clear
For those who died that Eastertide
In the springtime of the year
And the world did gaze in deep amaze
At those fearless men, but few
Who bore the fight that freedom's light
Might shine through the foggy dew

As back through the glen I rode again and my heart with grief was sore
For I parted then with valiant men whom I never see no more
But to and fro in my dreams I go and I'd kneel and pray for you
For slavery fled, oh, *Glorious Dead* when you fell in the Foggy Dew

Kuva 50: FOGGY DEWN KUVITUKSEN ELEMENTEISTÄ OLI LOPPUUN ASTI VAIKEA PÄÄTTÄÄ, MITKÄ PITÄÄ JA MITKÄ PISTÄÄ PIILON.

LOPULTA PÄÄDYIN MINIMALISTISEMPAAN VAIKUTELMAAN, TOSIN PALAUTIN YHDEN KIVIRÖYKKIÖN, VAIKKA NEKIN OLIN VÄLILLÄ

POISTANUT KUVASTA.

BAND OF SHYSTERS

CAST OF PLAYERS

SAMMY O'HARLEY
STYLES HIMSELF A
DRINKER WITH A
DRUMMING PROBLEM.

ÁCKE "FINGERS" O'RDIÓNNE

A WIZARD WITH A CONCERTINA IN HIS HANDS,
FINGERS HAS NEVER BEEN KNOWN TO SPIT INTO A
GLASS. HE ENJOYES CIGARS WITH HIS WHISKEY. JUST
BE CAREFULL HOW TALL A DRAM YE POUR HIM LEST
SOON IT'LL BE YOUR ACCORDION HE'S FINGERING,
LIKE AS NOT.

RONNIE-ANN IMUS
THE MOST RECENT RECRUIT
INTO THE LINE O' SHYSTERS.

DR. ANDY RAEROCK
"DR. HALESTONE, I PRESUME" MARKS HAD
EXCLAIMED UPON THEIR FIRST MEETING.

JIM "MARKS" GOWAN

THE WANDERING G, HE'S BEEN AROUND LONGER
THAN MOST. RECENTLY HIS GAUNT FIGURE HAS BEEN
MUCH IMPROVED BY RONNIE-ANN'S COOKING.

KUVA 51: CAST OF PLAYERS TULEE OLEMAAN PITKÄLTI TÄMÄNNÄKÖINEN. TEKSTIÄ SIIS PITÄISI TULLA LISÄÄ - OIKEASTAAN AINOAA VALMIS TEKSTI ON TÄSSÄ NÄHTÄVÄ ÁCKE "FINGERS" O'RDIÓNNEEN PÄTKÄ JA MUILLE PITÄISI TULLA JOTAIN SAMANHENKISTÄ. KUNHAN NE VAIN JOSKUS TÄSSÄ VALMISTUISIVAT...

Joe McDonnell

WORDS & MUSIC BY BRIAN WARFIELD;
ARR. BY BAND OF SHYSTERS

Oh, me name is Joe McDonnell
From Belfast town I came
That city I will never see again
For it's in the town of Belfast
I spent many happy days
I loved that town in oh, so many ways
For it's there I spent my childhood
And found for me a wife
I then set out to make for her a life
Oh, but all my young ambition
Met with bitterness and hate
I soon found myself inside a prison gate

Chorus:

And you dare to call me a terrorist
While you look down your gun
When I think of all the deeds that you have done
You have plundered many nations
Divided many lands
You have terrorized their people
You ruled with an iron hand
And you brought this reign of terror to my land

Through those many months internment
In the Maidstone and the Maze
I thought about my land throughout those days
Why my country was divided
Why I was now in jail
Imprisoned without crime or without trial
And though I love my country
I am not a bitter man
I've seen cruelty and injustice at first hand
And so one fateful morning
I shook bold freedom's hand
For right or wrong I'd try to free my land

Then one cold October's morning
Trapped in the lion's den
I found myself in prison once again
I was committed to the H-Blocks
For fourteen years or more
On "The Blanket" the conditions they were poor
Then a hunger strike we did commence
For the dignity of man
But it seemed to me that no one gave a damn
Oh, and now I am a saddened man
I've watched my comrades die
If only people cared or wondered why

Oh, may God shine on you, Bobby Sands
For the courage you have shown
May your glory and your fame be widely known
And Francis Hughes and Ray McCreesh
Who died unselfishly
And Patsy O'Hara, and the next in line is me
And those who lay behind me
May your courage be the same
And I pray to god my life was not in vain
And though sad and bitter was the year of 1981
All was not lost, but it's still there to be won

KUVA 52: JOE McDONNELL SAI LISÄKÄSITTELYÄ SEN VERRAN, ETTÄ LISÄSIN SIIHEN IHMISRIIVIN JA HIMMENSIN
YLÄOSASTA AURINGONLASKUN VÄRITYSTÄ. SELLIN SEINÄSSÄ ON MYÖS IHAN PIKKUPÄTRÄ EASTER-EGG TEKSTIÄ PILOSSA.

KUVA 53: WILD ROVER KUVITUS NÄYTTÄÄ NYT SILTÄ, MILTÄ SEN PITIKIN ALUN PERIN. PINTA-ALALTAAN MUUTOKSET/
LISÄYKSET OLIVAT PIENIÄ, MUTTA NE OLIVAT JUURI NE PUUTTUVAT, KAIVATUT YKSITYISKOHDAT.

Wild Rover

WORDS & MUSIC: TRADITIONAL;
ARR. BY BAND OF SISTERS

75

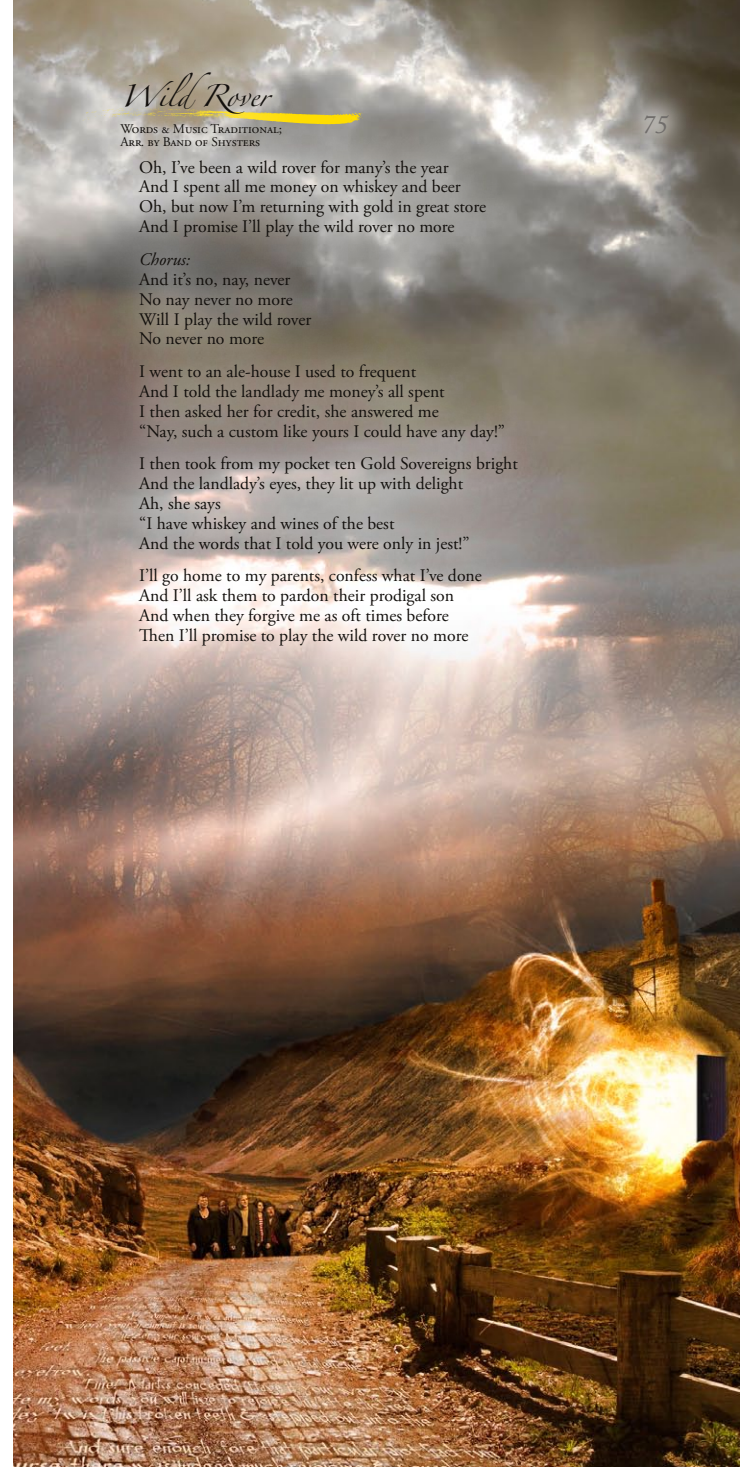
Oh, I've been a wild rover for many's the year
And I spent all me money on whiskey and beer
Oh, but now I'm returning with gold in great store
And I promise I'll play the wild rover no more

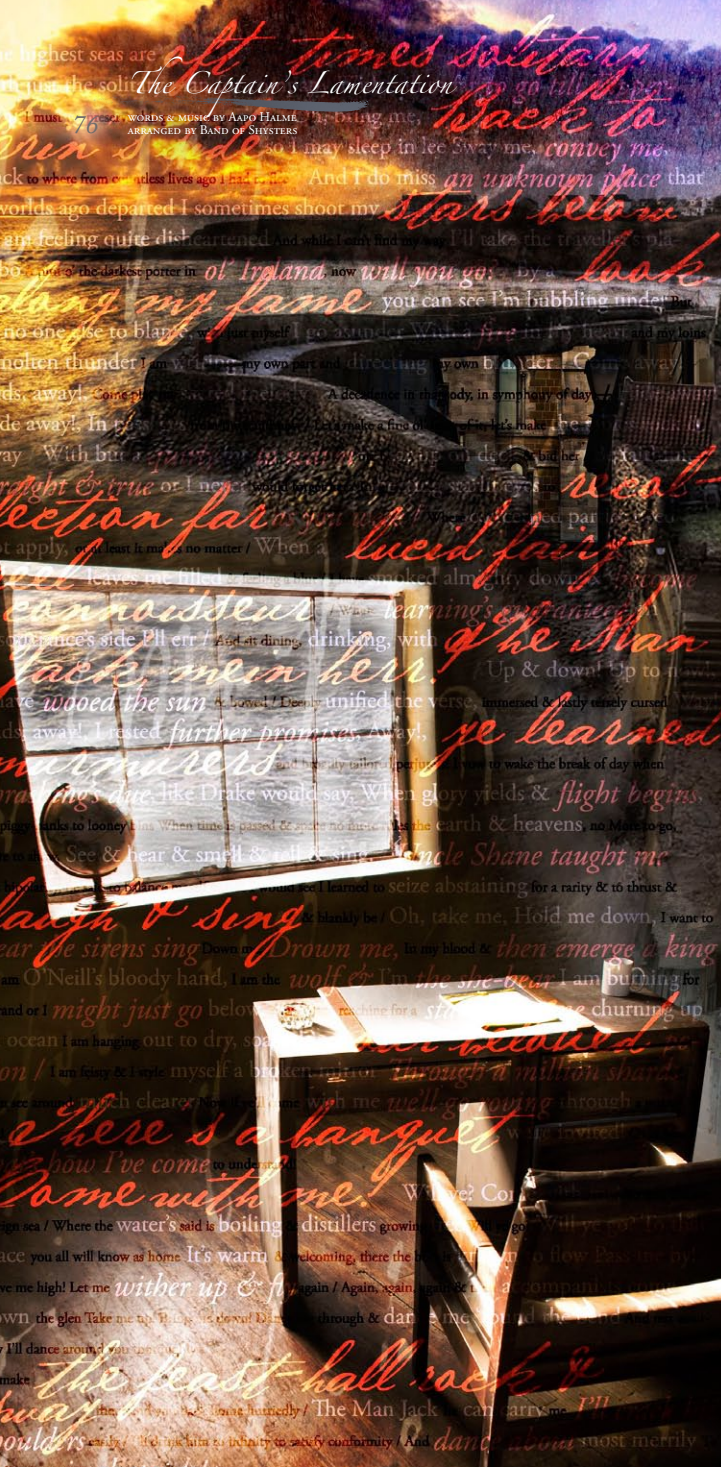
Chorus:
And it's no, nay, never
No nay never no more
Will I play the wild rover
No never no more

I went to an ale-house I used to frequent
And I told the landlady me money's all spent
I then asked her for credit, she answered me
"Nay, such a custom like yours I could have any day!"

I then took from my pocket ten Gold Sovereigns bright
And the landlady's eyes, they lit up with delight
Ah, she says
"I have whiskey and wines of the best
And the words that I told you were only in jest!"

I'll go home to my parents, confess what I've done
And I'll ask them to pardon their prodigal son
And when they forgive me as oft times before
Then I'll promise to play the wild rover no more

KUVA 54: THE CAPTAIN'S LAMENTATION: KOKEILIN TUOTANTOINFORMAATIOTEKSTIN ASETTELUA MULLAKIN TAVOIN, MUTTA SE TUNTUI EKSYVÄN HELPOSTI MUUHAN TEKSTIMASSAAN, JA AUKEAMA LIE TARPKEEKSI ERILAINEN JO NÄINKIN.

Thousands Are Sailing

WORDS & MUSIC BY PHIL CHEVRON
ARRANGED BY BAND OF STYLISTS

The island it is silent now
But the ghosts still haunt the waves
And the torch lights up a famished man
Who fortune could not save

Did you work upon the railroad
Did you rid the streets of crime
Were your dollars from the white house
Were they from the five and dime

Did the old songs taunt or cheer you
And did they still make you cry
Did you count the months and years
Or did your reardrops quickly dry

Ah, no, says he, 'twas not to be
On a coffin ship I came here
And I never even got so far
That they could change my name

Thousands are sailing
Across the western ocean
To a land of opportunity
That some of them will never see
Fortune prevailing
Across the western ocean
Their bellies full
Their spirits free
They'll break the chains of poverty
And they'll dance

In manhattan's desert twilight
In the death of afternoon
We stepped hand in hand on broadway
Like the first man on the moon

And "the blackbird" broke the silence
As you whistled it so sweet
And in brendan behan's footsteps
I danced up and down the street

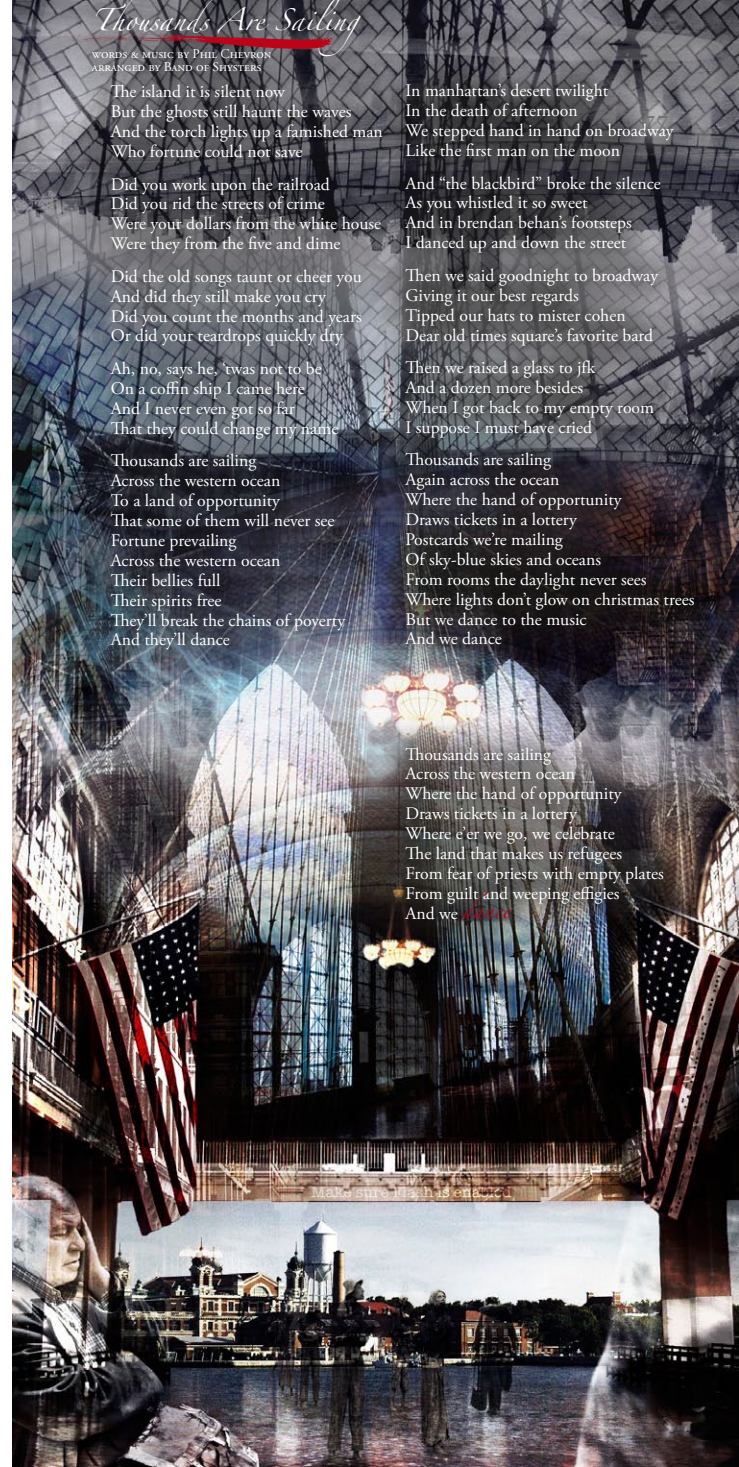
Then we said goodnight to broadway
Giving it our best regards
Tipped our hats to mister cohen
Dear old times square's favorite bard

Then we raised a glass to jfk
And a dozen more besides
When I got back to my empty room
I suppose I must have cried

Thousands are sailing
Again across the ocean
Where the hand of opportunity
Draws tickets in a lottery
Postcards we're mailing
Of sky-blue skies and oceans
From rooms the daylight never sees
Where lights don't glow on christmas trees
But we dance to the music
And we dance

Thousands are sailing
Across the western ocean
Where the hand of opportunity
Draws tickets in a lottery
Where e'er we go, we celebrate
The land that makes us refugees
From fear of priests with empty plates
From guilt and weeping effigies
And we dance

KUVA 55: THOUSANDS ARE SAILING KUVITUS KÄVI LÄPI LUKUISIA HIENOVARAISIA MUUTOKSIA. KUVAN YLÄOSA OLI VÄLILLÄ PALJON SUMUISEMPI JA VAALEAMPI, KUN KOITIN TEHDÄ SIITÄ SELLAISEN, ETTÄ MUSTA TEKSTI EROTTUISI SEN PÄÄLTÄ. MIKÄ LIE PÄÄHÄNPISTO SEKIN SITTEN OLI. LOPULTA TOTESIN, ETTEI TEKSTIN OLE MIKÄÄN PAKKO OLLA MUSTAA, KOSKA NEGATIIVI TOIMII YKSINKERTAISESTI NIIN PALJON PAREMMIN.

Kilkelly

WORDS & MUSIC ???
ARR. BY HALME

Kilkelly, Ireland, 18 and 60, my dear and loving son John
Your good friend the schoolmaster Pat McNamara's so good
As to write these words down.

Your brothers have all gone to find work in England,
The house is so empty and sad
The crop of potatoes is sorely infected,
A third to a half of them bad
And your sister Brigid and Patrick O'Donnell
Are going to be married in June.
Your mother says not to work on the railroad
And be sure to come on home soon.

Kilkelly, Ireland, 18 and 70, dear and loving son John
Hello to your Mrs and to your 4 children,
May they grow healthy and strong,
Michael has got in a wee bit of trouble,
I guess that he never will learn.
Because of the dampness there's no turf to speak of
And now we have nothing to burn,
And Brigid is happy, you named a child for her
And now she's got six of her own.
You say you found work, but you don't say
What kind or when you will be coming home.

Kilkelly, Ireland, 18 and 80, dear Michael and John, my sons
I'm sorry to give you the very sad news
That your dear old mother has gone.
We buried her down at the church in Kilkelly,
Your brothers and Brigid were there.
You don't have to worry, she died very quickly,
Remember her in your prayers.

And it's so good to hear that Michael's returning,
With money he's sure to buy land
For the crop has been poor and the people
Are selling at any price that they can.

Kilkelly, Ireland, 18 and 90, my dear and loving son John
I guess that I must be close on to eighty,
It's thirty years since you're gone.
Because of all of the money you send me,
I'm still living out on my own.
Michael has built himself a fine house
And Brigid's daughters have grown.
Thank you for sending your family picture,
They're lovely young women and men.
You say that you might even come for a visit
What joy to see you again.

Kilkelly, Ireland, 18 and 92, my dear brother John
I'm sorry that I didn't write sooner to tell you that father passed on.
He was living with Brigid, she says he was cheerful
And healthy right down to the end.
Ah, you should have seen him play with
The grandchildren of Pat McNamara, your friend.
And we buried him alongside of mother,
Down at the Kilkelly churchyard.
He was a strong and a feisty old man,
Considering his life was so hard.

And it's funny the way he kept talking about you,
He called for you in the end.
Oh, why don't you think about coming to visit,
We'd all LOVE TO SEE YOU AGAIN.

KUVA 56: KILKELLYN KUVITUS HIOUTUI VIELÄ JONKIN VERRAN, HIUKKASEN VIHREÄÄ YLEISVAIKUTELMAA

HARMAAMMAKSI JA RUSKEAMMAKSI. NÄLKÄKAUDEN MONUMENTTIPATSASKIN PÄÄSI KUVAAN TAKAISIN JA MIELESTÄNI SE LISÄÄ KUVAAN PALJON ERILAISIA VIVAhteITA JA MUUTTAA TUNNELMAA JOTENKIN... VAKAVAMMAKSI.

KUVA 57: DUBLIN HAUTAKIVINEEN NÄYTTÄÄ LOPULTA TÄLLAISelta. KAPPALEEN TEKSTI ON MERKITTÄVÄSTI MUITA LYHYEMPI, JOTEN SEN ASETTELUN KANSSA PYSTYI HIEMAN JO KIKKAILEMAANKIN. NELIVÄRIMUUNNOS HAALENSI KIRKKAITA PUNAISIA SÄVYJÄ HIEMAN, MUTTA HALLITUSTI TEHTY KÄÄNNÖS EI KUITENKAAN VIENYT NIILTÄ KAIKKEA TEHOA.

Dublin

WORDS, MUSIC & BY AARO HALME
ARRANGED BY BAND OF SHEYSTERS

I've heard tell about a city, sprawlin' pon the Liffey swell
No permit needed, no committee, in the town I'm gonna love so well
Oh, I am goin' to Dublin, I'm gonna raise some hell
Yes, I am goin' to Dublin, I bid ye all, farewell

Oh take me to Dublin city, bring me to the Temple's knees
Get me low-down and gritty, spread my three sheets to the Liffey's breeze
When I get to Dublin, it's going down
Oh, I'm going to Dublin, look out Dublin town!

Let's get a pipe now for the piper
and a cider for the driver
a cobbler for the cobbler
and this shot is for the gunner
a bailey's for the bailiff
get an ouzo for the boozer
and a porter for the porter
southern comfort for the traveler
get a stout for the round fellow
and some beers for the balladeers

They may be laughing at us out in Dublin, but we'll be laughing back
If they're skeptics at first we're gonna break them in and then we're gonna raise the crack
Oh, we're going to Dublin, we're gonna paint it red
Yes, we're going to Dublin, where the beer is liquid bread

Kuva 58: KANNET kokonaisuudessaan. Etukansi on siis oikeassa alakulmassa ja takakansi alhaalla keskellä. Kolme ylempää sivua taitetaan etupuolen kääntöpuoleksi ja kokonaisuus taitetaan kerien kokoon.

3.4. Tutoriaalit

Toinen suurempi oppinnäytetyöhöni kuuluva kokonaisuus levynkansien teon ohella on tutoriaalit. Teen kaksi tutoriaalia eli ohjeistusta, joiden avulla voi halutessaan tehdä samanlaiset kuvitukset, kuin mitä tein *Kilkely* ja *The Captain's Lamentation* kappaleisiin.

3.4.1. Mitä, miksi, miten?

Netti on pullollaan kuvankäsittelytutoriaaleja. Sen sijaan suomenkielisenä niitä on huomattavasti vähemmän tarjolla, ja kehittyneempiä tutoriaaleja ylipäänsä vain murto-osa. Tavoitteeni on luoda ohjeistuksia, jotka on suunnattu jo perustyökäluet hallitsevalle tekijälle. En siis aio opastaa aivan kädestä pitäen prosessin läpi, vaan pikemminkin näytän suuntaa ja vihjaan mitä työkaluja missäkin kannattaa käyttää.

Kuvankäsittelyohjelmat ovat luonnostaan niin monipuolisia, että saman asian voi tehdä useammalla eri tavalla, eikä mikään yksi tapa ole yleensä juurikaan parempi. On kiinni pikemminkin siitä, millä tavalla mieluiten työskentelee. Oma työskentelyni nojaa melko vähän automatiikkaan ja enemmän käsityöhön.

Olen monia töitä tehdessäni päätenyt siihen tulokseen, että tekisivätpä automaattiset toiminnot kuinka hyvää jälkeä tahansa, joutuu työhön kuitenkin käymään käsiksi ihan manuaalisesti ja vähintään säätämään jotain hienoja yksityiskohtia. En siten yleensä edes pyri automaattisilla toiminnoilla vielä haluamaani lopputulokseen, vaan käytän niitä kärkeiden välivaiheiden luomiseen, joista sitten käsipelillä näperrän lopullisen muodon/ilmeen/vaikutelman. Mielestäni – ainakin sillä tavalla miten itse työskentelen – kuvankäsittely on käsityötä, vaikka ei aivan samassa määrin kuin vaikkapa digitaalisten maalausten tekeminen.

Koska tiedän oman työskentelytapani olevan hiukkasen poikkeava, en siitäkään syystä halua tehdä ohjeistuksista liian pikkutarkkoja ja kädestä piteleviä. Voin kertoa miten itse olen jonkun asian tehnyt, mutta jätän kuitenkin ohjeistusta seuraavalle henkilölle muutkin reitit avoimiksi niin, että he saavat toimia tottumustensa mukaisesti.

Olen kokeillut lukuisia netistä löytyviä tutoriaaleja ja lukenut läpi vielä useampia. Usein minulla tulee niitä seurattessani sellainen olo, että sen sijaan, että

kerrotaan mitä nappia painaa missäkin, voisi vaan antaa yleisemmän ohjeen siitä, mitä seuraavaksi pitäisi tehdä, koska välillä sitten käy niin, että seuraa ohjetta sokeasti tietämättä, mihin tekemisellään varsinaisesti edes pyrkii. Uskoisin, että oppi menee paremmin perille, kun ensin esitetään, mitä pitää tehdä ja sitten tarvittaessa ohjeistetaan päämäärään pääsyä.

Kuvankäsittelytutoriaalini pitäisi olla sellainen, että kaikki tarpeelliset työvaiheet on jossain määrin esitetty, koska jos jää liian suuria aukkoja, ohjetta seurattessa eksyykin oikealta polulta tai tie saattaa hävitä kokonaan joltain pätkältä, jolloin joutuu arvailemaan oikeaa suuntaa. Täytyy siis hakea jonkinlaista kompromissia liian ylimalkaisuuden ja turhan pikkutarkkuuden väliltä. Jossain tilanteessa ehkä riittää lyhyt maininta ”tee tällainen”, ja toisessa kohtaa pitänee kehottaa käyttämään tiettyä työkalua tarkkaan määrättyllä tavalla. Oikea tasapaino näiden välillä löytyy vain testaamalla ohjeistusta, ja siten se on myös yksi tavoitteeni.

En vielä tiedä tarkalleen, miten ohjeistusta testautan, saatikka kenellä, mutta periaatteessa pyrin löytämään lähipiiristä ja kanssapiskelijoiden keskuudesta innokkaita kuvankäsittelijöitä, ja ainahan voi delegoida tällaisia asioita oppinnäytetyötä ohjaaville opettajille, jos ei muuta keksi.

Netissä olevat tutoriaalit ovat yleensä joko yhden yksittäisen tekniikan esitteleviä, tai sitten yleisemmin tekniikoita ja työnkulkua esitteleviä töitä, joiden alussa esitetään lopputulos, ja sitten kerrotaan miten tuohon tulokseen päästään. Suomenkielisiä tutoriaaleja en tosiaan löytänyt kovin paljoa. [Yksi sivusto](#) tuntui olevan niille omistettu, mutta vielä ehkä vähän alkutekijöissään (toistaiseksi sinne oli tuottanut sisältöä vasta yksi henkilö), ja tämän lisäksi löysin vain joitakin bloggeja. Blogien ohjeistukset tuntuivat painottuvan valokuvan retusointiin – silmien tai hiusten värin muuttamista ynnä muita sellaisia suhteellisen yksinkertaisia, yksittäisiä toimenpiteitä. Digitaalisen taiteen tekemisen ohjeistukset ovat asia erikseen; keskityin etsimään kuvankäsittelyyn liittyviä tutoriaaleja.

Kuvankäsittelytutoriaaleja on yleensä kahdenmuotoisia: joko teksti- ja kuvapohjaisia, tai opasvideoita. Oma kokemukseni on, että videot ovat muuten hyviä mutta niissä joutuu välillä kelaamaan samaa kohtaa monesti, joka on jossain määrin rasittavaa, ja niitä varten tarvitsee myös äänentoiston. Teksti- ja kuvapohjaisia ohjeistuksia voi seurata omaan tahtiin, mutta niissä jotkut asiat voivat olla vaikeaselkoisia, tai muuten tuntua siltä, että ne saisi helpommin näytettyä

lyhyessä videossa kuin selitettyä monen kuvan avulla.

Olen ajatellut että voisin tehdä yhdistelmän näistä kahdesta tutoriaalimuodosta, eli voisin käyttää ruudunkaappausvideoita apuna selventämään epäselviä kohtia, mutta ohjeistus olisi muuten tekstin ja kuvien muodossa. Teen kuitenkin ensin yhden täysin teksti- ja kuvapohjaisen ohjeistuksen, ja koetan siitä kerätä jo jotain palautetta.

3.4.2. *Tutoriaalien valmistelu*

Aloitin työskentelyn The Captain's Lamentationin kuvituksesta. Purin tekemäni kuvituksen eri vaiheet lähdekuvien mukaan ja jokaisen lähdekuvan edellyttämiin erillisiin työvaiheisiin. Näin sain jonkinlaisen rakenteen, jota voisin hyödyntää ohjeistusta kirjoittaessani.

Koska en alun perin kuvitusta tehdessäni ottanut ruudunkaappauskuvia, minun täytyi tehdä työ uudestaan. Otin ruudunkaappauskuvia niin, että niitä olisi varmasti enemmän kuin tarpeeksi. Kuvia kertyi satakunta ennen kuin työ oli valmis, mutta hommaan ei siltikään mennyt kovin paljon aikaa; saman työn tekeminen toistamiseen sujuu paljon nopeammin kuin ensimmäisellä kerralla. Muutamassa kohdassa jouduin konsultoimaan alkuperäistä kuvitusta, että sain vaikkapa sommiteltua elementit samalla tavalla, mutta ylipäänsä työnkulku oli selkeänä mielessä, joten tiesin melko hyvin mitä kaikkea ohjeistuksessa pitäisi mainita ja miten tarkkaan mitäkin kannattaisi selittää, ja siten mistä kaikesta kannattaisi myös ottaa ruudunkaappauskuvat.

Seuraavaksi kirjoitin ohjeistuksen aiemmin luomani rakenteen pohjalta. Sen jälkeen aloin koostaa kuvia ja tekstiä yhteen. Samalla kokeilin ruudunkaappausvideon tekemistä, mutta kotikoneellani ei käytännössä tuntunut riittävän tehokkaan ja laatuiseen videon sieppaamiseen, vaan käytännössä hiiren liike oli videossa nykivää ja siten koko video epäselvä. Päätin odottaa, että pääsisin kokeilemaan videon tekemistä omaani tehokkaammalla koneella.

3.4.3. *Tekstipohjainen ohjeistus*

Kokosin teksti- ja kuvapohjaisen ohjeistuksen InDesigniin. Normaalisti, kun tällainen ohjeistus julkaistaan netissä, ei sivun korkeutta ole rajoitettu, joten lyhyet tekstinpätkät ja kuvat asettuvat luonnollisesti vuorotellen allekkain. Kun

mietitään sivukohtaisesti, ei olekaan aivan niin yksinkertaista asettaa tekstiä ja kuvia niin että niiden yhteys säilyy loogisena. Esimerkiksi sivunvaihto kuvasarjan välissä voi olla jokseenkin hämmäntävää.

Kuvia on pinta-alaa ajatellen huomattavasti enemmän kuin tekstiä. Yhdenkin lyhyen tekstikappaleen selitys voi kattaa puolen tusinaa ruudunkaappauskuvaa. Siten taitosta tuli melkoisen avara ja ilmava. Koetin erotella ohjeistuksen niin, että kaikki yhteen tekstiin liittyvät kuvat löytyivät samalta sivulta, ja yhdelle sivulle laitoin oikeastaan vain yhden tai korkeintaan pari juttua. Sinänsä tein koko jutun enemmänkin testimielessä ja palautteen keräämistä varten. Jos päätyy tekemään ohjeistuksestaan kuva- ja tekstipohjaisen, se kannattaakin nimenomaan rakentaa verkkosivulle, jolloin ei tarvitse niinkään välittää sivunkorkeuden rajoituksista. Verkkosivun rakentaminen on kuitenkin jokseenkin työlästä, enkä sen takia lähtenyt suoraan toteuttamaan ohjeistusta niin.

3.4.4. *Kuvankäsittelytutoriaalın testaus*

Sen lisäksi että halusin palautetta ohjeistuksen sujuvuudesta, kysyin myös miltä ajatus videomuotoisesta opastuksesta vaikuttaisi. Pyysin kertomaan, jos jokin osio tuntui liian ylimalkaisesti ohjeistetulta tai päinvastoin turhan pikkutarkasti selitetyltä. Kehotin myös antamaan palautetta ihan vapaamuotoisesti, jos siltä tuntuu.

Lähetin muutamille henkilöille pienen saateviestin, joka sisälsi linkin, josta tutoriaalın tiedostot saisi ladattua. Tarjosin siis itse ohjeistuksen lisäksi erillisen tiedoston, jossa oli tekemäni tekstit. Käyttämäni lähdekuvat ja muut resurssit olivat linkitettyinä ohjeen alussa. Käyttöoikeussyistä lähdekuvia ei voinut laittaa suoraan samaan pakettiin mukaan, vaan niiden lataaminen vaatii itse kultakin rekisteröitymisen sivustoon ja lataamisen sieltä käsin.

Ehdin saada palautetta vain muutamalta henkilöltä, mutta onneksi kuitenkin ihan monipuolisesti kaiken kaikkiaan. Yleinen kanta oli, että teksti- ja kuvapohjainen tutoriaali on hyvä, koska sitä voi seurata nimenomaan omaan tahtiin eikä sitä tarvitse kelailla tai pysäytellä välissä. Nähtävästi en ollut selittänyt mitään liian tarkasti, vaan oli koettu positiiviseksi, että käytännön toteutus jätetään sillä tavalla avoimeksi, että kukin voi käyttää omaa harkintakykyään – kyseessä kun on kuitenkin hieman vaativampi tutoriaali, eikä sitä ole alunperinkään tarkoitettu aivan aloittelijan tehtäväksi.

Tutoriaalin loppupuolella tapahtuvaa tekstin lisäystä pidettiin hiukkasan epäselvänä, ja se oli omasta mielestänikin vaikea esittää pelkästään tekstin ja kuvien avulla, koska sillä tavalla ei saa välitettyä, mitä pitää milloinkin hiirellä klikkailla. Päätin tehdä tuosta asiasta videomuotoisen ohjeistuksen, ja lisätä sen muuten teksti- ja kuvapohjaiseen tutoriaaliin.

Tutoriaalin ohjetekstiä pitää myös hiukkasan hioa ja virtaviivaistaa, mutta varoa kuitenkin ottamasta liikaa pois. Kuten eräs tutoriaalia testannut ja palautetta antanut henkilö totesi, sanomatta jättäminen, kerronnan puuttuminen, on se, mikä saa jättämään tutoriaalin tekemisen kesken.

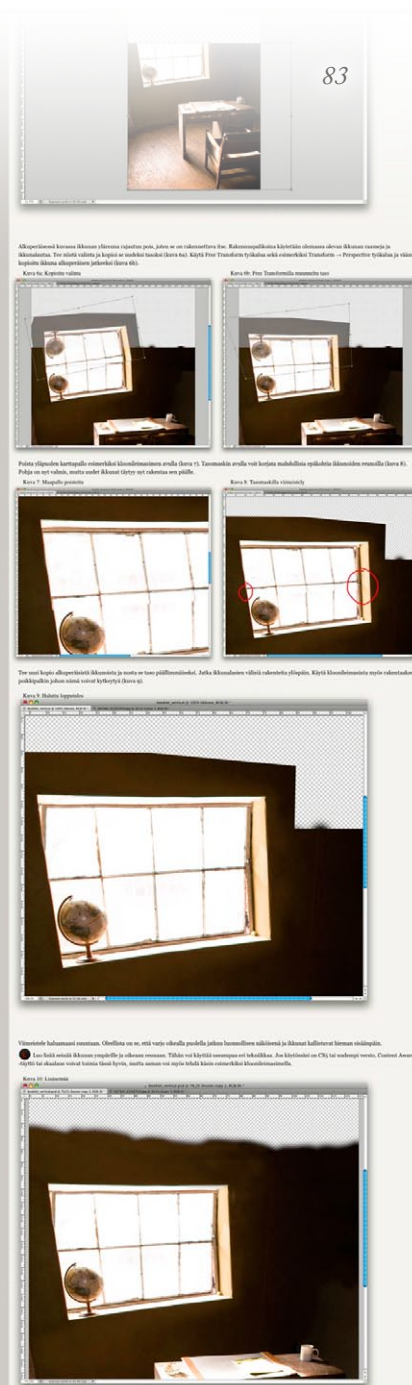
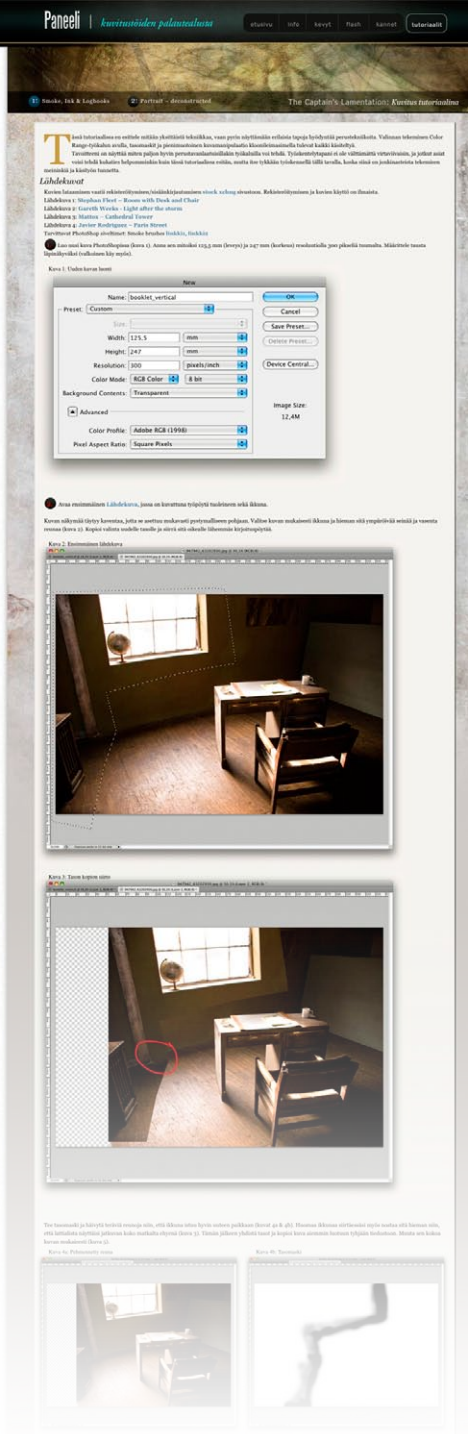
3.4.5. Lopulliseen muotoon

Lyhyen harkinnan jälkeen totesin, että Paneeli olisi oikein sopiva paikka tutoriaaleille, joten ryhdyin lisäämään sivuja niitä varten. Sivuston rakenteen päivityksen jälkeen pääsin sitten siirtämään tutoriaalia teksteineen ja kuvineen verkkomuotoon. Tavallaan tämä on helpompaa kuin taitto InDesignin kaltaisessa julkaisuohjelmassa, mutta toisaalta taas huomattavasti työläämpää.

Kuten aiemmin mainitsin, sivun rajat antavat ystävällisesti myöten korkeussuunnassa, joten pystysuunnassa taitosta ei juurikaan tarvitse välittää. Kuvat täytyy kuitenkin käsitellä oikeaan kokoon, ja sivulle lisäämisenkin vaatii muutakin kuin vain pari hiiren painallusta. Myönnettäköön tosin, että itse tykkään kirjoittaa kaiken koodin itse (käsin), enkä juurikaan käytä automatisointitoimintoja, joita ohjelma kyllä mahdollistaisi.

Dreamweaver ohjelmassa esimerkiksi kuvat saisi lisättyä klikkaamalla ”lisää kuva” -nappia, etsimällä kuvan ja painamalla OK. Mutta miksi tehdä asiat helposti, kun ne voi tehdä vaikeasti. Samaan lopputulokseen pääsee myös sillä, että kirjoittaa koodin itse. Loppujen lopuksi ei varmaan edes ole sen hitaampaa tehdä tätä käsin, varsinkin kun halusin laittaa erillisen kuvatekstin jokaiselle kuvalle, niin käsin tekemällä se oli jopa nopeampaa. Kun sivulle tuli yli neljäkymmentä kuvaa, loppua kohden se alkoi sujua jo rutiinilla.

Nyt kun sain ensimmäisen tutoriaalin valmiiksi, tiedän, etten käytännössä ehkä ehdi tehdä toista samanlaista. Ainakin minun täytyy

jotenkin koittaa yksinkertaistaa toista tutoriaalia, että ehtisin saada senkin valmiiksi ja lisättyä palautealustaan. Tein (lähinnä testin vuoksi) siitä parin minuutin ns. time-lapse eli intervallikuvausvideon, jossa kyhäsin kuvan uudestaan alusta lähtien. Jos en muuta ehdi tekemään, niin ainakin voin lisätä tuon videon Kilkellyn kuvituksen tutoriaalille omistetulle sivulle. On joka tapauksessa hyvinkin epätodennäköistä, että ehtisin testauttaa tätä jälkimmäistä ohjeistusta ja kerätä siitä palautetta.

3.4.6. *Hyvin se ehti!*

Jälkimmäinen tutoriaali... on nyt valmis. Mutta ennen kuin menen asioiden edelle, kerron kuitenkin hieman sen syntyprosessista.

Ensimmäisestä tutoriaalista saamani palaute osoitti, että olin ihan oikeilla jäljillä. Minulla oli kuitenkin sellainen hytini jossain aivojen perukoilla, että parempaakin jälkeä voisi saada aikaan. Kirjoitin ensimmäisen tutoriaalini selostuksen tavallaan irrallaan varsinaisesta tekemisestä, sen mukaan mitä muistelin ja kuvittelin joka vaiheessa oleelliseksi ohjeistaa. Jälkimmäisessä toimin hyvin eri tavalla: kirjoitin ohjeistusta vähän kerrallaan sitä mukaan, kun itse tein kuvaa ja napsin ruudunkaappauskuvia matkan varrelta.

Kuva täytyi siis tehdä jälleen uudelleen alusta asti, mutta yksinkertaisin työväihteitä esikäsittelemällä osan kuvista valmiiksi. Kuvapankin kuvia en pystynyt tarjoamaan esikäsiteltyinä käyttöoikeusrajoitusten takia, mutta itse ottamani sekä bändin kuvausessioissa otetut, Markus Aspegrenin kuvaamat pystyin. Virtaviivaistin ohjeistusta siis sillä tavalla, että osa kuvista oli valmiiksi syvättyjä ja jopa oikeaan kokoon muutettuja. Tutoriaalia ajatellen tämä poisti muutaman välivaiheen, eli käytännössä se selkeytti myös kokonaisuutta.

Tällä kertaa kuvituksen elementtien sommittelu oli huomattavasti hienovaraisempaa, enkä lopultakaan osunut aivan samanlaiseen asetelumalliin, kuin alun perin kuvitusta tehdessäni. Suurin piirtein kuitenkin. Lähemmäskin olisin voinut päästä, jos olisin ahkerammin konsultoinut alkuperäistä tiedostoa, selannut sen tasoja läpi ahkerasti ja vertaillut uutta tekelettä siihen alituisesti. Mutta eipä se ole niin justuinsa. Eihän?

Ajattelin, ettei tämä kuvitus edes tarjoaisi ohjeistuksen puolesta mitään erityisen mielenkiintoista. Sen tekeminen oli lähtökohtaisesti eri kuvaelementtien yhdistämistä tasomaskeja sörkkimällä. Huomasin kuitenkin, että eräs

mielenkiintoinen, itselleni jokseenkin ominainen tekniikka pääsee siinä hyvin esille: saman lähdekuvan yhdistäminen eri sekoitustiloilla ja runsailla tasomaskeilla. Tässä kuvituksessa kyseistä tekniikkaa käytetään kolmen tai neljän lähdekuvan kohdalla, ja tekemisen puolesta se on hyvin pitkälti käsityötä, minkä takia se ehkä onkin omalle työskentelylleni ominaista.

Ohjeistus siis muodostui kuviksi ja tekstiksi samalla, kun tein kuvituksen kertaalleen uusiksi. Sellainen omituisuus ohjeistukseen päätyi, että elementtien asetelua korjataan melko loppuvaiheessa, koska silloin vasta huomasin niiden olevan hiukan pielessä alkuperäiseen kuvitukseen nähden. Tämä johtui siitä, että kuvaelementit ovat kaikki sillä tavalla abstrakteja, että kiintopisteitä on vaikea hahmottaa ja/tai ohjeistaa. ”Asemoi kuva noinniinkunsuurinpiirtein siihen keskelle.” – ymmärrettävästi itsekkään ei onnistu aina asettamaan elementtiä aivan samalla tavalla. Kuitenkin lopulta tämä virheeksikin kutsuttava välivaihe pääsi myös mukaan ohjeistukseen. Virheen korjaaminen toisin olisikin edellyttänyt koko homman aloittamista alusta.

Timelapse eli intervallikuvausvideon tekeminen oli sinänsä hupia puuhaa, mutta ongelmia tuli vastaan siinä vaiheessa, kun se piti saada editoitavaksi (olisihan sen voinut julkaista sellaisenaankin mutta kun...). Jouduin tekemään videon vielä uusiksi eri codexia käyttäen, eli hieman eri tiedostomuotoon. Jälkimmäisellä yrittämällä lopputulos oli videotiedosto, jota käyttämäni ohjelmat suostuivat lukemaan (oikein) ja siten myös editoimaan.

Valmis video on kestoltaan kolmisen minuuttia. Se on kuvattu 2 ruutua sekunnissa, eli yksi ruutu puolen sekunnin välein, tosin en ole aivan varma, jaksoiko nuhapumpputietokoneeni aivan tuota tahtia laskea kuvia – kuitenkin jotain suurin piirtein sinne päin. Nokkelimmat varmaan jo laskivat, että kuvan tekemiseen meni tuolloin n. 40 minuuttia. Ensimmäisellä kerralla siihen meni tunteja, toisella ehkä puolisoitoista, ja kolmannella aika sitten vielä puoliintui. Sinänsä on hauskaa huomata, miten paljon nopeammin tällaisiakin asioita voi tehdä, kun vähän harjoittelee.

Lisäsin videon tutoriaalini alkuun pikku bonuksena. Se ei välttämättä auta kuvan tekemisessä, mutta viihdearvoa sillä on rutkasti. Muuten kasasin tekstit ja kuvat verkkosivumuotoon aivan samalla tavalla kuin ensimmäisessä tutoriaalissa. Tämäkin sujui hiukkasen nopeammin, kun muotoilut oli kaikki jo tehty edellisen yhteydessä. Jälkimmäisen tutoriaalini testaus sen sijaan ei tähän raporttiin ehdi, enkä edes yritä ängetä sitä tähän väliin jo muutenkin turhan kireällä aikataululla.

3.5. (itse)Kriittisyys on hyve!

ALLERGIAVAROITUS: seuraava osio voi sisältää jäämiä graafisen alan terminologiasta. Valmistettu päässä, jossa käsitellään myös teoriapitoisia ajatuksia.

Tässä raportin viimeisessä osiossa käyn kertaalleen vielä läpi kaiken, mitä olen prosessin myötä tehnyt, ja arvioin omaa tekemistäni kriittisellä otteella. Et sin vertailukohtia tekemilleni töille ja arvioin niitä kokonaisuuksina. Lisäksi tästä osiosta, jos mistään, löytyy jonkinlaisia päätelmiä ja pohdintaa siitä, mitä tässä nyt on tullut opittua, sekä jonkinlaista jatkosuunnitelmaa projektille.

Edetään vaikkapa kronologisesti: ensimmäinen aikaansaatu kokonaisuus oli Paneeli, palautteen keräämistä varten rakentamani verkkoalusta. Kirjoitin saateviestin (liite 3), jolla kutsuin parikymmentä henkilöä antamaan palautetta ensimmäisestä kymmenestä kuvitustyöstä. Palautetta tuli kaiken kaikkiaan kahdelta-toista henkilöltä, ensimmäisessä vaiheessa yhteensä n. 4700 sanaa. Varmasti siis enemmän, kuin mitä on kertynyt muuten koko opiskelun aikana. Päivitin Paneeliin kolmet luonnokset kahdesta uudesta kuvitustyöstä ja keräsin palautetta myös näistä, pääosin samoilta henkilöiltä kuin ensimmäisessä vaiheessa. Paneelin kautta tullut palaute auttoi viemään kuvitustöitä eteenpäin ja välttämään mahdollisia epäkohtia niissä. Ajattelin myös järjestää ”paras kuvitus”-äänestyksen Paneelissa, mutta se olisi sijoittunut levyn valmistumisen ajankohtaan, eikä se aikataulun viivästymisen takia siten toteutunut.

Uudet kuvitustyöt alkoivat syntyä ensimmäisen palautevaiheen jälkeen. Niiden lähtölaukausta siivitti myös bändin valokuvausessio, josta saatua materiaalia hyödynsin myös aiemmissa kuvituksissa alkaessani viimeistellä niitä saamani palautteen mukaisesti. Muutokset aiempiin kuvituksiin olivat suhteellisen pieniä, mutta kuitenkin merkittäviä. Uusien kuvitusten suunnan määritti pitkälti palaute, jonka avulla pyrin selvittämään jo varhaisilla luonnoksilla, millainen tunnelma ja yleisvaikutelma tuntuisivat sopivan parhaiten kuvitettavien kappaleiden herättämiin mielikuviin. Haastetta kuvitusprosessiin toi lisää mm. se, että kuunneltavana ei ollut bändin omia, levyille tulevia versioita kappaleista. Lisäksi pyrin alusta asti ilmentämään eniinkään omaa, subjektiivista näkemystä ja ilmaisuani, vaan jotain universaalimpaa vaikutelmaa niistä tunnelmista, joita halusin tuoda esille. Tässä mielessä kuvitustyöt ja niiden tekoprosessi on vähemmän taidetta ja

enemmän graafista viestintää.

Kahdesta uudesta tekemästani kuvitustyöstä koostin myös kuvankäsittely-tutoriaalit, joiden sisältämää ohjeistusta seuraamalla voi päästä samankaltaiseen lopputulokseen. Katsoin mallia ja etsin ohjeistusta tutoriaalien tekemiseen netistä, sekä koetin löytää muita suomenkielisiä tutoriaaleja. Mietin eri vaihtoehtoja tutoriaalien toteutustavoiksi, kunnes ennen pitkää päädyin hyvin yleiseen, tekstiin ja kuvaan pohjautuvaan ratkaisumalliin. Toinen mahdollinen toteutustapa olisi ollut ruudunkaappausvideo, jota hyödynsinkin pienessä määrin kummassakin tutoriaalissa.

Tiettyyn pisteeseen asti projekti tapahtui tiiviinä yhteistyönä asiakkaan kanssa. Asiakkaalta hain aina ensimmäisenä palautetta, ja monia korjauksia/ muokkauksia tein jo sen pohjalta, ennen palautteen keräämistä suuremmalta ryhmältä. Loppuvaiheessa kuitenkin aikataulumme alkoivat haarautua merkittävästi ja työskentely muuttui itsenäisemmäksi. Tutoriaaleja työstäessäni yhteistyö oli käytännössä jo katkolla uuden materiaalin toimitusta odotellessa. Levyn kannet kansilehtineen viimeistellään myöhemmin tänä keväänä, eli tämän yhteistyön tauon pitäisi loppua kuitenkin suhteellisen pian.

3.5.1. *Itsekehua*

Seuraavassa arvostelen omaa työskentelyä ja työni tuloksia. Käsittelem erikseen tutoriaalit, kuvitustyöt, asiakasyhteistyön yleisellä tasolla sekä palautealustan. Pyrin pitämään keskustelun yleisellä tasolla, mutta tutkailemaan asioita kuitenkin hieman pintaa syvemmltä.

3.5.1.1. HIENOJA TUTORIAALEJA

Virallisen itsearviointiosuuden voisni aloittaa kronologisesti käänteisessä järjestyksessä tutoriaaleista. Tekemiäni tutoriaaleja on sinänsä vaikeaa vertailla yleiseen tarjontaan, koska ne ensinnäkään eivät ohjeista vain yhtä selkeää tempua tai tekniikkaa ja toisaalta, koska ne ovat pituudeltaan jonkin verran pitkänpuoleisia. Kuitenkin jos kohta kohdalta tutkaillaan, vertaillaan ja arvostellaan, ovat ne mielestäni selkeitä, paikoitellen suhteellisen innovatiivisia ja sopivan haastavia tavoitellulle kohderyhmälle. Aloitteleva kuvankäsittelijä kaipaisi varmastikin tarkempaa ohjeistusta, mutta jonkin verran kokenempi käyttäjä voi oppia uusia

kikkoja ja käyttötapoja tutuille työkaluille. Ylipäänsä tutoriaalit esittelevät omaa työskentelytapaa varsin edustavasti.

Minun panokseni innovaatio & kehitystoimintaa ajatellen on nimenomaan tutoriaalien yhteydessä. Mitään uutta ja rajoja rikkovaa en varsinaisesti tehnyt – en koko projektin aikana – mutta eipä pyörää aina tarvitsekaan lähteä purkamaan osiksi ja jälleenrakentamaan. Laajuudeltaan vastaavia tutoriaaleja ei uskoakseni löydy suomenkielisenä muuta, eikä englanniksikaan kovin paksua pinkkaa. Sen sijaan etunsa on myös lyhyemmällä, rakenteeltaan selkeämmillä tutoriaaleilla, enkä niiden kanssa pysty suoraan sanoen kilpailemaan.

Opettavaisuutta ajatellen tekemäni tutoriaalit varmastikin kannattaisi jakaa muutama selkeästi erilliseen kokonaisuuteen, joista jokainen käsittelee lähinnä yhden uuden tekniikan tai tempun. Periaatteessa ohjeistus voisi myös sisältää tarkemmat selitykset aloittelijoita varten, jotka kokenempi käyttäjä voisi halutessaan sivuuttaa; tutoriaalit palvelisivat tällöin suurempaa yleisöä. Toisaalta yksi tärkeä seikka oli se, että tutoriaalini avulla pystyisi tekemään nimenomaan samantyyppiset kuvat, mitä tein kahtena viimeisenä kuvituksena. Mutta miksi juuri näistä kuvituksista? Valittavanahan olisi ollut kokonaiset 10 muutakin kuvitustyötä, joista olisi voinut hyvin löytyä parempaakin materiaalia tutoriaaleja ajatellen. Parempaa vastausta tähän minulla ei oikeastaan ole kuin ”Enpä tullut ajatelleeksi”. Suunnistin autopilotti päällä eteenpäin miettimättä asiaa sen tarkemmin.

Nyt jos asiaa miettii hiukan tarkemmin, järkevämpiä valintoja olisi voinut olla esimerkiksi Savonian’s Song kuvitus, jossa kasvojen yhdistäminen puunrunkoon oli melkoisen mielenkiintoinen prosessi. Joe McDonnell kuvitus on rakenteeltaan periaatteessa yhden ja saman tekniikan toistoa, mutta oiva esimerkki kyseisestä tekniikasta. Wild Roverin kuvituksessa olisi ohjeistukseen kuulunut ovesta pursuvan valonpurkauksen rakentaminen efektien ja siveltimien avulla sen lisäksi, että siinä on pitkälti samoja tekniikoita käytetty kuin Kilkellyn kuvituksessa. Mikään kuvituksista ei tosin olisi soveltunut kovinkaan tiiviiksi ja yksinkertaiseksi tutoriaaliksi, joten siinä mielessä ei ehkä ole niin paljon merkitystä sillä, mitkä lopulta valitsin.

Olen törmännyt netissä myös muutamiin pikemminkin työnkulkua yleisesti kuin yksittäisiä tekniikoita esitteleviin tutoriaaleihin. Näissä on vielä suurpiirteisempää selostusta työn etenemistä niin, että ne eivät vaikuta enää niinkään

ohjeistuksilta kuin raporteilta siitä, mitä on tehty. Yleisimmin tutoriaaleissa selitetään asiat hyvin tarkasti, kohta kohdalta ja klikkaus klikkaukselta. Mielestäni niitä on välillä raskasta seurata sen takia, mutta muistan itsekin kaivanneeni joskus sellaista kädestä pitelyä. Nyt työkalut ovat tutummat ja selkeämpi sekä samalla sallivampi kehotus riittää ohjeistamaan työvaiheita. En myöskään lainkaan väheksy sitä tekemisen vapautta, jonka väljempi ohjeistus sallii. Kuitenkin on pidettävä huolta siitä, että jokainen työvaihe on mainittu, vaikkei nimeäisikään tiettyä työkalua sen tekemiseen, ja siinä mielestäni onnistuivat.

Vähän tekstiä ja paljon kuvia, on yleensä toimiva ratkaisu. Joskus kuva ei kuitenkaan itsessään kerro, mitä on tehty – mitä on kahden kuvan välillä tapahtunut, ja silloin tekstiä soisi olevan mieluummin liikaa kuin liian vähän. Tähänkään sudenkuoppaan en mielestäni pudonnut, eli tekemäni tutoriaalit ovat kaikin puolin selkeitä ja sujuvia... mutta myös pitkiä. Ne ovat pitkiä ja monipolvisia esityksiä, joiden läpikäynti edellyttää lähes pohjatonta kärsivällisyyttä ja kiinnostusta.

Tutoriaalini voi aina jättää kesken, jos se ei tunnu tarpeeksi mielenkiintoiselta tai jos siinä tulee vastaan jonkinlaisia epäloogisuuksia tai jos se muuten vain takkuilee syystä tai toisesta. Verkkuuotoisissa ohjeistuksissa tuntuu erityisen turhautavalta, jos tulee jotain mutkia matkaan, koska niiden päivittäminen ja siten virheiden korjaus olisi niin vaivatonta, verrattuna vaikkapa opaskirjoihin painettuihin tutoriaaleihin. Mitä pidempi tutoriaali on, sen suurempi kynnys se on tehdä kokonaan, sen vaikeampi se on jaksaa alusta loppuun asti. Vaikka uuden oppiminen onkin tavoitteena, tutoriaalini tekeminen on myös sen raskaampaa, mitä enemmän siinä on uutta opeteltavaa, ja samalla jää vähemmän mieleen. En usko, että kovin moni jaksaa askarrella tekemiäni tutoriaaleja kokonaan alusta loppuun, tai siihen on ainakin melko suuri kynnys. Tässä mielessä tutoriaalit ovat pitkälti epäonnistuneita.

Hyvä tutoriaali tehdään niin päin, että ensin mietitään mitä halutaan opettaa, eikä niin kuin minä tein: ensin tehdään kuva ja sitten mietitään, mitä kaikkea sen tekemisestä voisi laittaa tutoriaalini muotoon. Ainakin ihanteellisessa tilanteessa toimittaisiin niin päin; käytäntö poikkeaa tästä kuitenkin jonkin verran, joten tutoriaalini onnistuneisuus riippuu periaatteesta siitä, mihin sitä verrataan. Löytämiini suomenkielisiin tutoriaaleihin verrattuna omissani on hyvää monipuolisuutta ja kehittyneempien teknikoiden valjastaminen, mutta heikkoja

nimenomaan pituus sekä niiden edellyttämä pitkäjänteisyys. Selkeyden puolesta ne eivät mielestäni häviä muille suomenkielisille tutoriaaleille, etenkin jos ottaa huomioon, ettei niitä ole suunnattu aivan aloittelijoille. Ulkomaiseen tarjontaan nähden ne voisivat olla huomattavasti selkeämpiä jaoteltuja, käytettyjen teknikoiden puolesta paremmin optimoituja ja kaiken kaikkiaan napakammin tiivistettyjä, helpommin pureskeltavia paketteja.

Täytyy kuitenkin huomioida myös se, että parhaat netistä löytyvät tutoriaalit on kirjoittanut harjaantuneet tekijät, jotka ovat tehneet kymmeniä ellei satoja tutoriaaleja. Minun kekoon kantamani korret, ensimmäiset kaksi raakilettä, eivät siis oletettavasti ole mitenkään niin ihmeellisiä. Ensi yritykseksi: hyvä! Annan itselleni arvosanan 8 ½.

3.5.1.2. VAIKUTTAVIA KUVITUSTÖITÄ

Sittenpä voisimme siirtyä kuvitusten puoleen pariin. Tavoitteeni oli tehdä kuvituksista sellaisia, että niistä mahdollisimman moni löytäisi ja osaisi tulkita niitä tunteita ja mielikuvia, mitä halusin tuoda esille. Opin paljon aiempien kuvitustöiden palautteesta, mutta täytyy myöntää että osan ehdin jo unohtaa, ennen kuin ryhdyin tekemään uusia. Voi argumentoida, että palaute olisi kuitenkin jättänyt jälkensä alitajuntaan ja sitä kautta vaikuttanut työskentelyyn merkittävästikin. Koska uusista kuvituksista en kuitenkaan kerännyt samalla tavalla palautetta kuin aiemmista, en voi varmaksi sanoa onnistuinko niissä niinkään hyvin kuin aiemmissa.

Oma subjektiivinen mielipiteeni on, että kuvitukset onnistuivat hyvin. Luonnoksista saatu palaute ohjasi selkeästi tiettyyn suuntaan, ja sen viitoittaman tien seuraaminen ei ollut vaikeaa. Pidän sitä kyllä ihan oikeutettunakin, että kuvitukset onnistuivat hyvin siihen nähden, että niiden tekeminen oli huomattavasti työläämpää, kuin aiempien kymmenen, joista en tehnyt erikseen luonnoksia tai kerännyt palautetta – kunnes ne olivat muutenkin pitkälti valmiit. Päässäni asuva pieni perfektionisti yleensä osoittelee epäkohtia vielä pitkään sen jälkeen, kun joku muu on todennut työn valmiiksi, mutta tekemiäni kuvitustöiden kohdalla sekin on visusti hiljaa. Mutisee ehkä vähän, mutta on kuitenkin päällisin puolin hiljaa.

Laulujen tekstien taitossa olisi voinut olla rohkeampi, modernimpi ja innovatiivisempi, mutta toisaalta kansilehti kokonaisuutena kaivannee jonkinlaisia kiinnostavampia, jotka järkkymättöminä tukevat ja helpottavat loppukäyttäjän

Dublin

WORDS: MUSIC: BY AINO HELME
ARRANGED BY BAND OF SISTERS

I've heard tell about a city, sprawlin' 'pon the Liffey swell
No permit needed, no committee, in the town I'm gonna love so well
Oh, I am goin' to Dublin, I'm gonna raise some hell
Yes, I am goin' to Dublin, I bid ye all, farewell!

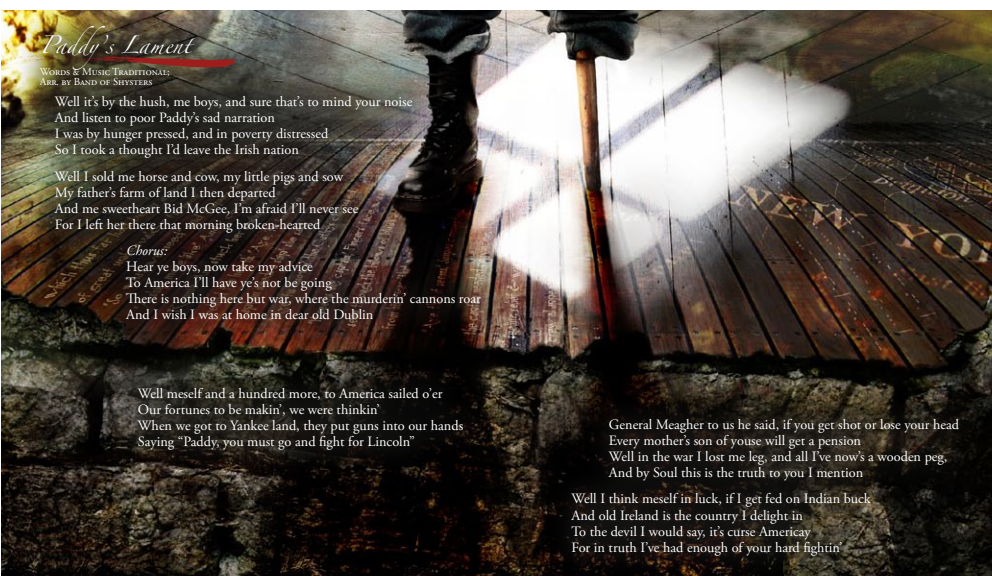
Oh take me to Dublin city, bring me to the Temple's knees
Get me low-down and gritty, spread my three sheets to the Liffey's breeze
When I get to Dublin, it's going down
Oh, I'm going to Dublin, look out Dublin town!

Let's get a pipe now for the piper
and a cider for the driver
a cobbler for the cobbler
and this shot is for the gunner
a bailey for the bailiff
get an ouzo for the boozer
and a porter for the porter
southern comfort for the traveler
get a stout for the round fellow
and some beers for the balladeers

They may be laughing at us out in Dublin, but we'll be laughing back
If they're skeptics at first we're gonna break them in and then we're gonna raise the crack,
Oh, we're going to Dublin, we're gonna paint it red
Yes, we're going to Dublin, where the beer is liquid bread

KUVA 61: PARI ERITYISEN ONNISTUNUTTA TEKSTIN TAITTOAJAKAISUA

matkaa levyn ja kansilehden läpi. Jos kaikki tekstit olisi tehnyt esimerkiksi samanhenkisesti, kuin The Captain's Lamentationin kohdalla, voisi kokonaisuus tuntua paljon huterammalta. Veikkaanpa, että silloin mentäisiin jo turhan pitkälle taiteen puolelle; nyt kuitenkin liikutaan vielä turvallisesti graafisen viestinnän suhteellisen rauhallisilla vesillä. Pidän kuitenkin tekstin yleisilmeestä ja valittujen fonttien välisestä ja visuaalisesta kontrastista. Fontit tuntuvat keskustelevan keskenään, vaikka niissä ei suoranaisesti ole mitään yhteistä muotokieltä tai ilmettä. Projektin aiemmassa vaiheessa, työharjoittelun aikana kokeilin hieman modernimpiakin tapoja taittaa tekstit, mutta silloin kokeilemani pohjan tummennus tekstin osalta (läpinäkyvä musta palkki tekstin alla) oli sinänsä näyttävä, selkeävä ja miellyttävä nykyaikainen, mutta olen kuitenkin sitä mieltä, ettei se tähän projektiin sovi (kuva seuraavalla sivulla). Säästän sen siis

Paddy's Lament

WORDS: MUSIC: TRADITIONAL
ARR. BY BAND OF SISTERS

Well it's by the hush, me boys, and sure that's to mind your nose
And listen to poor Paddy's sad narration
I was by hunger pressed, and in poverty distressed
So I took a thought I'd leave the Irish nation

Well I sold me horse and cow, my little pigs and sow
My father's farm of land I then departed
And me sweetheart Bid McGee, I'm afraid I'll never see
For I left her there that morning broken-hearted

Chorus:

Hear ye boys, now take my advice
To America I'll have ye's not be going
There is nothing here but war, where the murderin' cannons roar
And I wish I was at home in dear old Dublin

Well meself and a hundred more, to America sailed o'er
Our fortunes to be makin', we were thinkin'
When we got to Yankee land, they put guns into our hands
Saying "Paddy, you must go and fight for Lincoln"

General Meagher to us he said, if you get shot or lose your head
Every mother's son of youse will get a pension
Well in the war I lost me leg, and all I've now's a wooden peg,
And by Soul this is the truth to you I mention

Well I think meself in luck, if I get fed on Indian buck
And old Ireland is the country I delight in
To the devil I would say, it's curse America
For in truth I've had enough of your hard fightin'

jotain tulevaa projektia varten.

Muutama kansilehden sivu, sekä kannesta takakansi ja sisäsivut ovat vielä tekovaiheessa, ei niinkään kuvamateriaalin, vaan tekstien asettelun ja muotoilun suhteen. Näitä en vielä pääse käytännössä arvostelemaan. Sellaisia kuin ne nyt ovat, tuomio olisi lähinnä: keskeneräinen. Olisin toki voinut täyttää satunnaisia tekstilaatikoita lorem ipsumilla (ns. munkkilatinalla) tai jollain vastaavalla merkityksettömällä täytetekstillä ja siten tehdä mallitaitot puuttuvista sivuista, muttei tällainen toiminta missään vaiheessa ole oikeastaan tuntunut tarpeelliselta. Työstä se ei käytännössä olisi tehnyt yhtään sen valmiimpaa, eikä se minusta ole välttämätöntä tätä raporttiakaan ajatellen. Syyttää voi aikataulun viivästymistä, ja siihen taas syyllinen löytyy erinäisistä asioista, joista päällimmäiseksi nousee melko selkeästi bändin hidas organisoituminen ja bändiläisten kiireiset aikataulut. En tiedä, miten olisin voinut itse pönkittää aikataulua eteenpäin, koittaa pitää projektin deadlineista kiinni, joten lopulta harmittaa vain ylipäänsä se, ettei siinä – ketään syyttämättä siis – onnistuttu pysymään.

3.5.1.3. HUOJUMATONTA ASIAKASYHTEISTYÖTÄ

Asiakasprojekteissa joutuu tasapainoilemaan omien näkemystensä ja vanhan sanonnan ”asiakas on aina oikeassa” välillä. Graafisen viestinnän puitteissa välillä tulee tilanteita, joissa on aivan varma siitä, ettei asiakas ole oikeassa, että hänen näkemyksensä on turhan yksipuolinen tai harjaantumaton, ja ongelma on selittää se hänelle niin, ettei kenenkään tarvitse loukkaantua. Tämän projektin aikana tällaisia tilanteita ei suoranaisesti ilmennyt, mutta välillä koetin hienovaraisesti taivuttaa asiakkaan mielipidettä suuntaan tai toiseen, ja lopulta kumpaakin miellyttävät kompromissit kyllä löytyivät. Se pikkuseikka että asiakkaana on tuttu henkilö (lue: verisukulainen), ei varsinaisesti muuta tätä tilannetta sen helpommaksi tai vaikeammaksi: ristiriitatilanteita tulee väijäämättä vastaan, ja jotenkin ne on selvitettävä. Itse asiassa tutun asiakkaan kanssa on tavallaan vielä hiukkasen varovaisempi, perustelee mielipiteitään vielä tarkemmin ja näennäisesti objektiivisemmin, koska on tekemisissä tämän kanssa muutenkin kuin yhteistyön puitteissa.

Voisin perustella onnistumistani sillä, että onnistuin pitämään kiinni omista tavoitteistani ja näkemyksistäni, enkä juurikaan taipunut kompromisseihin, jotka olisivat verottaneet lopputulosta. Aiemmissa asiakasprojekteissa olen joskus

Fields of Athenry

By a lonely prison wall
I heard a young girl calling
Michael they are taking you away
For you stole Trevelyn's corn
So the young might see the morn.
Now a prison ship lies waiting in the bay.

Chorus:

Low lie the Fields of Athenry
Where once we watched the small free birds fly.
Our love was on the wing
we had dreams and songs to sing
It's so lonely 'round the Fields of Athenry.

By a lonely prison wall
I heard a young man calling
Nothing matters Mary when you're free,
Against the Famine and the Crown
I rebelled they ran me down
Now you must raise our child with dignity.

Chorus

By a lonely harbour wall
She watched the last star falling
As that prison ship sailed out against the sky
Sure she'll wait and hope and pray
For her love in Botany Bay
It's so lonely 'round the Fields of Athenry.

Chorus

KUVA 62: MUSTA PALKKI TEKSTIN ALLA SELKEYTTÄÄ JA HELPOTTAA LUKEMISTA, MUTTA ON TURHAN MODERNIN OLOINEN KUVAMAAILMAAN NÄHDEN

antanut enemmän periksi asiakkaalle, ja se on näkynyt myös lopputuloksissa. En sano, ettäkö se olisi johtanut suorastaan huonoihin tuloksiin, mutta aina kompromissi ei ole se paras ratkaisu, varsinkaan jos ratkaisu on sellainen, että suunnittelija antaa periksi enemmän kuin asiakas. Tämän projektin aikana sain työskennellä hyvin itsenäisesti ja minulla oli käytännössä vapaat kädet tehdä mitä lystäsin. Tarkistin kuitenkin aina välillä, että olimme asiakkaan kanssa samalla sivulla ihan siltä varalta, etten vahingossakaan tekisi turhaa työtä, joutuisi pakittamaan tai aloittamaan jotain kokonaan alusta. Niinpä matkan varrella ei tullut vastaan kuin pientä hämmennystä, ehkä ajoittaista turhautumista, ja paikoitellen keskustelua eri vaihtoehtoista, mutta muuten homma eteni kuin raiteilla.

3.5.1.4. HURMAAVA PALAUTEALUSTA

Olen hyvin tyytyväinen palautealustan yleisilmeeseen ja toiminnallisuuteen. Tekemäni flash-sovellus, jonka avulla kuvia pystyy zoomailemaan ja siten tarkastelemaan kuvia myös lähempää, oli ehdottomasti sen työn arvoinen, mikä siihen upposi. Ainakin jos itse ryhtyisin antamaan palautetta jossain vastaavassa projektissa, tutkisin kuvia oikein mielelläni hyvinkin tarkkaan pieniä yksityiskohtia etsien. Palautealustan eli Paneelin, kuten sen nimesin, päällimmäinen tehtävä oli mahdollistaa palautteen antaminen kuvitustöistä, ja siinä se toimi hyvin. Kukaan ei ainakaan valittanut sen toiminnallisuudesta mitään, ja palautetta se toimitti perille oikein mukavan määrän. Olisi kyllä ollut hienoa, mikäli omat palautteet olisivat jääneet näkyville niiden lähettämisen jälkeen, jolloin itse kukin olisi voinut palata

tutkailemaan niitä myöhemmin – samalla oltaisiin voitu välttyä tahattomilta tekstien häviämisltiltä, esimerkiksi ohjelma sulkeutuessa vahingossa (tai kaatuessa). Toivottavasti tällaisia tilanteita ei tullut kellään vastaan.

Paneelin rakennus oli hauskaa puuhaa, mutta ei niin hauskaa kuin palautteen vastaanottaminen sen välityksellä. Jostain syystä niin hyvää kuin huonoa palautetta luki pienen lapsen innolla. Intoa ehkä lisäsi se, että palaute saapui itse rakennetun järjestelmän välityksellä, jolloin tavallaan jokainen palauteviesti oli lisäksi osoitus siitä, että hieno palautealusta toimi juuri niin kuin sen pitikin.

Rakentaessani Paneelia pyrin suhteellisen näyttävään ulkoasuun, joka houkuttelisi tutkimaan sivustoa tarkemmin. Saateviestin tärkein tehtävä oli siis houkuttaa kurkkaamaan linkitettyä verkkosivua, ja sen tehtävä oli herättää mielenkiinto ja siten saada antamaan palautetta. Valitsemani ajankohta joulukuun puolivälistä eteenpäin tammikuun yhdeksänteen, oli periaatteessa oikein mainio palautteen keräämistä ajatellen, mutta asiasta olisi pitänyt muistuttaa kyllä kerran tai pari loman aikana, jotta palautteen deadline ei olisi tarvinut siirtää lopulta eteenpäin. Vaikka loman aikana onkin hyvin aikaa paneutua tällaisiin projekteihin, on silloin paljon muutakin tekemistä, ja siten on ihan ymmärrettävää, että joku satunnainen kuvitussivuston palautepyyntö pääsee unohtumaan. Karhuamalla vastauksia kuitenkin tuli, eikä totta puhuen tarvinnut kyllä kovin kummoisesti muristakaan.

Paneeli ajoi asiansa oikein hyvin. Tutoriaalitkin saivat siitä lisäksi kodin, joten sitä voi kehua myös monipuoliseksi. Jos pitää antaa moitteita, niin ulkoasu ei ole välttämättä ihan maailman omaperäisin tai ainakin se on kaukana innovatiivisesta, tosin tästä voi olla eri mieltä riippuen siitä, onko nähnyt tutoriaalia, jonka mukaan se on pitkälti suunniteltu. Mutta sitä vartenhan tutoriaalit ovat olemassa, että niitä voi juuri tällaisessa hyödyntää, eikä Paneeli kuitenkaan ole suora kopio, vaan pikemminkin vahvasti inspiroitunut hyvästä esimerkistä. Kuulostaako selettelyltä? Ainakin se minusta vähän tuntuu siltä. Mielelläni olisin keksinyt ihan omasta päästäni jonkun hienon, modernin, sävyttävän ja innovaatioillaan ura uurtavan web-layoutin, jonka pohjalle olisin palautealustani voinut rakentaa.

Aina ei kuitenkaan tule niitä kuningasideoita, ja muilta lainaaminen, varsinkin kun sen tekee taitavasti, on oikeastaan alan standardi. Uutta ei tarvitse keksiä niin kauan, kuin löytyy vielä hyviä ideoita, joista voi tehdä omannäköisenä version. Kuulostaako kyyniseltä? No sitä se varmaan vähän on, mutta toisaalta

sekin on ihan perusteltua. Nyt aletaan harhautua jo reippaasti sivupoluille, mutta kun kerran aloitin niin jatkan ajatuksen loppuun asti: innovaatiot on vaikeampi perustella, kuin tutut ja turvalliset konventionaaliset ratkaisut, ja minusta tuntuu – ja meille myös käytännössä tässä koulussa opetetaan – että perusteltavuus on aina valttia: mitä tahansa voi myydä asiakkaalle, kunhan sen perustelee tarpeeksi hyvin. Tässä ajattelumallissa ei ole muuta vikaa kuin se, että innovaatioille ei juurikaan jää tilaa. Uusien ja hienojen ideoiden kehitys on aina ylämäkeen kipuaamista, koska tottumuksista ei kaiketi haluta luopua; juuri kun on jotain opetellut, ei millään haluaisi alkaa opettella jotain uutta, joka sen korvaa.

Paneeli ei ole ulkoasultaan, toiminnallisuudeltaan tai oikeastaan edes sisältönsä puolesta innovatiivinen. Mutta, ja tämä on melko merkittävä pikkuseikka, se on toimiva, selkeä ja voisin väittää, että ihan kivan näköinen. Minulle se riittää. Jos tekisin portfoliota verkkoon, en missään nimessä suostuisi käyttämään Paneelia lähtökohtana, mutta eipä minun ollutkaan tarkoitus myydä osaamistani palautealustan kautta. Paneeli tekee sen, mitä sen on tarkoitus, ja tekee sen oikeastaan sujuvasti, selkeästi ja mielenkiinnon ylläpitäen. Voi suorastaan sanoa, että se tekee sen hyvin.

Mitenkäs muuten Paneelin olisi voinut toteuttaa? Blogi olisi ollut helppo, nopea ja selkeä ratkaisu. Se olisi mahdollistanut reaaliaikaisen ja interaktiivisen keskustelun kuvitustöistä, nimellä tai nimettömänä, ja siten kannustanut keskustelemaan. Uskon kuitenkin, että tällainen avoin keskustelu olisi voinut viedä terän kunkin omalta henkilökohtaiselta mielipiteeltä, tasoittaa ja yhdenmukaistaa ajatuksia ja kenties jopa hukuttaa hajäänet. Harkitsin kyllä tätäkin vaihtoehtoa, mutta minusta oli kuitenkin melko selvää, että suljettu palaute, jonka voi halutessaan jopa jättää nimettömänä, tuottaisi rehellisempiä ja mahdollisesti myös useampia vastauksia. Kyse on kuitenkin subjektiivisista mielipiteistä, joten halusin että mikään ei pääse värittämään niitä.

3.5.2. Heijastuksia

Seuraavassa osiossa rinnastan projektin tuotoksia muihin (jollain tavalla) vastaaviin, ja arvioin onnistumistani siltä kantilta. Käsittelen kannen ja kansilehden omana kokonaisuutenaan, verraten sitä joihinkin valittuihin, omasta levyhylystä löytyviin nimikkeisiin. Pohdin levyä kokonaisuutena kansineen ja sitä, millainen

THE POGUES

If I Should Fall From Grace With God

KUVA 63: THE POGUES LEVYNKANSIA

on matka levyn alusta loppuun kansilehden sivuja pitkin. Esitän myös kysymyksen: mikä oikeuttaa kuusisivuisen digipakin, vaikka nelisivuinen riittäisi mainiosti?

Oimesta levyhylyllä minulta löytyy jonkin verran irlantilaista punkkia, kelttirokkia, tai miksi sitä sitten haluaakaan kutsua. Band of Shystersin oman esikoislevytyksen (aiempi single) lisäksi löytyy Flogging Molly yhtyeen *within a mile from home* levy, sekä The Poguesin *Rum Sodomy & the Lash* ja *If I Should Fall From Grace With God* levyt. Kerron ensin näistä hieman, ennen kuin vertaan tämän projektin tuotoksia niihin.

The Pogues on siitä omintakeinen yhtye, että heidän musiikissaan hehkuu niin irlantilainen kansanperimä, kuin brittilästä lähtenyt vahvasti punkkia henkivä asenne. Yhtyeen solisti Shane McGowan on kuuluisa mm. siitä, että on esiintynyt usein humaltuneena, joka on korostanut entistä enemmän epäselvää lausumista, joka on myös melko ilmeistä, kun levyjä kuuntelee. Hänen nerokkuutensa kuitenkin näkyy selkeästi paperilla. Tekstit ovat monipuolisia, sisältävät rutkasti viittauksia niin historiallisiin tapahtumiin kuin päivänpoliittisiin aiheisiin, ja asennetta löytyy roppakaupalla. Musiikillisesti meno on mielenkiintoista, johtuen tarttuvasta poljennosta ja jännittävästä soitinvalinnoista. Irlantilaisen kansanmusiikin parissa tapaa tulla vastaan kaikkia omituisenkuuloisia soittimia, kuten bodhraneja, bouzoukeja, tinapillejä ja sitten myös hiukkasen arkisempia, mutta rokkibändissä silti tavattomia soittimia, kuten viulu tai haitari. Niin ja myös banjo, ei sovi unohtaa banjoa. Lyhyesti sanottuna levyjen meininki on pääosin railakasta ja hyvin eläväistä, eikä missään nimessä kliinistä – nimenomaan pikemminkin räkäistä ja rosoista, kuin puhdasta ja laskelmoitua.

Jälkimmäisen levyn (*If I Should Fall...*) kannet ovat melkoisen mitäänsanomattomat. Minunkin ostopäätökseeni vaikutti kenties huomattavasti enemmän kappaleista takakannessa, kuin kannet itsessään; levytä kuitenkin löytyy sellaisia suurta suosiotakin keränneitä helmiä kuin ”*Fairytale of New York*”, joka on monille tuttu, vaikkei täysin tiedostaisikaan, että se on juuri The Poguesin kappale. *Rum & Sodomy* -levyn kannet sen sijaan ovat hyvin mielenkiintoiset, erityisesti vinylikoossa. Se perustuu ranskalaisen maalarin Théodore Géricault teokseen *Le Radeau de la Méduse*, jota on muokattu niin, että kuvan hahmojen kasvat on korvattu yhtyeen jäsenten kasvoilla. Kansilehden (muistaakseni alkuperäisessä

vinyylitekotelossa takakannen) muussakin ilmeessä on haettu vanhemman ajan henkeä, pukemalla yhteen jäsenet merenkäyntitamineisiin valokuvauksia varten. Silmälappukin löytyy, ja jopa amiraalinhattuja. Merenkäynti on muutenkin kantava teema levyllä, vaikka se ei aivan muodostakaan selkeää kaarta, jota teemalevyttä edellytetään.

Flogging Molly on amerikkalainen yhtye, jolla on kuitenkin juuret Irlannissa ja irlantilaisessa kansanmusiikissa. *Within a mile of home* on heidän levyjään ajatellen melko tyypillinen. Ensimmäisten levyjen uho on hiukkasen jo hiipunut tähän kolmanteen levyyn mennessä, punk-asette vähän vähentynyt ja levy kokonaisuudessaan hieman rauhallisempi. Kansien perusteella ei tietäisi, että kyseessä on ns. irkkupunk bändi, vaan ne henkivät pikemminkin erämaan rauhaa ja jotain hyvin amerikkalaista. Kansilehdessä ruskealla pohjalla olevaa hieman

tummempaa ruskeaa neliapilaa lukuunottamatta, tyypillisestä pirteästä vihreästä väristä ja kelttiläisestä ornamenttikasta ollaan päästy eroon – itse kyllä pidän tätä hyvänä asiana, koska niitä vihreitä kelttiristikantaisia levyjä on pilvin pimein, varsinkin irlantilaisen levykaupan hyllyssä. Flogging Molly ei siis koita markkinoida itseään irlantilaisena yhtyeenä, vaan muuten omana itsenään ja itsensä näköisellä painomateriaalilla.

Band of Shysters, kuten olen kaikki kirjoittamani raportit mukaan lukien yhteensä aika monesti jo todennut, on pääosin kuopiolainen savolais-irlantilaista folkpunkia soittava kahdeksanhenkinen yhtye. Heillä on keikkaseteissään mukana pääosin omia sovituksia irlantilaisesta kansanmusiikista, ja sen lisäksi lainakappaleita mm. juuri The Poguesilta ja Flogging Mollyltä, joskin jälkimmäiseltä nykyään jo vähän jos ollenkaan. Levyllä tulevista kappaleista kolme on yhtyeen omia, yksi heidän oma englanninkielinen käännöksensä, yksi lainassa The Poguesilta, yksi Wolfe Tones yhtyeeltä ja loput käytännössä kansanlauluja tai sellaisiksi mielletäviä teoksia. Kaikki kuitenkin suodattuvat bändin oman sovituskoneiston läpi, joten tutummatkin kappaleet saavat uutta henkeä.

Band of Shystersin musiikki on siis melkoisen omalaatuista. Muita irlantilaista musiikkia soittavia yhtyeitä löytyy kyllä kotimaastakin muutamia (maailmanlaajuisesti ilmiö on itse asiassa melko laajalle levinnyt), mutta sanoisin ettei löydy yhtäkään muuta kokoonpanoa, joka olisi musiikillisesti yhtä pätevä, jonka musiikki olisi yhtä monipuolista, tai meininki liveinä yhtä mukaansatempaavaa. Jos tämä heidän esikoispitkäsoittonsa myy, se voi aloittaa melkoisen buumin kotimaassa, enkä sano tätä vain koska olen sidoksissa levyn tekemiseen, vaan uskon vakaasti, että näin on. Tai ainakin voi olla.

Kansineen *It's a Long Way To Tipperary If You Wanna Rock 'n Roll* (tiedän, että levyn nimi on pitkä, asiasta on keskusteltu asiakkaan kanssa) havittelee jonkinlaista mielikuvitusmatkaa aiempaan aikakauteen. Matka alkaa jo kansista, mutta käynnistyy kunnolla vasta kun levy laitetaan soittimeen ja kansilehti otetaan käsittelyyn. Tämä on siis kaikki kuvitelmaa tässä vaiheessa (koska levyhän ei tosiaan ole vielä valmis), mutta sen ei pitäisi estää teitä heittäytymästä virran vietäviksi! Savonian's Songin aloittava haitarimelodia on hyvin kotoisan tuntuisen ja levollinen, mutta myös enteilevä. Kuvituksessa olevan puisten kasvojen pilke silmäkulmassa heijastaa sitä tunnetta, että jotain on tapahtumassa... hetkenä

FLOGGING MOLLY

within a mile of home

minä hyvänsä. Kuvituksesta myös alkaa aiemmin mainitsemani lokikirja-teema, puunrunkoon kirjoitetun tekstin muodossa, joka toivottaa tervetulleeksi matkalle ja antaa muutamia neuvoja, joiden avulla matkasta voi ensinnäkin selviytyä, ja toiseksi nauttia. Siitä se matka alkaa.

Muitakin teemoja löytyy, mutta matkustaminen ja koti-ikävä kantavat koko levyn läpi. Lokikirja-teeman erinäiset ilmentymät vielä vahvistavat tätä teemaa, ja auttavat sitomaan kansilehden yhteen kokonaisuutena. Sinänsä yksittäiset aukeamat eivät ole toisiinsa juurikaan sidottuja. Kuva- ja värimaailma muuttuu sivua käännettäessä paljonkin, ja kuvituksia on tarkoituksin tulkittu yksittäisinä kokonaisuuksina pikemmin kuin jatkuvana tarinana. Mielestäni ne kuitenkin muodostavat jonkinlaisen mielikuvitusmatkan. Tie kiemurtelee erilaisten maisemien poikki ja matkan varrella tavataan jos jonkinlaista kulkijaa ja nähdään monenlaiset tapahtumat, mutta samaa tietä seurataan siitä huolimatta.

Kuvituksissa voi helposti kuvitella havaitsevana jonkinlaista liikehdintää. Itse kuvittelen Irish Roverin kaksikymmentäseitsemänmastaisen laivan lipuvan hitaasti esille saaren takaa, The Girl From The Northin hahmojen tanssivan musiikin tahdissa, Paddy's Lamentin taustan räjähtelevän tykinlaukausten säestämänä, ja Kilkellyn kuvituksessa kuvattavana olevan perheen hengittävän ulos hetkenä minä hyvänsä, kun kuva on valotettu. Minusta kansilehti on valloittava, ja kansi on mukava aperitiivi, tai houkutteleva kääre paketin ympärillä.

Kannen kuvamaailma luo pohjan matkustamisen teemalle ja vihjaa vähän kansanmusiikin juurten vahvasta, lähes dominoivasta läsnäolosta. Yleisvaikutelma takia levyn voisi ajatella kuuluvan myös metallimusiikkihyllyyn, mutta yhtyeen nimi ja logo kuitenkin selkeyttävät viestiä ja ohjaavat tulkintaa oikeaan suuntaan, ja kannen selkämukseen painettu levyn nimi myöskin vahvistaa tätä ajatusta, tosin se on itsessään hiukkasen hämmentävä ja harhaanjohtava. Tämäkään levy ei siis hehku pirteää vihreää, jota stereotyyppiseltä irlantilaisesta kansanmusiikkilevyltä odotetaan, mutta juuret ovat vähemmän peitossa kuin esimerkiksi Flogging Mollyn aiemmin mainitun levyn kansissa. Kaiken kaikkiaan kansi, kansilehti ja varsinaisen levyn sisältö lomittuvat tiiviisti keskenään niin sisällön kuin kantavien teemojen ja tunnelmien osalta. Paketin viesti on kokonaisvaltainen ja kattaa kaikki aistit... ehkä hajua lukuunottamatta – toivottavasti!

3.5.2.1. VALOISA TULEVAISUUS

Bändi on aiemmin painattanut t-paitoja keikoilla myyntiä varten, ja tuolloin tuotetun erän myytyä loppuun, on ollut puhetta painattaa uusia, tällä kertaa nelivärisinä yksivärisen sijaan. Muutakin oheistuotetta olisi mahdollista suunnitella: kansilehden kaksitoista kuvitustyötä kääntyisivät mutkattomasti vaikkapa pöytäkalenteriksi, osasta voisi tehdä postikortteja, ja periaatteessa niitä voisi painattaa hiukan suuremmassakin koossa ja myydä printteinä. Pahvisten lasinalusten painatusta on jo aikaa sitten mietitty yhtenä mahdollisuutena, ja kynnyskysymykseksi on tullut lähinnä bändin hyvin rajalliset resurssit. Bändin verkkosivuilla on alusta asti ollut kauppa-sivu odottamassa käyttöönottoa. Alun perin sen on ajateltu auttavan lähinnä tulevan levyn myyntiä, mutta minä en aikanaan keksi syytä sille, ettei sitä voisi hyödyntää laajemminkin.

Paljon riippuu siitä, miten hyvin levy alkaa liikkua hyllyistä kassoille. En missään nimessä epäile hetkeäkään, etteikö bändin oheistuotteiden parissa olisi minullekin vielä jatkossa hommia. Lähinnä jää nähtäväksi, miten paljon hommia voisi olla. Levyn markkinointiin ei ainakaan toistaiseksi ole muuta, mitä hyödyntää, kuin sosiaalisen median koneisto. Julkaisuajankohdan tienoolle osuvat live-keikatkin varmaan auttaisivat jo paljon, mutta niiden sopiminen on kaiketi yleensä lähes mahdotonta, jos ottaa huomioon bändiläisten kiireiset aikataulut. Parin viikon takaisena Pyhän Patrickin päivänä bändi kävi heittämassä keikan Tampereella, joskin lavalle noussut kokoonpano oli kaukana tavallisesta. Yksi jos toinenkin bändiläisistä ilmoitti melko viime tingassa, ettei pääsekään keikalle, ja niin lavalla nähtiin pieni armeija lainamusikoita – ehkä laatu korvattiin määrällä. Meno oli kuulemani mukaan hyvää, mutta tilanne ehkä kertoo jotain siitä, millaista bändin organisointi paikasta toiseen sovittuina ajankohtina välillä on.

Nyt edetään vielä kuitenkin päivä kerrallaan. Levylle tuleva materiaali lähentelee valmista, mutta vielä ei olla ihan perillä. Levyn lähdettyä painoon, voi sitten alkaa puimaan kaikkia oheisideoita, kuten sen markkinointia ja satunnaista myytävää sälää. Veikkaan kylläkin, että menee hyvä tovi ennen kuin levyjä menee kaupaksi edes sen verran, että tuotantokustannukset saadaan katettua, ja lisäpääomaa alkaa kertyä vasta sen jälkeisestä myynnistä. Vasta sitten voidaan alkaa harkita oheistuotteiden valmistusta, joten katsotaan nyt ensin miten se levy saataisiin ulos.

3.5.3. *Se suuri kysymys*

Nyt kuitenkin se kaikkia askarruttava kysymys: miksi kuusisivuinen digipak kansi? Lyhyesti voisin vastata vaan ”Miksi ei?” mutta kenties kysymys ansaitsee hieman enemmän pohdintaa. Normaalisti siis yhden levyn sisältävä digipak kansi ei tarvitse kuin neljä sivua, joista jompaankumpaan sisäsivuun liimataan ns. levykelkka, johon levy napsahtaa kiltisti kiinni. Kansilehdelle voidaan joko tehdä tasku tai lovi, tai sitten sen voi sujauttaa kannen sisään. Kuusisivuisissa digipakeissa on yleensä kaksi levykelkkaa, mikä selittää tarpeen lisäsivuille.

Suunnitellakseni kannen kuvitusta, tein siitä kuusisivuisen digipakin lähinnä kunnianhimoisena päähänpistona. Toki keskustelimme asiasta asiakkaan kanssa, ja ajatus miellytti meitä kumpaakin, mutta periaatteessahan kaksi ylimääräistä sivua ovat kannessa turhat. Voi olla, että jossain vaiheessa oli mielessä jonkinlainen kuvitelma mahdollisesta bonuslevystä, mutta tuskin se on ollut niin dominoiva harhaluulo, että se olisi millään tavalla vaikuttanut päätöksentekoprosessiin.

Hieman lavennettu vastaus kysymykseen voisi siis olla, että kuusisivuinen kansi tarjoaa ostajalle enemmän; koska levy on muutakin kuin auditiivinen tuote, ei haittaa lainkaan että kannessa on enemmän tutkimista ja hypistelemistä. Itse siis tosiaan uskon ja olen vankasti sitä mieltä, että levy on muutakin kuin sisältämä musiikki. Levyn omistaminen, vaikka sen ostaisikin vain laittaakseen tietokoneelle tiedostoiksi, on jotenkin erityistä. Minulle on tärkeää omistaa tietyt levyt, ja haluan omistaa ne nimenomaan konkreettisina, hyllyn täyttävinä tuotteina, enkä pelkästään ykkösinä ja nollina, riippumatta siitä miten helppo nuo samat ykköset ja nollat olisi ladata uudelleen niiden hävitessä tai tuhoutuessa. Minun käsitykseni siitä, mitä musiikin ostaminen on prosessina, ja mitä sen omistamiseen kytkeytyy ajatuksen tasolla, ovat siis kukaties väärittäneet valintaani päätyessäni tekemään kansista suurieleistä, kuusisivuista digipakia.

Toinen perustelu, joka tosin on ehkä vieläkin huterammalla pohjalla voisi olla seuraava: 28-sivuinen kansilehti ansaitsee kuusisivuisen kannen. Ai että miksikö? No en nyt ole aivan varma, mutta ehkä se tasapainottaa kokonaisuutta jollain tavalla. Jos ajatellaan että kansilehti on kannen sisältö, eikä sen jatke, niin tokihan pakkauksen pitää heijastaa sen sisältöä laadullisesti ja herättää samankaltaisia mielikuvia. 28-sivuinen kansilehti on poikkeavan runsas ja monipuolinen. Tässä tapauksessa se on erityisen immersivinen, joten on täysin perusteltua, että

samaan on panostettu myös kannessa, eli sen pakkauksessa. Tokihan kansi on tehty ennen kuin kansilehdestä oli tiedossa juurikaan mitään, puhumattakaan siitä, että olisi tiedetty sen tulevan sisältämään 28 sivua kuvituksia (24 jos tarkkoja ollaan). Niin ja sehän on kuitenkin enemmänkin jatke kannelle, kuin varsinainen paketin sisältö. Näin asiaa kuitenkin voisin perustella, jos koittaisin myydä omaa näkökantani jollekin.

Lopullinen vastaukseni on kuitenkin supistettu versio lavennetusta... se siis muistuttaa hyvin paljon alkuperäistä, lyhytmuotoista vastausta: ”Miksipäs ei!?” Se on lopullinen vastaukseni. Kyllä, lukitsen vastauksen. Ja siihen lopetan myös tämän raportin. Toivottavasti nautit tästä matkasta, onnea valitsemallesi uralle, ja palataan asiaan syksymmällä.

3.6. Kvaluttelo

Kuva 1: yhdistelmäkuva, Arvo Halme, 2011

Kuva 2: ruudunkaappauskuva; napattu 2012 osoitteesta

[HTTP://SIXREVISIONS.COM/TUTORIALS/PHOTOSHOP-TUTORIALS/HOW-TO-CREATE-A-SLEEK-AND-TEXTURED-WEB-LAYOUT-IN-PHOTOSHOP/](http://sixrevisions.com/tutorials/photoshop-tutorials/how-to-create-a-sleek-and-textured-web-layout-in-photoshop/)

Kuvat 3-4: yhdistelmäkuvia, Arvo Halme, 2011

Kuva 5: Edison Military Band; valokuva; kuvaaja ja kuvausvuosi tuntematon; löydetty 2012 osoitteesta

[HTTP://WFMU.ORG/PLAYLISTS/TE/EDISONMILITARYBANDTAEAPRT20.JPG](http://wfmu.org/playlists/te/edisonmilitarybandtaeaprt20.jpg)

Kuva 6: O'Toole Pipers Dublin; valokuva vuodelta 1912, kuvaaja tuntematon; löydetty 2012 osoitteesta

[HTTP://WWW.SLOTPB.COM/IMAGES/FULLSCREEN/SLOT-1912.JPG](http://www.slotpb.com/images/fullscreen/slot-1912.jpg)

Kuva 7: valokuva, kuvaaja ja kuvausvuosi tuntematon; löydetty 2012 osoitteesta

[HTTP://WWW.EQUIPYOURFAMILY.COM/WP-CONTENT/UPLOADS/2011/06/DAD_AND_FAMILY.JPG](http://www.equifyourfamily.com/wp-content/uploads/2011/06/Dad_and_family.jpg)

Kuva 8: valokuva; Markus Aspegren 2012; kuvaa muokannut Arvo Halme 2012

Kuvat 9-17: yhdistelmäkuvia; Arvo Halme 2011

Kuvat 18-21: valokuvia; Markus Aspegren 2012

Kuva 22: yhdistelmäkuva; lähdekuvat Markus Aspegren 2012; kuvien muokkaus Arvo Halme 2012

Kuvat 23-25: yhdistelmäkuvia; osa lähdekuvista Markus Aspegren 2012; kuvien muokkaus Arvo Halme 2012

Kuva 26: yhdistelmäkuvia; Arvo Halme 2012

Kuvat 27-30: valokuvia; kuvanveistäjä Rowan Gillespie; kuvattu Dublinissa 2012; kuvaaja Arvo Halme

Kuvasarja 31: valokuvia; kuvattu Kilkellyssä 2012; kuvaaja Arvo Halme

Kuvasarja 32: yhdistelmäkuvia; sarjan ensimmäisessä osa lähdekuvista Markus Aspegren 2012; Arvo Halme 2012

Kuvasarja 33: yhdistelmäkuvia; Arvo Halme 2012

Kuva 34: ruudunkaappauskuva; tekstin kirjoittanut 2012 Aapo Halme

Kuva 35: ruudunkaappauskuva; napattu 2012 osoitteesta

[HTTP://WEBD.SAVONIA.FI/WWW/KA54116/OPN/12](http://webd.savonia.fi/www/ka54116/opn/12)

Kuva 36: valokuva; kuvaaja nimimerkki Toothseeker 2008; löydetty osoitteesta

[HTTP://UPLOAD.WIKIMEDIA.ORG/WIKIPEDIA/COMMONS/A/A2/6PANELDIGIPAKOASISCD2008.JPG](http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/A/A2/6PanelDigipakOasisCD2008.jpg)

Kuvat 37-39: yhdistelmäkuvia; Arvo Halme 2012

Kuvat 40-41: yhdistelmäkuvia; osa lähdekuvista Markus Aspegren 2012; Arvo Halme 2012

Kuva 42: yhdistelmäkuva; Arvo Halme 2012

Kuva 43: valokuva; Katja Turunen Kuopion Työnkulmalla; Arvo Halme 2012

Kuva 44: yhdistelmäkuva; etukannen henkilöt kuvannut Markus Aspegren 2012; Arvo Halme 2012

Kuvat 45-47: yhdistelmäkuvia; Arvo Halme 2012

Kuva 48: yhdistelmäkuva; osa lähdekuvista Markus Aspegren 2012; Arvo Halme 2012

Kuvat 49-50; yhdistelmäkuvia; Arvo Halme 2012

Kuvat 51-53: yhdistelmäkuvia; osa lähdekuvista Markus Aspegren 2012; Arvo Halme 2012

Kuvat 54-55: yhdistelmäkuvia; Arvo Halme 2012

Kuva 56: yhdistelmäkuva; osa lähdekuvista Markus Aspegren 2012; Arvo Halme 2012

Kuvat 57-58: yhdistelmäkuvia; Arvo Halme 2012

Kuva 59: ruudunkaappauskuva; napattu 2012 osoitteesta

[HTTP://WEBD.SAVONIA.FI/WWW/KA54116/OPN/TUTI/](http://webd.savonia.fi/www/ka54116/opn/tuti/)

Kuva 60: valokuva; Markus Aspegren 2012

Kuva 61: kuvasarja/yhdistelmäkuvia; Arvo Halme 2012

Kuva 62: yhdistelmäkuva; Arvo Halme 2011

Kuva 63: The Poguesin levynkannet skannattu alkuperäisistä kansilehdistä; The Pogues 1988, If I Should Fall From Grace With God; The Pogues 1985, Rum Sodomy & The Lash

Kuva 64: Flogging Mollyn levynkansi skannattu alkuperäisestä digipakista; Flogging Molly 2004, within a mile of home

3.7. Aineistoluetelo (vähän tuhdimpi)

SixRevisions Web Design tutoriaali:

[HTTP://SIXREVISIONS.COM/TUTORIALS/PHOTOSHOP-TUTORIALS/HOW-TO-CREATE-A-SLEEK-AND-TEXTURED-WEB-LAYOUT-IN-PHOTOSHOP/](http://sixrevisions.com/tutorials/photoshop-tutorials/how-to-create-a-sleek-and-textured-web-layout-in-photoshop/)

A Selection From Survival Statistics:

[WWW.STATPAC.COM/SURVEYS/SURVEYS.PDF](http://www.statpac.com/surveys/surveys.pdf)

Tutoriaalien suunnittelusta -tutoriaali:

[HTTP://PSD.TUTSPUS.COM/ARTICLES/INSPIRATION/HOW-TO-CREATE-STEP-BY-STEP-PHOTOSHOP-DESIGN-TUTORIALS/](http://psd.tutsplus.com/articles/inspiration/how-to-create-step-by-step-photoshop-design-tutorials/)

Oma levyhylly (sis. noin 200 cd-levyä)

Spotify -musiikkipalvelu (sis. paljon enemmän levyjä)

Palautealustan välityksellä kerätty palaute

3.8. Lähdeluettelo (melko niukka)

Täällä voi kuunnella ja seurata, kun tuuli puhaltaa maasta irronnutta, rutikuivaa pusikkoa tyhjän pihan poikki. Sirkat myös sirittävät taustalla. Täällä siis ei ole mitään, ja otsikkokin on olemassa vain sen tähden, ettei kukaan kuvittelisi sen unohtuneen.

3.9. Liitteet

1. Palautealusta ja tutoriaalit löytyvät seuraavasta linkistä:
[HTTP://ARVHA.PP.FI/OPINNAYTETYO/](http://arvha.pp.fi/opinnaytetyo/)
2. Aiemmat työharjoitteluraportit löytyvät seuraavista linkeistä:
Raportti 1: [HTTP://ARVHA.PP.FI/OPINNAYTETYO/ARVOHALME_TYOHARJOITTELU-RAPORTTI1.PDF](http://arvha.pp.fi/opinnaytetyo/arvohalme_tyoharjoittelu-raportti1.pdf)
Raportti 2: [HTTP://ARVHA.PP.FI/OPINNAYTETYO/ARVOHALME_TYOHARJOITTELU-RAPORTTI2.PDF](http://arvha.pp.fi/opinnaytetyo/arvohalme_tyoharjoittelu-raportti2.pdf)
3. Saatekirjeet 1, 2 & 3

Terve!

Lähestyn sinua opinnäytetyöhöni liittyvällä asialla. Osana opinnäytetyötäni teen levynkannet ja kansilehden Band of Shystersin tulevalle esikoispitkäsoitolle. Kansilehteen tulee kuvitukset jokaiselle (tai lähes) levyn kappaleelle. Näistä kymmenen on tehty ja kaksi vielä tekemättä. Yksi perimmäisistä tavoitteistani on tunnelmallisten kuvitusten luominen, ja ennen kuin alan työstämään kahta viimeistä, haluaisin selvittää miten hyvin olen aiemmissa onnistunut.

Tarkoitus olisi kerätä palautetta jokaisesta kuvituskuvasta kolmella avoimella kysymyksellä (kysymykset samat kaikissa). Sinun apuasi tarvitsisin palautteen antajana. Eli toivoisin että pystyisit antamaan vähän ajastasi esimerkiksi kohta alkavien joululomien aikana, ja paneutumaan muutamaksi hetkeksi digitaalisen kuvitustaiteen maailmaan pohdiskelemaan.

Palautealusta, jonka olen nimennyt "Paneeli" löytyy verkko-osoitteesta <http://webd.savonia.fi/www/ka54116/opn> ja on jo nyt toiminnassa. Sivustosta löytyy myös lisätietoa info-sivulta, osoitteessa <http://webd.savonia.fi/www/ka54116/opn/info.html> ja toivonkin että kävisit ainakin vilkaisemassa sivustoa ennen kuin päätät jättää asian sikseen. Toivottavasti kuitenkin suostut tarjoamaan hiukkasen aikaasi ja antamaan palautetta!

En aivan vielä uskalla luvata, mutta olen neuvotellut bändin kanssa, josko palautteen antajat olisivat oikeutettuja saamaan ikiomat levynsä sen ilmestyttyä – joten porkkanakin on luvassa urakan jälkeen, eikä kyse ole tyypillisestä arvontaan osallistumisesta, vaan ihka oikea ikioma Band of Shysters levy maailman hienoimpine kansineen! :)

Pyytäisin että otat yhteyttä ja kerrot haluatko osallistua projektiin, jotta osaan tarvittaessa etsiä muita halukkaita henkilöitä. Ilmoita myös jos kohtaat ongelmia sivustossa – tiedän että erityisesti Internet Exploreria käyttäessään voi niihin törmätä.

Odotan innolla palautettasi!

Terveisin,
Arvo Halme

Moi!

Nyt se aika koittaa! Uudet luonnokset on Paneelissa nähtävinä ja kommentoitavina! Hirmuisen mukavaa olisi, jos ehtisit käydä katsomassa ja vähän kirjoittelemassa myös niistä. Linkki tässä vielä muistutuksena:

<http://webd.savonia.fi/www/ka54116/opn>

Tällä kertaa sivuja katsottavana on vain kaksi (nro:t 11 ja 12) ja kysymyksetkään eivät ole lainkaan yhtä aikaa vieviä kuin edellisvaiheessa. Sen sijaan deadline tulee tällä kertaa vastaan pikemmin: vastaukset pitää lähettää 5.2. mennessä.

Muistutan vielä, että levy on luvassa urakan jälkeen, ja palautteen avulla tulee työn lopputuloksestakin huomasti parempi!

Kiitos siis taas jo etukäteen ajastasi ja kärsivällisyydestäsi!

Terveisin,
Arvo Halme

P.S. Suorat linkit uusiin töihin:

<http://webd.savonia.fi/www/ka54116/opn/11>

<http://webd.savonia.fi/www/ka54116/opn/12>

Hei,

Tässä olisi linkki tekemääni kuvankäsittelytutoriaaliin <http://webd.savonia.fi/www/ka54116/opn/tutorial1.zip>. Linkistä latautuu .zip paketti, joka sisältää itse tutoriaalin yhtenä pdf-tiedostona, sekä sen tekemiseen tarvittavan toisen .pdf tiedoston. Muut tarvittavat lähdekuvat löytyvät omista linkeistään tutoriaalin alusta.

Olisi aivan mainiota, jos voisit vilkaista tutoriaalin läpi ja pistää vähän palautetta siitä (esimerkiksi vastauksena tähän viestiin). Sitä ei tarvitse tehdä kokonaan, jos ei ole aikaa tai innostusta.

Olen tähdännyt tutoriaalin kuvankäsittelyn perustyökalut hallitsevalle henkilölle, ja se ei esittele mitään yksittäistä tekniikkaa, vaan kehittyneempiä käyttötapoja perustyökaluille: tasomaskit, color range valintatyökalu, sekoitustilat, kloonileimasin...

Tarkoitukseni on hioa tutoriaalia saadun palautteen perusteella tarvittaessa. Tutoriaalin teko ja siitä palautteen kerääminen liittyvät olennaisesti opinnäytetyöhöni.

Palautetta antaessasi voit kiinnittää huomiota esimerkiksi seuraaviin seikkoihin:

- Tuntuuko ohjeistus ylipäänsä selkeältä?
- Onko ohjeistuksessa liian suuria aukkoja/olettamuksia?
- Onko jotain selitetty turhan pikkutarkasti?
- Katsoisitko mieluummin tutoriaalin ruudunkaappausvideon muodossa?
- Onko jokin yksittäinen osuus tutoriaalista, joka mielestäsi olisi selkeämpi videon muodossa esitettynä?

Palautetta voi tietenkin antaa aivan vapaasti.

Toivottavasti innostut tutoriaalista ja jopa oivallat sitä tehdessäsi jotain uutta :)

Ystävällisin terveisin,
Arvo Halme